

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 90 lir

Leto XXVII. Št. 225 (8013)

TRST, nedelja, 26. septembra 1971

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Dobrodo» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

Sadovi neodvisne socialistične politike

Obisk najuglednejše politične osebnosti Sovjetske zveze, generalnega tajnika CK KP SZ Leonida Brežnjeva in njegovih razgovorov s Titom so bili, kot smo predvidevali že včeraj pred objavo skupnega poročila, zelo uspešni: če se bosta tokrat obe strani držali dogovorjenih načel, bo obisk prav gotovo prispeval k nemotenemu vsestranskemu razvoju odnosov med obema državama.

Jugoslovansko - sovjetski odnosi so bili po žalostni, za ugled Sovjetske zveze in tudi za stvar socializma škodljivi večletni informbirojevski gonji, 1955. leta s podpisom beograjske deklaracije ponovno normalizirani. S to deklaracijo, v kateri so bila izražena načela medsebojnega sodelovanja, kar sta tokrat s skupno izjavo Tita in Brežnjeva ponovno potrdila, so bile postavljene osnove za vsestranski razvoj sodelovanja med obema državama. Jugoslavija se je dosledno držala sporazumov določenih načel in ne nosi nobene odgovornosti, da se odnosi med obema državama in partijama po 1955. letu niso tako razvijali, kot je bilo pričakovati. Medsebojne odnose je po 1955. letu posebno škalo izjava, sprejeta na posvetovanju zastopnikov 81 delavskih in komunističnih partij novembra 1960. leta v Moskvi (Zveza komunistov Jugoslavije se posvetovanja ni udeležila), ki napada ZKJ in Jugoslavijo, ter intervencija čet varšavskega pakta na Češkoslovaškem (1968. leta), s katero je Sovjetska zveza prekršila načela beograjske deklaracije, kjer je jasno rečeno, da morajo države v medsebojnih odnosih spoštovati načela suverenosti, neodvisnosti, teritorialne integritete, nevmešavanja v notranje zadeve drugih in pravico vsakega naroda, da samostojno odloča o notranjem družbeno-političnem sistemu. Zaradi grenkih izkušenj, ki jih je imela Jugoslavija v razvoju odnosov s Sovjetsko zvezo po normalizaciji 1955. leta, so bili njeni zastopniki v vseh razgovorih z zastopniki Sovjetske zveze zelo rezervirani. Vedno in ob vsaki priliki pa je jugoslovanska stran, (in posebno Tita), poudarila, da jugoslovanski narodi in vlada žele priateljске vsestranske sodelovanja, ki pa so mogli samo ob doslednem spoštovanju sporazumov sprejetih načel.

Med sedanjim drugim neuradnim obiskom Brežnjeva v Jugoslaviji so bila razčiščena mnoga vprašanja, ki so v zadnjih letih negativno vplivala na medsebojne odnose; določena je bila pot nadaljnjega sodelovanja ter sklenjeno, da v bodoče ne bodo dovolili ničesar, kar bi lahko škalo medsebojne odnose.

Dobri poznavalci razvoja mednarodnih dogodkov zadnja leta verjamejo, da je vlada Sovjetske zveze tokrat iskreno zainteresirana za razvoj odnosov z Jugoslavijo v dosegnem spoštovanju načel beograjske deklaracije, ki so bila s skupno izjavo Tita-Brežnjeva ponovno potrjena kot osnovna načela, ki se morajo po izjavi Brežnjeva čimpočneje in čim širše izvajati. Eden od razlogov, da je sovjetska vlada med drugim posebno zainteresirana za čim boljše odnose z Jugoslavijo, je, po mnenju mnogih, prav dejstvo, da Jugoslavija kot socialistična in nevrščena država s svojo neodvisno in dosledno politiko miroljubne koeksistence uživa velik ugled in vpliv med nevrščeni državami, ki že danes tvorijo večino v svetovni organizaciji. Sovjetska zveza je med drugim prav zaradi svojega odnosa do Jugoslavije in še posebno po intervenciji na Češkoslovaškem izgubila na ugledu med nevrščeni državami, med katerimi nasprotno raste vpliv LR Kitajske, katere odgovorni voditelji so javno izjavili, da si Kitajska ne lasti vloge svetovnega voditelja.

ke sile, to je da nima niti želje, niti namere po dominaciji nad drugimi malimi in srednjimi državami in se na noben način ne želi vmešavati v njihove notranje zadeve.

Z včeraj podpisano izjavo Tita - Brežnjeva, o kateri posebno poročamo in v kateri je potrjeno, da so bile osnove medsebojnega sodelovanja postavljene z beograjsko deklaracijo 1955. leta, moskovsko izjavo iz 1956. leta in skupno sovjetsko - jugoslovansko izjavo iz leta 1965, ter da so najodgovornejši zastopniki obeh držav odločili, da v bodoče preprečijo, kar bi lahko škodovalo medsebojnim odnosom, so bili ustvarjeni pogoji za zagotovitev prijateljskega vsestranskega sodelovanja in trajno trdnih odnosov, za kar se je Jugoslavija vedno zavzemala. Zato je obisk Brežnjeva ne samo velik dogodek v sovjetsko - jugoslovanskih odnosih, velik prispevek k ugotovitvi sodelovanja med obema državama, stvari miru in socializmu, temveč istočasno zaslužen priznanje in nagrada dosledni jugoslovanski politiki.

BOŽO BOŽIČ

MED POLICIJO IN DEMONSTRANTI

Siloviti spopadi v središču Sajгона

Kolaboracionistični predsednik poziva k miru - Novi uspehi partizanov v Kambodži

SAJGON, 25. — En teden pred predsedniškimi volitvami v Južnem Vietnamu je danes kolaboracionistični predsednik Van Thieu pozval prebivalstvo, naj ne verjame govoricam o državnem udaru ter naj ne sodeluje pri demonstracijah, ki so v zadnjih tednih vzvalovile življenje v Sajgonu. Thieu je potrdil, da misli izpeljati volitve do konca ter zavrniti zahtevo senata, po kateri naj bi volitve odpovedali, ker bi povzročile popoln kaos.

Thieujevi pozivi pa niso kaj dosti pomagali: čim je kolaboracionistični predsednik zaključil svoj govor, ki ga je oddajal sajgonski radio, so po mestnih ulicah ponovno izbruhnili siloviti spopadi med policijo in demonstranti, med katerimi so prevladovali študentje. Demonstranti so zažgali tri ameriške vojaške vozila in dva džipa sajgonske policije. Nekaj stotin študentov je nato blokiralo oba konca ulice, kjer so vozila gorela, ter tako preprečili poseg gasilcev. Policija je nastopila z izredno krutostjo, dokler se demonstranti niso razbežali ter se poveljni zabarikadirali v notranost sajgonske univerze, ki jo vojska in policija že tri dni oblegata.

Mocno zastražena je tudi predsedniška palača, pred katero je videti vojske v popolni vojni opremljenosti. Drugo demotracijo so priredili danes veterani, ki so se zbrali pred stanovanjem bivšega predsednika generala Van Minha. Od generala, ki je moral zaradi Thieujevih manevrov umakniti svojo kandidaturo na prihodnjih predsedniških volitvah, so veterani zahtevali, naj sproži konkretne pobude, da bi preprečil volitve.

V sramnem središču Sajгона pa je prišlo danes do poskusa samoposredne, katerega protagonist pa ni bil, kot v preteklosti, kak biistični duhovnik, pač pa ameriški državljani, povratnik iz Vietnama. 24-letni Raymond Dennis Crombie. Mladenič, ki je bil ranjen v Vietnamu leta 1968 in ki je sedaj brezposeln, je pripravil svoj poskus, ki ga je policija pravočasno preprečila, da bi opozoril svetovno javnost na trpljenje vietnamskega ljudstva. Eden od Crombiejevih bratov je bil pred kratkim v Vietnamu ubit, drugi pa je sedaj v operativni coni.

Ameriško letalstvo je včeraj in danes ponovno napadlo severno-vietnamsko ozemlje.

V Kambodži so partizanske enote pretlečno noč napadle gradišče ogromnega jezera pri Prek Thnotu ter uničila ves material ter tamkajšnje rezervuarje petroleja. Podatki o človeških izgubah niso še znani. Jez, ki ga so začeli graditi že pred leti, bi moral do

LEONID BREŽNJEV ZAKLJUČIL OBISK V BEOGRADU IN ODPOTOVAL V BUDIMPEŠTO

Odstranjene ovire za nadaljnji razvoj sodelovanja med SZ in SFRJ na osnovi načel miroljubnega sožitja

Potrjena veljavnost beograjske in moskovske deklaracije - «Metode graditve socializma so stvar posameznega naroda in delavskega razreda vsake države»

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 25. — Generalni tajnik KP Sovjetske zveze Leonid Brežnjevi je danes dopoldne ob 11. odpotoval s svojimi sodelavci z letalom iz Beograda v Budimpešto, od koder bo jutri popoldne prispel v Sofijo. Pred odhodom sta Tita in Brežnjevi, ki sta se zjutraj vrnila iz Karadžorževa, v Belem dvoru podpisala dva dokumenta, poročilo o bivanju Brežnjeva v Jugoslaviji in skupno izjavo o razgovorih, ki sta bili nocoj istočasno objavljena v Beogradu in Moskvi.

V včerajšnjih sklepah razgovorov v Karadžorževu, katerih so se udeležili tudi sodelavci Tita in Brežnjeva, so se pomenili o konkretnih ukrepih za nadaljnji napredek jugoslovansko - sovjetskega sodelovanja, posebno na področju gospodarskih odnosov, in o vrsti aktualnih mednarodnih vprašanj, ki zanimajo obe državi. Po končanem razgovoru je Tita v Karadžorževu v čast svojega gosta priredil poslovljno večerjo, med katero sta Tita in Brežnjevi izmenjala prijazna zdravila.

Poslovlje predsednika Tita in ostalih najvišjih jugoslovanskih državnih in političnih voditeljev (Kardelj, Todorovič, Crvenkovski, Bjeđića, Gligorova, Dolanca, Tepavca, Koče Popovića) od visokega gosta na beograjskem

letališču, kjer so mu, podobno kot ob prihodu, izkazali najvišje časti, je bilo toplo in pristržno. Neposredno pred odhodom je Tita v svojem govoru izjavil, da so bili razgovori o dvostranskih odnosih in zunanje-političnih vprašanjih, ki so potekali v duhu prijateljstva in medsebojnega razumevanja, zelo vsebinski in da bo obisk Brežnjeva v Jugoslaviji velike važnosti za nadaljnji razvoj prijateljstva in sodelovanja med obema državama. Tita je ugotovil, da so v razgovorih razčistili mnogo stvari, ki so se tokom let napokile, da je bila začrtana pot nadaljnjega sodelovanja in sklenjeno, da v medsebojnih odnosih ne bodo v bodoče dopustili stvari, ki bi lahko škodovali obema državama. Po besedah Tita, je bilo v razgovorih doseženo soglasje o tem, kaj je potrebno storiti, da bi obe državi čim več prispevali ne samo k razvoju boljših prijateljskih medsebojnih odnosov, temveč tudi zmagi miru na svetu.

Brežnjevi je izjavil, da se popolnoma strinja z vsem, kar je rekel Tita, ter poudaril, da so v razgovorih določili pota nadaljnje krepitve prijateljstva in sodelovanja med obema partijama in državama. V sklepnem dokumentu, ki smo ga podpisali, je poudaril Brežnjevi, so vsebovana načela, ki tvorijo trdno osnovo sovjetsko - jugoslovanskih odnosov, določene so realne perspektive nadaljnjega razvoja sodelovanja na vseh področjih. Brežnjevi se je toplo zahvalil Titu in njegovim tovarišem za gostoljubnost in zaščito Titu in narodu Jugoslavije nove uspehe v borbi za mir in socializem. Podobno kot Tita, je tudi Brežnjevi zaključil svoj govor z «nasvidenje».

V sporočilu o bivanju glavnega tajnika KP Sovjetske zveze Brežnjeva se poudarja, da so razgovori potekali v duhu prijateljstva, tovariške odkritosti in medsebojnega razumevanja, da so iz-

menjali informacije o poteku socialistične in komunistične graditve v obeh državah, preučili številna vprašanja, ki se tičejo jugoslovansko - sovjetskih odnosov, poglobitve političnega in gospodarskega sodelovanja med obema državama in stikov med obema partijama. Izražena je bila obojestranska želja po nadaljnji širitvi in krepitvi jugoslovansko - sovjetskega prijateljstva in sodelovanja v interesu obeh narodov, miru in socializmu, in izmenljivi misli o vrsti aktualnih mednarodnih vprašanj, ki zanimajo obe državi. Obe strani soglašata, se poudarja v poročilu, da je bil obisk koristen in da bo prispeval k uspešnemu razvoju prijateljskih odnosov in plodnega sodelovanja med ZKJ in KP Sovjetske zveze ter med obema državama. Predsednik Jugoslavije je z zadovoljstvom sprejel vabilo Brežnjeva, da obišče Sovjetsko zvezo. Datum obišča bo sporazumno določen.

Brežnjevi in Tita podpisujeta uradno poročilo in skupno izjavo ob zaključku sovjetsko - jugoslovanskih političnih pogovorov (Telefoto ANSA - TANJUG)

POROČILO FORLANIJA NA ZASEDANJU VSEDRŽAVNEGA SVETA KD

Odločen zagovor dosedanje demokratizirane politike v okviru levosredinske koalicije

Poziv na enotnost in tesnejše sodelovanje - Obsodba «naprednejših ravnovesij» in polemike med vladnimi strankami

RIM, 25. — Ob navzočnosti vseh voditeljev Krščanske demokracije se je danes dopoldne začelo v Rimu zasedanje vsedržavnega običajnih formalnosti je tajnik Forlani prečital dolgo poročilo, v katerem je obrazložil položaj v državi in politično linijo stranke.

Najprej je Forlani dejal, da bi moralo zasedanje biti takoj po upravnih volitvah 13. junija, da pa je bilo odloženo zaradi znanih obveznosti parlamenta. Tajnik KD je nato poudaril, da si je Krščanska demokracija takoj po upravnih volitvah predvsem prizadevala, da brani vlado pred polemikami in spori, ki skoraj vedno nastanejo takoj po volitvah. Pri tem je dejal, da je in je bila prva skrb Krščanske demokracije poiskati vzroke in možnosti za močnejšo in trdnjšo povezavo vladne večine, za izboljšanje sodelovanja s socialdemokracijo, socialistično in republikansko stranko.

Nato je Forlani prešel na analizo notranjega političnega položaja in ugotovil, da sedanji resni položaj opravičuje zaskrbljenost Krščanske demokracije. Pri tem je izrazil Colombovi vladni vso podporo sedanjega strankinega vodstva. Demokratizirani tajnik je naglasil, da za premostitev nevarnosti sedanjega položaja je potrebna enotnost in trdnost vlade, če se hoče ohraniti Italiji aktivna vloga sodelovanja in napredku Ev-

stavljajo vladno večino. Da je na volitvah najdražje plačala najmočnejša stranka, je treba to pripisati njeni največji odgovornosti za ohranitev veljavnosti oblike leve sredine in splošnega političnega

Tajnik KD Arnaldo Forlani

ravnovesja. Forlani je naglasil, da obstaja danes drugačna skrajna desnica, bolj nevarna, ki bo skušala dobiti glasove trdnosti pravičnega napadalnemu načrtu proti demokraciji in institucijam. Razumljivo je torej, je dejal Forlani, da je «odvisno predvsem od nas, od naše moči, naše enotnosti in naše doslednosti, da premagamo tudi to nevarnost».

Forlani je nato zavrnil vse obtožbe proti Krščanski demokraciji, da nasprotuje socialnim reformam in označil to polemiko in polemiko, da je Krščanska demokracija vodila desničarsko volilno kampanjo, za nereno. Po njegovih trditvah nobena socialna reforma ne bi bila odobrena brez Krščanske demokracije in vse dosedanje 25-letne pridobitve neoporečno nosijo njen podpis. V svojem poročilu je demokratizirani tajnik zagovarjal nadaljnji razvoj v okviru pluralistične družbene ureditve, ki naj utrdi vladno in ljudskimi množicami, srednjim slojem in proizvajalnimi silami v državi. V tej zvezi je polemiziral s komunistično partijjo, jo obtožil, eda ni dosledna in da je žrtve svoje dvojne politike, češ da išče širša socialna zavezanost s srednjim slojem in proizvajalno borzua-

zijo, po drugi strani pa drži še vedno pri življenju frontistično perspektivo. Tudi ob tej priložnosti je Forlani pozval ostale stranke večine na čim večjo doslednost na področju krajevnih ustanov. Forlani je poudaril, da je doslej Krščanska demokracija vložila vse napore za ohranitev sodelovanja med silami leve sredine. Zato je pozval zlasti socialistično stranko in ostale sile, ki sodelujejo v vladi, naj storijo več v tem pogledu.

V tej zvezi je demokratizirani tajnik govoril tudi o zakonski razvezi in dejal, da je polemika okrog referendumov krivična in neopravičljiva. Poudaril je, da KD noče verske in nobene druge vojne. «Smo bili in smo samo proti zakonu Basini - Fortunata».

Zadnji del svojega poročila je Forlani posvetil notranjim odnosom v stranki in odločno zagovarjal svoj predlog, o katerem o dogovorjenem na zasedanju, s stranki pri izvolitvi pokrajinskih in državnih vodstev ter članov glavnega sveta. Forlani predlaga, da se sedanji proporcionalni sistem ukine in uvede tako imenovani «kvorum» minimalnega števila glasov za izvolitve predstavnikov v strankine organe.

Skupna izjava Tita in Brežnjeva

V posebni jugoslovansko-sovjetski izjavi, ki sta jo podpisala Tita in Brežnjevi, se posebno poudarja, da razvoj vsestranskih jugoslovansko - sovjetskih odnosov temelji na načelih, prikazanih v beograjski deklaraciji 1955, moskovski izjavi in deklaraciji 1956 in skupni jugoslovansko - sovjetski izjavi 1965.

«Obe strani menita, da je potrebno na letih osnovnih nadalje razvijati prijateljsko sodelovanje med ZKJ in KP Sovjetske zveze...» in utrjujejo zaupanje, ki mora označevati medsebojne odnose med obema partijama in obema suverenima državama.

V skupni izjavi ni rečeno, da se sodelovanje na načelih beograjske deklaracije mora razvijati v dobrih pogojih, kot je to omenil Brežnjevi v svoji izjavi, in kar je povzročilo v tujih časnikaških krogih razvornevne komentarje in razna ugibanja, češ da Brežnjevi postavlja nekakšne pogoje.

Tita in Brežnjevi sta ugotovila, da obstajajo dobre osnove za nadaljnji razvoj jugoslovansko - sovjetskih odnosov in za podoben razvoj sodelovanja med obema državama in partijama v interesu graditve socializma, komunizma, mednarodne varnosti in krepitve borbe za svobodo in mir ter neodvisnost vseh narodov. Nauk Marxa, Engelsa in Lenina, je po mišljenju voditeljev obeh partij neodmenljivo osnova za graditve socialistične družbe, toda ta nauk se ustvarjalno uporablja in razvija v skladu s posebnostmi vsake države. Prav tako so metode graditve socializma stvar naroda in delavskega razreda vsake posamezne države.

Tita in Brežnjevi sta se sporazumela, da je potrebno vzpodbujati porostejša srečanja, izmenjavanja mišljenj med obema partijama na raznih stonjah, razširjati izmenjave partijskih delegacij, vzpodbujati vsestranski razvoj sodelovanja med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo na političnem in

gospodarskem področju, na področju znanosti in tehnike ter kulture. Izjava posebno poudarja potrebo poglobitve znanstveno - tehničnega sodelovanja in hitrejšega razvoja in razširitve gospodarskega sodelovanja. ZKJ - KP SZ poudarjata namen nadaljnje razvoja stikov na osnovah recipročnosti na področju tiska, radija, televizije, kulture in umetnosti, razširitve neposrednih stikov med delovnimi ljudmi, razvijanja sodelovanja sindikalnih, mladinskih, ženskih, turističnih, športnih in drugih množičnih organizacij.

ZKJ in KP Sovjetske zveze dajejo velik pomen razvoju vsestranske povezave komunističnih in delavskih partij z narodnoosvobodilnimi gibanji in z vsemi naprednimi silami. Sovjetska zveza, je še rečeno v izjavi, podpira protimperialistično usmerjanje politike nevrščeni držav in v zvezi s tem pozitivno ocenjuje njihovo vlogo v utrjevanju miru in mednarodnega sodelovanja ter v borbi proti kolonialističnim in neokolonialističnim silam za neodvisnost in socialni napredek.

Obe državi in partijama se zavzemata za razvoj širokega in enakopravnega sodelovanja med državami in narodi za uveljavitev načel miroljubne koeksistence in sta kot evropski državi zvišenjsko zainteresirani za uveljavitev trajnega miru in vzpostavitev trdnega sistema varnosti v Evropi. Poleg pogodb med Sovjetsko zvezo in Zahodno Nemčijo, Poljsko in Zahodno Nemčijo in sporazuma z zahodnem Berlinu, bi po mišljenju voditeljev obeh držav, k pomirjavi stanja v Evropi prispevala splošna evropska konferenca o sodelovanju in varnosti.

Jugoslavija in Sovjetska zveza sta za uveljavitev miru in varnosti na Balkanu in silita, da bi preprečen važen element bil proglasitev Balkana za cono brez jedrskega orožja.

Izjava oboja napadalo politiko ZDA in njihovih zaveznikov v Indokini, izražajo podporo junaški borbi vietnamskega ljudstva in borbi arabskih narodov za likvidacijo posledic izraelske agresije. Jugoslavija in Sovjetska zveza se zavzemata za povečanje vloge OZN in za uveljavitev zakonitih pravic LR Kitajske v svetovni organizaciji. Jugoslavija in Sovjetska zveza nadalje silita, da se dozorijo vrnisanje zmanjšanja oboroženih sil in obojestrano v Evropi in da bi bilo koristno sklicanje konference petih jedrskih držav ter se zavzemata za sklicanje svetovne konference o razorožitvi. Jugoslavija in Sovjetska zveza zahtevata likvidacijo vseh ostankov kolonializma in izražata odločno podporo narodom Azije, Afrike in Latinske Amerike, ki branijo svojo svobodo in neodvisnost v borbi proti silam imperalizma in neokolonializma.

Na kraju izjave Tita in Brežnjevi izražata globoko prepričanje, da razvoj vsestranskega sodelovanja med obema partijama in državama ustreza bistvenim interesom narodov obeh držav. ZKJ in KP SZ bosta storili vse, da bi se prijateljske med narodov obeh držav, ki se je prekalilo v skupni junaški borbi proti fašističnim zavlačevanjem, nenehoma utrjevalo in bilo aktivno dejavnik v borbi Jugoslavije in Sovjetske zveze za mir in socializem.

Nove teorije o dogodkih na Kitajskem

HONG KONG, 25. — Maocetungova starost naj bi bila eden glavnih vzrokov nepričakovane odgovode velike parade 1. oktobra v Pekingu. To je nova teorija, ki se je pojavila danes v «obveščeni krogih» v Hong Kongu. Tu namreč pravijo, da bi prišotnost na parade, ki trajajo več ur, pomenila prekriti trud za kitajskega predsednika, ki menda potrebuje stalno pomoč bolničarke. K temu je treba dodati — kot pravijo v istih krogih — da so začeli v zadnjih časih na Kitajskem postopno odpravljati tako imenovani «kult osebnosti», in to na izrecno željo samega Maocetunga.

Diplomatski urednik ameriškega televizijskega omrežja CBS pa je danes podprl tezo, po kateri naj bi v kitajskem vodstvu nastal hud politični spor.

NA POBUDO ENOTNEGA ODBORA PROTI FAŠIZMU IN REPRESIJ

V nedeljo, 3. oktobra, na Trgu Goldoni enotna protifašistična manifestacija

Odbor se ogorčeno pridružuje protestom proti najavljenemu zborovanju fašističnega prvaka Almiranteja v Trstu in poziva oblasti, da fašistično provokacijo prepovejo

Najavljeno zborovanje fašističnega prvaka Almiranteja v Trstu, ki naj bi bilo 3. oktobra, je zelo ogorčilo italijanske in slovenske antifašistične in demokratične prebivalstvo Trsta, ki nikakor ne more sprejeti fašistične provokacije v mestu, ki hoče živeti v medsebojnem spoštovanju prebivalcev italijanske in slovenske narodnosti in v ozažje obvojnarske plodnega in koristnega sodelovanja ob meji.

Protestom demokratičnih strank se je pridružil tudi Enotni odbor proti fašizmu in zatiranju, ki v svoji izjavi izraža ogorčenje vseh italijanskih in slovenskih demokratov proti prisotnosti v našem mestu, odlikovanemu z zlato kolajno za odpornost fašista Almiranteja, člana vlade salojske republike, ki je v vojnih zločinom, katere so zagrešile črne brigade, dodal še sramoto, ko je prodal Trst in Primorsko nacistični Nemčiji.

«Ze dolgo časa — je rečeno v izjavi odbora — pomeni prihod fašističnih predstavnikov in njihovih spremljevalcev — fašističnih skvader na javne manifestacije, kot jo prireja MSI v Trstu, za naše mesto povratek v ozažje nasilja, s katerim bi želeli fašisti vzbuditi sovraštvo med prebivalci italijanskega in slovenskega jezika in zaustaviti razvoj boja za reforme.

Te manifestacije nasilja, ki imajo vedno značaj sovražnosti in historičnega nacionalizma, postajajo še posebno resne v mestu kot je Trst, ki lahko samo v demokratičnem razvoju uresniči svojo naravno funkcijo stičišča in bratstva med narodi.»

Odbor zaradi tega zahteva, da občinske in prefekturne oblasti odobri dovoljenje za izvedbo fašistične manifestacije 3. oktobra in poziva javne oblasti, da izrazijo svoj pristop k pobudi Odbora ter poziva vse prebivalstvo k budnosti proti škvaldističnim nakanam in k mobilizaciji vseh v podporo antifašistični manifestaciji, ki bo v nedeljo, 3. oktobra ob 10. uri na Trgu Goldoni.

Vloga sindikata glede habilitacij

Na zadnji seji skrajnega izvršnega odbora Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki je bila posvečena delovanju nekaterih komisij, je bil govor tudi o nedavnih habilitacijah za profesorje na slovenskih srednjih šolah v Trstu in v Gorici. Med drugim so se na seji seznanili s pismom Sindikata slovenske šole na pristojno ministrstvo in druge urade ter podprli stališče, da zavrnjenim profesorjem omogočijo opraviti izpit iz didaktične habilitacije. Te izpite je namreč pristojna oblast razpisala predvsem zaradi tega, ker je hotela dokončno urediti položaj slovenskih profesorjev ter s tem odpraviti dolgoletne krivice.

Knjižarne odpre tudi ob ponedeljkih

Slovensko gospodarsko združenje obvešča, da bodo vse knjižarne v Trstu v začetku šolskega leta odprte tudi ob ponedeljkih dopoldne. Medtem ko so knjižarne in papirnice praviloma zaprte ob ponedeljkih dopoldne zaradi tedenskega počitka, bodo jutri, 4. in 11. oktobra dopoldne poslovala, da bi olajšale nakup šolskih knjig in drugih potrebščin.

Na tržaški trgovinski zbornici se je večeraj zaključil študijski del XVII. mednarodnega kongresa o zgodovini arhitekture, ki ga je organiziral študijski center za zgodovino arhitekture v Rimu. Kongres se je začel preteklo nedeljo v Grazežu, med svojim bivanjem v naši deželi pa so si kongresisti ogledali Ogleg, Videm, Palmanovo, Čedad, Humin, Pusto ves in Trst ter njihove arhitektonske in umetniške zanimivosti. Danes odpotujejo na skupen ogled Kopra, Poreča.

OPOZORILO

Od danes opolnoči je ponovno vstopila v veljavo sončna ura. Če še niste, pomaknite kazalce na urah za eno uro nazaj.

V KONFERENČNI DVORANI TRŽAŠKE BOLNIŠNICE

25. kongres o oživiljanju in o umetnem hranjenju

Kongresa, ki se zaključil danes, se udeležuje tudi oče moderne anesteziologije, Anglež McIntosh

V konferenčni dvorani tržaške bolnišnice se je začel 25. kongres o oživiljanju in o umetnem hranjenju, ki ga je organiziral študijsko središče za proučevanje študij elektrolitičnega in metaboličnega ravnanja pod vodstvom prof. Zaffirija, primarija v tržaški bolnišnici.

Prisotni so bili nekateri izmed najbolj znanih anesteziologov iz Italije ter nekateri iz tujine. Naj omenimo prof. Roberta McIntosha, očeta moderne anesteziologije, ki mu je dežela Furlanija-Juljska krajina podelila zlato kolajno za njegove številne znanstvene zaslu-

žbe, katere si je pridobil v desetletjih trdega in plodnega dela.

Sir Robert McIntosh je v svojem kratkem govoru dejal, da je zelo zadovoljen zaradi dejstva, da pride v Trst in povedal, da so se anesteziologija ter razne tehnike umetnega hranjenja, ki sta sedaj nerazdružljiva pojma, po drugi svetovni vojni zelo razvile. Kot zanimivost je omenil dejstvo, da je v Evropi pred vojno bil en sam specialist v anesteziologiji ter da so prihajali zdravniki na nekaj dnevni tečaj na oxfordsko univerzo, da bi se seznanili z osnovami te vede. Od takrat so anesteziologija, tehnika oživiljanja ter tehnike umetnega hranjenja zelo napredovale. Ta kongres bo, po njegovem mnenju, pomemben tudi zato, ker bo pokazal, na kateri stopnji razvoja je Italija v tem trenutku.

Uradno je odprl zasedanje kongresov deželni odbornik za higieno in zdravstvo od. Develtag, nakar so se začeli referati.

Naj omenimo referate prof. Huguenauda, ki je prvi poročal o vprašanji, ki se porajajo pri daljšem umetnem hranjenju, ter druge zanimive posege o tem argumentu.

Kongres se bo končal danes, ko bodo na sporedu še referati Tržačana Agolinija, Ruggierinija iz Piacenze, Picarda iz Chartresa, Barbierija iz Modene ter drugih. Zaključna svečanost bo ob 13. v bolnišnici.

Občinska ustanova ACEGAT sporoča, da bodo dne 28. septembra zaradi popravila uradi odprti od 7.30 do 10.30.

PRVE DNI PRIHODNJEGA MESECA

NOVA TRAJEKTNA ZVEZA MED TRSTOM IN PIREJEM

Na progi bosta pluli ladji «Corriere dell'Est» in «Corriere del Sud» z matično luko v Trstu - Vožnja v eno smer bo trajala dva dni

Pomorska družba «Traghetti dell'Adriatico», pri kateri sodelujejo deželna finančna družba Friulija, družba SES in zavarovalnica Assicurazioni Generali, bo v kratkem uvedla redno tedensko zvezo med našim pristaniščem, Severno Afriko in Grčijo. Na novo progjo bodo postavili dve sodobni trajektni ladji s tonazlo 4.000 ton, ki so ju pred nekaj meseci zgradili v obratu v izdelavi v Livornu.

Gre za enoli roll-on/roll-off «Corriere dell'Est» in «Corriere del Sud», ki zmoreta hitrost 18 vozlov. Ladji sta opremljeni s pogonskim strojem fiat in bosta imeli Trst za matično luko.

Prva ladja bo odpelala na pot 6. oktobra iz Genova v Marseille, Tripolis, Bengasi, Piraj in Trst; druga ladja pa bo 7. oktobra odpelala iz Trsta v nasprotno smer. Na planje je zbudila veliko zanimanje v poslovnih krogih Srednje Evrope, kjer naglašajo zlasti možnost hitre dostave blaga. Trajektni ladji bosta lahko sprejemali blago v kontejnerjih, tovornjake, letalce, natovorjeno v Trstu, bo prišlo v Piraj v pichih dveh dneh. Povratna vožnja bo trajala prav toliko.

Včeraj-danes

lavec Giuliano Greco in trg. pomočnik Rita Cuschie, industr. izvedenec Santo Sedmak in uradnica Lucia Indrigo, teh. direktor dr. Pierro Persoglio in univ. študentka Graziana Piscopello, sofer Marino Varni in uradnica Mirella Ciacchi, finančnik Giuseppe Meina in gospodinja Annamaria Leone, Bruno Croci in Karin Häseler, upokojevec Carlo Fortunati in trg. pomočnik Luigina Sartori, uradnik Antonio Festa in delavka Norma Laiter, trgovec Bruno Tamos in gospodinja Ida Muratti, univ. študent Lucio Pillini in uradnica Rita Lenisa, elektrovarilec Vito Grattagliano in gospodinja Irde Balestrieri, sofer Augusto Baldassi in uradnica Lucia Fabris, finančni stražnik Matteo Donato in gospodinja Germana Solari, profesor dr. Fulvio Benčina in uradnica Maria Bonaria Toxiri, trgovec Nicola Mugaioni in računovodja Lauretta Ieri, zastopnik Paolo Burigana in uradnica Orietta Zambon, trgovec Romano Angelini in gospodinja Breda Zagar, uradnik

V OKVIRU «TRŽAŠKEGA GLASBENEGA OKTOBRA»

Ljubljanska filharmonija nastopi 4. oktobra v Verdiju

Orkester in zbor bo dirigiral Oskar Danon - Sledi gostovanja sovjetskega baleta «Beriozka» in orkestra iz Dresdna

V gledališču Verdi bodo v okviru «tržaškega glasbenega oktobra» tri pomembna mednarodna gostovanja. Predvsem moramo o veseljem in zadoščeni zabaviti, da bosta v ponedeljek, 4. oktobra gostovala v tržaškem opernem gledališču orkester in zbor Ljubljanske filharmonije pod vodstvom umetniškega vodje filharmonije dirigenta Oskara Danona. Ljubljanski filharmoniki bodo izvajali Mozartov «Requiem», ki v Trstu že dolgo let ni bil na sporedu in pri katerem bo solist sodeloval svetovno znani tenorist Anton Dermota, ter še dve deli slovenskih avtorjev, «Ostervec» «Movimento simfonico» in Ramovšev «Koncert za violino, violo in orkester».

Ljubljanska filharmonija je že nastopila letošnjo zimo v gledališču Rossetti za tržaško koncertno društvo z dirigentom Samom Hubadom, dirigent Oskar Danon pa je v prejšnji operni sezoni dirigiral v gledališču Verdi Mosurskega opero «Hovanscina». Tržaško glasbeno občinstvo je torej že seznanjeno z velikimi umetniškimi sposobnostmi ljubljanske filharmonije in dirigenta Danona in bo zato zanj predstavljalo tudi tokratno gostovanje velik in pomemben kulturni dogodek. Obenem pa se seveda to gostovanje vključuje tudi v mesečno kulturno izmenjavanje, ki se v zadnjih letih tako plodno in obetavno razvija.

Naslednja dva pomembna dogodka v gledališču Verdi v oktobru bosta gostovanje slovenskega sovjetskega folklornega baleta «Beriozka» in filharmoničnega orkestra iz Dresdna, ki bo v Trstu začel svojo turnejo po Italiji. Balet «Beriozka» bo nastopil 8., 9. in 10. oktobra, filharmonični orkester iz Dresdna pa 16. oktobra. Na sporedu bo imel poleg Bachove suite tudi Brucknerjevo 7. simfonijo, ki je doslej v Trstu še nikoli niso izvajali.

Deželni odbornik za industrijo in trgovino Dulci je večeraj sprejel predstavnikovega Konzorcija za pridobivanje turistične klijentele, ki jih je vodil predsednik R. Genzli. Dulci je izrazil svojo zadovoljstvo sprito nove pobude, h kateri so pristopili številni trgovci, gostinci in obrtniki z našega področja ter izrazil prepričanje, da bo konzorcij ugodno vplival na gospodarski razvoj mesta.

Danes se v Dolini poročita EGIĐIJ PEČAR in NADJA SMOTLAK. Obilo sreče v novem življenju žima želito peeci p.d. «Valentin Vodnik».

VABILO ZVEZA PARTIZANOV iz Opčin vabi na sestanek vse bivše partizane in aktiviste, ki bo dne 30. t. m. ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Dnevni red: odkritje spomenika in razno.

V KLUBU

V «GREGORČEVI DVORANI»

LJUDSKE PEŠMI

Ki jih je skladatelj IVAN GRBEC zbral 50 let po vsej Primorski in ki jih je za tisk pripravil PAVLE MERKU, so pravkar izšla. Ob tem dopoldnu bo o slovenski ljudski pesmi na Primorskem in o knjigi sami spregovorili znani etnolog, sodalace SAZU, MILKO MATIČEV. V torek, 28. septembra ob 21.30 v Gregorčevi dvorani v Ulci Geppa 9.

trgovec Roberto Colnago in uradnica Gabriella Bartoli.

LOTERIJA

Table with lottery results for BARI, CAGLIARI, FIRENCE, GENOVA, MILAN, NAPOLI, PALERMO, RIM, TURIN, BENETKE. Columns show numbers and frequencies.

ENALOTTO

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure) All'Angelo d'Oro, Trg Goldoni 8, Cipolla, Ul. Belpoggio 4, Ai Due Lucci, Ul. Ginnastica 44, Miani, Drev. Miramare 117 (Barkovlje).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30) Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14. Manzoni, Trg Sonnino 4, INAM A. Cedro, Trg Oberdan 2, Ai Gemelli, Ul. Zorutti 19/c.

RAZPIS ABONMAJA SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA V TRSTU

ZA SEZONO 1971-72

- Repertoar za abonente: 1. Bertolt Brecht: BOBNI V NOCI (drama ali komedija) 2. Jovan Sterija Popović: KIR JANJA (komedija) 3. Wilder, Williams, Jones: AMERIŠKI VEČER (tri enodejanke) 4. Sergej Verč: KO LUNA ŠKILI Z DESNIM OČESOM IN JASE VELIKI VOZ (drama) 5. Commedia dell'Arte — Dušan Jovanović: IGRA O TREP HOGONOSI (komedija) 6. GOSTOVANJE DRAME SNG IZ LJUBLJANE 7. GOSTOVANJE MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA

Vrsta abonmajev: Red A (premijski) Red B (prva sobota po premieri) Red C (prva nedelja po premieri) Red D (mladinski v sred) Red E (mladinski v četrt) Red F (okoliški, popoldanska predstava na dan praznika)

Table with columns: Cene za abonente, Partier I (sredinski sedeži), Partier II (ostali sedeži), Balkon, Okoliški abonma, Mladinski abonma, Invalidi. Rows show prices for premiere and repeat performances.

SG v Trstu razpisuje, razen premiere, tudi družinski abonma, ki omogoča družinam skupni obisk z enim samim osnovnim abonmajem, h kateremu vsak nadaljni družinski član doplača 2.000 lir. Abonmaje vpisujemo vsak dan, razen ob praznikih in ponedeljkih dopoldne, v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61.792, od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19. ure ter v Kulturnem domu ob devatih od 8. do 14. ure, tel. 734265 — 734269.

Danes, 26. septembra ob 15. uri bo

V TREBČAH PROSLAVA 25-LETNICE

odkritja spomenika padlim za svobodo

Sodelujejo pevski zbor «Vasilj Mirko» s Proseka-Kontovela in «Primorec» iz Trebč, mešani in moški zbor p. d. «Venček» iz Dutovej ter godba na pihala iz Divače. Privedra pri Kopru in «Parma» iz Trebč.

Sodelujejo tudi člani Slovenske gledališča. Ob 11. uri bo pevski zbor «Primorec» zapel žalostinko, kateri ba sledilo polaganje cvetja na pokopališču.

Prirejajo: sekcija ANPI, sekcija KPI, SD «Primorec» in PD «Primorec» iz Trebč.

Razstave

V galeriji «Loža» v Kopru je do 9. oktobra razstava mladih slovenskih likovnikov Vinka Tuška in Rudija Pergarja. Oba sta končala Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani.

V dvorani Russo galerije Rossoni razstavlja do 30. t. m. tržaški slikar Mario Rebez svoja dela s pokrajinskimi motivi Krasa, Cadore in Karnije.

V galeriji «El Tribbio» je do 9. oktobra odprta razstava grafik Hansa Hartunga.

V galeriji «Tergeste» razstavlja do 1. oktobra tržaška slikarka Alba Hrelja. Pretežno kraške in istrske pejzaže.

V galerijah Mignon in Rossoni na Korzu Italija razstavlja do 30. t. m. svoje akvarele Carlo Marzozzi.

V galeriji «Cartesina» je odprta osebna razstava znanega tržaškega, v Rimu živčega slikarja Righija.

V prosvetnem društvu «Ivan Grbec» v Skednju, Skedenska ulica 124, je razstava slikarja Vladimira Klanjskega odprta vsak delavnik od 17. do 20. ure, ob nedeljah od 10. do 13. ure. Razstava bo odprta do 10. oktobra.

SLIKARSKI EX TEMPORE pri Piščaneh (nad Rojanom), ki ga organizira KASTA dne 10. oktobra za kategoriji diletantov in profesionalov. Pokali, diplomi. Nagradna dela bo razstavljeni.

Ljudska prosveta

PD «SLAVKO SKAMPERLE» SV. IVAN prejema glasbeni tečaj za klavir, violino, harmoniko in kitaro pod vodstvom prof. Elijane Zajec in prof. Oskarja Kjudra. Udeležijo se ga lahko otroci od šestega leta dalje. Poljsmina in vpisovanje na sedežu društva vsak večer od 19. do 20.30.

Mali oglasi

Hišno pomočnico ob delavnih 3 ure predpoldne išče družina na Ulci Rossetti. Telefon 722-719.

SAMOTRNO — mehanska delavnica «Samaritani» in Mico in prodaja nadomestnih delov in hitri popravila IMATE MESENE NAMED, ga si ogledate ŽIVLJENJSKEGA DRUGA? Ste osamljeni, pogrešate topih besed in družine? Se želite izogniti avanturam in zlorabi? Zanimajo vas stvari, ki jih nihče ne ve? Naš svet vam jih odpre. Vsi naši odgovori — na kverci — so označeni našega podjetja. Najbolj zanimiva in posredovalnica ZA ZAKONSKE ZVEZE Ljubljana Pleterškova 24 a.

GOSPODARSKO DRUŠTVO KONTOVEL razpisuje mesto gostilničarja, ki bi moral nastopiti 30. oktobra 1971. Pisarne ponudbe pošljite na odbor društva Kontovel št. 152.

KUPIŠE PREDVOJNE otroške časopise: TOPOLINO, AVVENTUROSO, AUDACE in druge tistega časa. Boštini Via Losanna 16, Milano.

Kino

Nazionale 14.30 «Love story», Ali MacGraw, Ryan O'Neal. Technicolor.
Venice 14.30 «Il Vichingo venuto dal sud», Lando Buzzanca, Pamela Tiffin. Technicolor. Preprovdano mladini pod 18. letom.
Eden 13.50, zadnja ob 22.20 «Il Decamerone». Technicolor. Strogopredavdano mladini pod 18. letom. Grattacielo 15.30 «Il merlo maschio». Lando Buzzanca, Laura Antonelli. Technicolor. Preprovdano mladini pod 14. letom.
Excelsior 14.30 «Love story», Ali MacGraw, Ryan O'Neal. Technicolor.
Ritz 15.30 «Il grande Jakes», John Wayne, Richard Boone, Maureen O'Hara.
Alabarda 15.00 «All'ovest di Sacramento». Technicolor.
Filodrammatico 15.00 «Tropis, uomo o scimmia?». Technicolor. Burt Reynolds.
Aurora 15.30 «Confessione di un commissario di polizia al Procuratore della Repubblica». Franco Nero. Technicolor.
Impero 16.00 «Bubù», Massimo Ranieri, Ottavia Piccolo. Technicolor. Preprovdano mladini pod 18. letom.
Cristallo 14.00, 19.00, 22.00 «Per grazia ricevuta». Nino Manfredi. Technicolor.
Capitol 15.30 «Le pecorelle del reverendo». Technicolor. Preprovdano mladini pod 18. letom.
Moderno 14.30 Zadnji dan «Branca-leone alle crociate». Vittorio Gassman. Technicolor.
Vittorio Veneto 14.30 «Il gufo e la gattina». Barbra Streisand. Technicolor. Preprovdano mladini pod 18. letom.
Ideale 15.00 «La grande fuga», Steve McQueen, Charles Bronson, James Coburn. Technicolor.
Astra 15.00 «Vamos a matar companeros». Technicolor.
Abbazia 14.30 «Le coppie». Alberto Sordi, Monica Vitti. Technicolor.

Izleti

SPDT priredi 3. oktobra avtobusni izlet v Režajo s srečanjem s planinci iz Slovenije. Odhod ob 6. uri iz Trsta (zač. Ul. F. Severo). Prihod v Ravencno (Prato di Resia) okrog 9. ure.

Sledi skupni izlet na sedlo Krnice (1101 m) in nato preko Nizkega vrha (1474) na vrh Kočaca (1500 m), se stopa na sedlo Krnica in nato v dolino Učje, kjer bo čakal avtobus, ki bo pripeljal neplanince, ki so opravili izlet z avtobusom. Povratek za vse preko doline reke Ter do Tarčenta in Cedada.

Cena 1500 lir (člani), 1800 lir (nečlani). Vpisovanje v Ul. Geppa 9, samo vključno do 29. t. m.

Sporočimo žalostno vest, da naš je zapustil brat in stric

Silvester Kuret (ČUFEN)

iz Ricmanj Pogreb bo v ponedeljek ob 16.30 iz mrtvačne glavne bolnišnice na domače pokopališče. Zalujoči: brat in sestre z družinami Ricmanje, 26. septembra 1971.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega moža in očeta

Angela Santija

se toplo zahvaljujemo. Posebna za hvala darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremlili na tjezovi zadnji poti. Zena Pletina in sin Branko Dolina, 26. septembra 1971.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremlili na zadnji poti našega dragega

Antona Košuto

se iskreno zahvaljujemo. Zalujoče družine: Banel, Košuta in Sterzonc Sv. Križ, 26. septembra 1971.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so spremlili na zadnji poti našega

Alberta Lorenzija

Posebna zahvala številnim darovalcem cvetja in gospodu župniku Albertu Mlakavcu. Družine Lorenzi, Benci in Cunja Trst, 26. septembra 1971

25. t. m. je preminil naš dragi

STELLIO GIOVANNINI

star 18 let Pogreb bo jutri, v ponedeljek, 27. t. m. ob 15.45 iz mrtvačne glavne bolnišnice v cerkev na Katinarji. Žalostno vest sporočajo stari, sestra, nona, strici, teta, nekateri in drugi sorodniki Obč. pogrebni zavod T. F., tel. 38-608

Dokument tržaškega pokrajinskega vodstva PSDI o izjavi posl. M. Ferrija glede ureditve meje med SFRJ in Italijo

Kot smo v preteklih dneh že obširno poročali, je izjava poslanca M. Ferrija, vsestranskega tajnika PSDI, med njegovim letovinskim septembrskim obiskom Trsta naletela na hud odpor ital. desničarskih krogov. Nato je tudi tržaško pokrajinsko vodstvo PSDI dne 17. septembra o tej izjavi odobrilo poseben dokument, katerega vsebino smo prejšnjo nedeljo na kratko povzeli in jo objavili na II. strani našega dnevnika.

Spričlo nedvomne važnosti načetaga vprašanja, menimo, da je potrebno naše bralce seznaniti s celotnim besedilom omenjenega dokumenta, ki ga objavljamo s pripombo, da je del argumentacije, ki ga dokument vsebuje, v ostrem nasprotju s stališči, ki jih zavzema že vsa leta svoja obstoja naš dnevnik. Zato poudarjamo, da objavljamo spodnje celotno besedilo izjave PSDI zpolj kot dokument z namenom, da bi bila naša javnost s stališčem PSDI čim bolj objektivno seznanjena, nikakor pa z namenom, da bi s tem to stališče popularizirali.

Pokrajinsko vodstvo PSDI je 17. septembra 1971 soglasno odobrilo naslednji dokument:

Načelo, ki ga je izrazil vsestranski tajnik PSDI posl. Mauro Ferri, da bi dosegli stalne in zakonito določene meje z Jugoslavijo, je našlelo na soglasje socialnih demokratov tržaške federacije. To načelo ne pomeni, kakor je sicer poudaril Ferri, enostavnega odobranja italijanskih suverenih interesov, pač pa, tu pri nas, življenjski pravici Trsta in, v mednarodnem merilu, celotno evropsko gledanje, s katerim Italija soglasna in je pri njem soudeležena, pri čemer prednjači nemška socialdemokracija. Socialdemokratski kancler Brandt se namreč ni obotavljal, čeprav z globoko resničnostjo sprejeti na znanje dejanskega stanja, ki izhaja iz izgubljene vojne, in se je zaradi tega odvedal nemškimi zahtevam po mejah, ki se ne dajo obnoviti v perspektivah miru.

PSDI se zaradi tega čuti obvezan na podpirati linijo, ki jo je naznačil Ferri, ki je končno linija celotne evropske socialne demokracije, zavedajoč se, da gre za zgodovinsko priložnost, pri kateri mora, spriče obstoječih pogojev za mirno ureditev meja z Jugoslavijo, prevladati razum nad neracionalnostjo plemenitih čustev, ki neposredno zadevajo številne člane in simpatizerje PSDI.

PSDI meni poleg tega, da pogumen in iskren sprejem na znanje neoporečne stvarnosti, najsí bo ta še tako boleča, pomeni poleg moralne dolžnosti tudi znak globokega spoštovanja do javnega mnenja, ki je naveličano in dezorientirano zaradi določene politične izrazoslovja, katerega namen je povzročiti dvomnost namesto jasnih in doslednih političnih linij. Tržčanom in vsi drugi Italijani potrebujemo jasnosti, še posebno, ko gre za težavne probleme, ki jih ni mogoče rešiti na podlagi bednih volilnih računov.

Zaradi tega so socialni demokrati menja, da je sočuten tez posl. Ferrija ter pokrajinske in deželne PSDI, ki se z njimi strinja, mogoče in potrebno na ravni dialektike strank in ne s pisnimi časopisom. Dialektika in sočutenje, kateremu so se stranke izognile, z izjemo MSI, s katero PSDI odklanja dialog, poudarjajoč, da fašisti in njihovi medli nasledniki nimajo pravice govoriti o bolestem problemu naših sedanjih meja, ker nosijo zanje izključno oni zgodovinsko odgovornost. To rej za razliko od drugih strank, ki od sedaj niso šle dije od dilačepokskih in vodih vražločevanju iz čistih krajevnih volilnih računov, se je PSDI javno odločila za temeljno politično izbiro, ki jo narekujejo naslednji razlogi in dogjanja:

1. O sedanjih demokratskih črti prav gotovo ne bo načela razprave nobena od dveh strani, dokler bo Jugoslavija vztrajala pri svoji politiki nacionalne avtonomije prvki ruskem imperializmu in pri poslojtem približevanju humanizmu in demokracičnemu socializmu. Toda gosodarska in politična prihodnost Trsta bi se utegnula znova vzeti v pretres, če bi se vedno bolj podtalni in odkriti ruski pritisk na Balkanu končal z nacionalnim razkrojem Jugoslavije z vsiljenjem fillosovjetskih vlad ali pa, v naslednjem primeru, s pravo invazijo bo českoslovaškem vzrocu ob poslednem izjavljanju teorij Brežnjeva o omejeni suverenosti.

2. Podpirati italijansko politiko o zemeljskih zahtev v coni B pomeni držati odprto tudi vprašanje italijanske suverenosti nad cono A in torej nad Trstom. Nične nai se ne dela utvar, da bi se sedanje stanje kulturne in gospodarske izmenjave ter odprti meja ohranilo tako v primeru, da bi Jugoslavija znova prešla na moskovski tir. V takem primeru bi se na naših mejah razprostrla nova železna zavesa, kar bi imelo za posledico zadušitev Trsta in njegovega gospodarstva. To bi se zgodilo, ne da bi niti dobili v zameno mednarodno priznani državno mejo, kakor želi Ferri in s Ferrijem PSDI. Spomenica o sodstvi in predstavlja namreč samo nastalen in nikakor obvezujoč sporazum, ki so ga zajamčile ZDA, Velika Britanija in Francija, a ne Sovjetska zveza. Za Sovjetsko zvezo je še vedno veljavno, kar določa mirovna pogodba, katere juridični obstoj se prav gotovo ne more oporekati in ki določa mesto Trst za prestolnico Svobodnega ozemlja.

3. Teza o še vedno veljavni italijanski suverenosti nad cono B se teoretično lahko tudi vzdržuje na ravni gola pravnega formalizma. Taka razpravljanja, pa naj bodo še tako upoštevanja vredna, ne spreminjajo stvarnosti, ki je juridična, toda predvsem politična in se zaradi tega ne da znova pripeljati na raven akademskih razlag.

4. Desničarski skrajneži, soglasno z nekaterimi združenji (katerim ni PSDI nikoli priznala in tudi sedaj ne priznava izključnega zastopanja koristi vseh tistih, ki so izbrali žalostno pot odhoda) v bistvu zagovarjajo politiko zahtev po coni B, toda se skrbno izogibajo pojasnil, kako in za kakšno ceno mislijo, da bi menjali več kot petindvajsetletno dejansko stanje.

nejših pozicij.

PSDI opozarja s tem dokumentom svoje člane in volivce ter meščane na argument, o katerem naj se razmisli in razpravi in ki se ne more likvidirati s štirimi nacionalističnimi bahai, in od katerega so konec koncev odvisna vsa jamstva za miren gospodarski, kulturni in socialni razvoj Trsta in njegove pokrajine. Po preletanju vseh mogočih razpletov in posledic PSDI meni, da je javno mnenje sedaj dovolj zrelo, da ga lahko postavi pred golo stvarnost, naj bo prebujenje po dolgih sanjahnj o povratku na izgubljeno zemljo še tako trdo.

PSDI je zavzemala v odločilnih časih nedvoumna stališča o obrambni italijanstva Istre na Trsta. Pet petletij zgodovine za nas je ozečilo, da ni moč braniti tega, če sramaterialno ne posedujemo, ne da bi se dali potegniti v vrtnice revanšizma in torej konec koncev v vojno.

Pokrajinsko vodstvo tržaške federacije zaradi tega pooblašča pokrajinsko tajništvo, naj vodi to bitko za mir, varnost in napredek med narodi s pogledom, uprtnim v razumevanje velikih mednarodnih in evropskih problemov, pri katerih je Trst imel in še vedno ima svojo posebno vlogo prednje stražeh Zahoda. Meščani-volivci naj izbirajo med stvarnostjo in sanjami,

med razumom in čustvenimi utvarami, ki jih na široko izkorišča skrajna desnica, ki ji ni dovolj, da je v enem dvajsetletju nerazumno zapravlila vse imetje v zemlji in prestižu, ki so ga preporod in demokracične vlade zbrale na teh vzhodnih področjih, marveč še vedno hoče avanture in vojne.

Vsi tisti Istrani, ki so morali plačati napake fašizma in so zapustili vseh mogočih razpletov in posledic PSDI meni, da bi ostali Italijani, so v stanju duševne razklanosti. Gre za izbiro, ki so težke za vse, in torej tudi za stranaj bo prebujenje po dolgih sanjahnj o povratku na izgubljeno zemljo še tako trdo.

Toda gre za neodločljive izbire za vsakogar, ki mu je res pri srcu prihodnost zahodne Evrope in omike, ki jo predstavlja proti totalitarnim hipotekam, kj od blizu pritiskajo na nas.

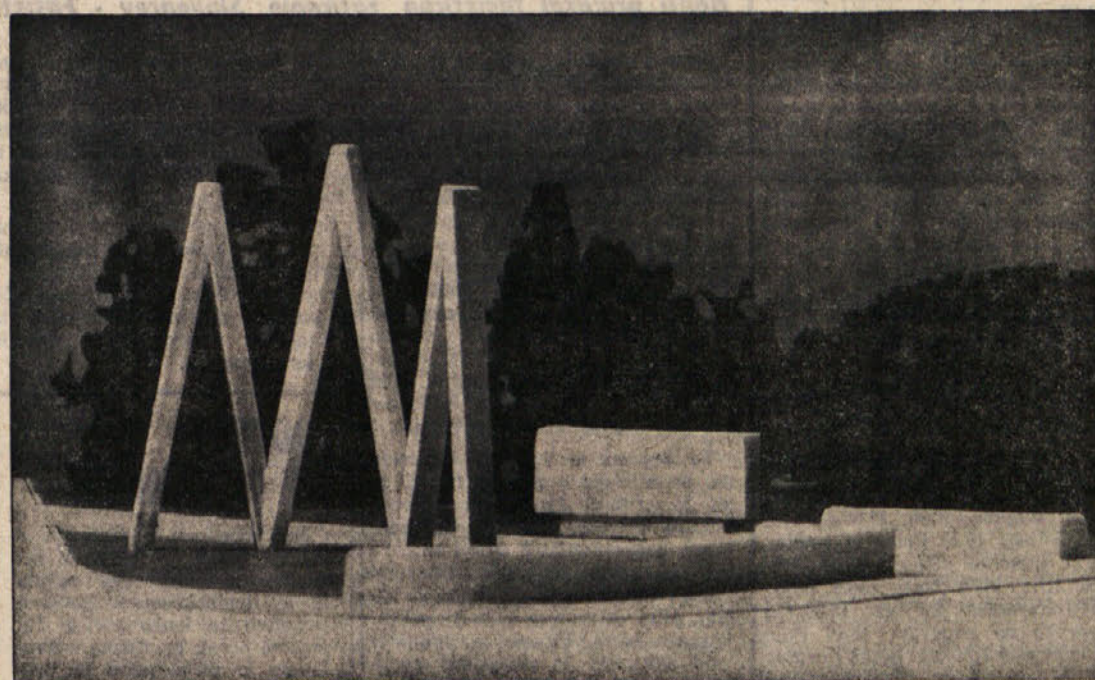
ZAHVALA
TOBAKARNA SEDMAK
PROSEK

se najtopleje zahvaljuje vsem svojim prijateljem in odjemalcem, ki so poslali voščila in cvetje ob otvoritvi novega posodajnega prostora in se še nadalje pripravila.

POSPEŠENE PRIPRAVE ZA ODKRITJE PRIHODNJO POMLAD

SPOMENIK IZ KRAŠKEGA KAMNA PADLIM ZA SVOBODO NA PROSEKU

Občina in uprava za spomeniško varstvo sta že izdali potrebno dovoljenje. Načrt za spomenik je izdelal arh. Dario Jagodic - Nabiralna akcija se nadaljuje

Maketa spomenika NOB na Proseku, delo arh. Daria Jagodica

Tudi na Proseku bodo vaščani postavili spomenik svojim padlim v narodnoosvobodilni vojni. Spomenik, za katerega je izdelal načrt arh. Dario Jagodic, bo stal na koncu vasi, ob cesti Prosek - Nabrežina, na križišču, kjer se odcepija od glavne ceste bližnjica proti Kontovelu in pot v sončni breg nad Miramarom. Blizu je vaško pokopališče, kakor tudi kraj, kjer so nacisti zgradili krematorij, katerega pa niso utegnili uporabljati. Izbra kraja, to je »Pri pilju«, je torej najbolj primeren. Zemljišče je jusarsko in tržaška občina je že izdala potrebno dovoljenje. Po pregledu načrta je dala ustrezno dovoljenje tudi višja uprava za spomeniško varstvo.

Spomenik bo ves iz kraškega kamna in bo predstavljal simbol OF (višina 4,5 m), zraven pa bo kamnit blok (dolžina 3,5 m), na katerem bo napis. O besedilu napis in o programu prireditve ob odkritju spomenika se bodo na Proseku še dogovorili, skoraj gotovo pa je, da bodo spomenik odkrili prihodnje pomlad. Do takrat bo vse nared, saj je stvar že dobro stekla. Pobuda za postavitev spomenika padlim na Proseku je stara, prve prispevke so začeli zbirati že leta 1963, potem se je vse nekoliko zavleklo in spet zaživelo. Drugače ni moglo biti, saj je Prosek mnogo prispeval in žrtvoval v narodnoosvobodilni vojni.

Priprave so zdaj v polnem teku, nabiralna akcija se nadaljuje. Do sedaj so nabrali 1.520.000 lir, ki so vložene v banki. Pripravljali odbor, kateremu predseduje Josip Ferfolja, se je sestel v četrek zvečer skupno z arh. Jagodicem. Pomenili so se o dosedanjem delu in nadaljnji akciji ter o pripravah in potrebnem sodelovanju vseh vaščanov, zlasti bivših borcev, svojcev padlih, intervirancev in aktivstov, da bo spomenik odkrit prihodnje pomlad.

Tudi na Proseku bodo vaščani postavili spomenik svojim padlim v narodnoosvobodilni vojni. Spomenik, za katerega je izdelal načrt arh. Dario Jagodic, bo stal na koncu vasi, ob cesti Prosek - Nabrežina, na križišču, kjer se odcepija od glavne ceste bližnjica proti Kontovelu in pot v sončni breg nad Miramarom. Blizu je vaško pokopališče, kakor tudi kraj, kjer so nacisti zgradili krematorij, katerega pa niso utegnili uporabljati. Izbra kraja, to je »Pri pilju«, je torej najbolj primeren. Zemljišče je jusarsko in tržaška občina je že izdala potrebno dovoljenje. Po pregledu načrta je dala ustrezno dovoljenje tudi višja uprava za spomeniško varstvo.

Spomenik bo ves iz kraškega kamna in bo predstavljal simbol OF (višina 4,5 m), zraven pa bo kamnit blok (dolžina 3,5 m), na katerem bo napis. O besedilu napis in o programu prireditve ob odkritju spomenika se bodo na Proseku še dogovorili, skoraj gotovo pa je, da bodo spomenik odkrili prihodnje pomlad. Do takrat bo vse nared, saj je stvar že dobro stekla. Pobuda za postavitev spomenika padlim na Proseku je stara, prve prispevke so začeli zbirati že leta 1963, potem se je vse nekoliko zavleklo in spet zaživelo. Drugače ni moglo biti, saj je Prosek mnogo prispeval in žrtvoval v narodnoosvobodilni vojni.

Zadnja pot ricmanjskega rojaka Mirka Komarja

Pokojnik je bil po osvoboditvi prvi predsednik domačega prosvetnega društva

V sredo, 15. septembra je dolg žalni sprevod spremljal nekaj tisoč ljudi zadnji pot pokojnega Mirka Komarja, ricmanjskega rojaka, ki se je pred leti preselil v novo hišo med Demljom in Logom, na svojo rojstno vas pa je bil vedno navezan z vsem srcem. Na potrebu je igrala občinska godba, žalostinke pa je zapel pevski zbor p.d. »Slavec«.

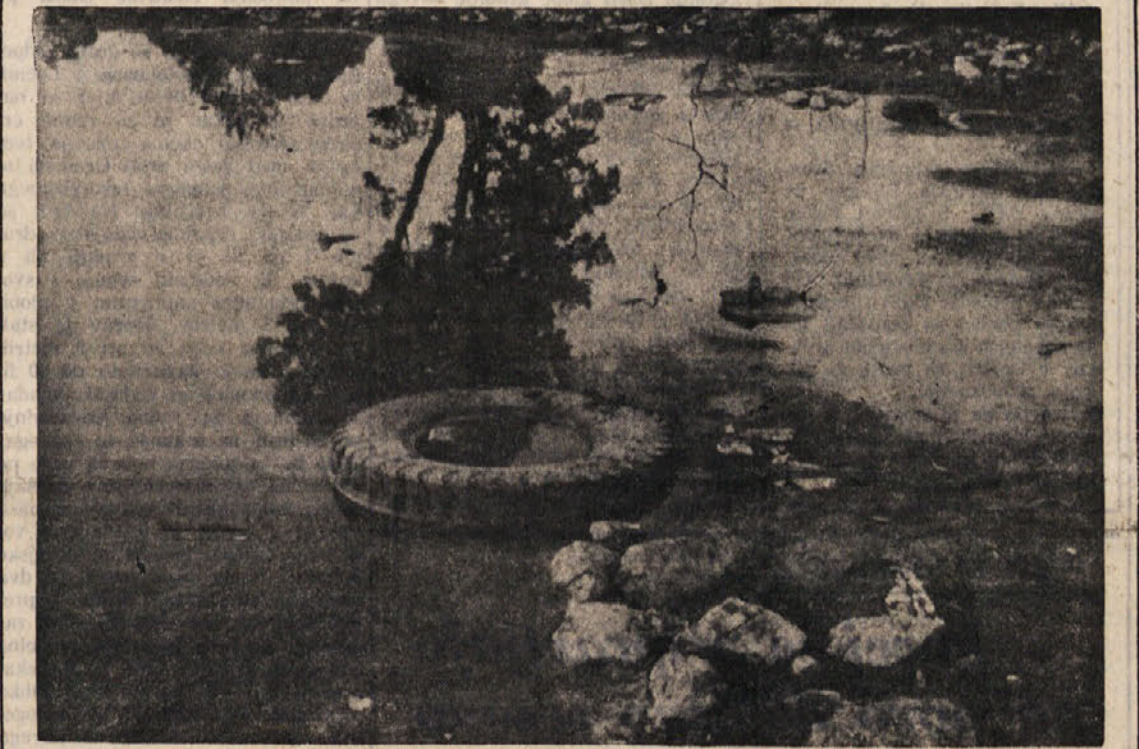
Ob odprtem grobu je v imenu prosvetnega društva »Slavec« spregovoril Ernest Kurat, ki je pripomnil, da je bil pokojni Mirko po osvoboditvi predsednik prosvetnega društva, da si je močno prizadeval za ohranitev kulturnih tradicij in razvoj prosvetne dejavnosti. Da je bil razčuden človek in da je zelo rad bral knjige in časopise, dokler mu ni opešal vid. Rodil se je 7.8.1901 kot zadnji sin v številni kmečki družini. Bil je nadarjen in zelo marljiv, zato sa ga poslali v nemško pripravnico (takrat nismo imeli v Trstu slovenske gimnazije), toda vojna je prekrizala vse njegove načrte in nade, da bi se nadaljeval študij, kar si je vroče želel. Ko je odslužil vojaški rok, se je zaposlil v čistilnici »Standard«, kjer je delal do upokojitve.

stili zemljo za industrijsko pristanišče (naselje S. Sergio), krivično in po nesreči nizki cení, se je odločno uprl in branil svoj vinograd. Slaba bi predla tedaj izvedbeno Ustanovo za industrijsko pristanišče, če bi stonli na njegovo zemljo. Uspelo je njemu in njegovim sosedom. Vladni generalni komisar je namreč prekrizal razlastitvene dekrete. Potem je Mirko se z željo vneto negoval svoje trte. Naj mu bo lahka domača zemlja. Svojem in sorodnikom izražamo globoko sožalje.

MEDTEM KO SE TOLIKO GOVORI O ZAŠČITI KRASA...

Upravičene pritožbe Bazovcev zaradi umazanije v vaškem kalu

Slika, ki jo v teh dneh nudi bazovski skalv v njegovih lukenj in zaraščene ceste. Ko dre kmet s Proseka v svoj vinograd, profi Miramaru ali profi Mačkunu ali Podstranom, to se pravi vasi, ali kamor je dostop do njih mogoče po cestah. Toda v kakšnem stanju so te naše ceste, ki peljejo v vinograde?

V Bazovico prihaja zlasti ob nedeljah mnogo gostov in tujih turistov, saj je naša vas zelo znana po svoji lepi legi in dobrih gostinskih lokalih. Skozi vas vodijo tudi nekatere glavne ceste proti Jugoslaviji in kraška magistrala. Zlasti v poletnem času so lokalni natrpani z gosti, ki se po kosilu radi sprehodijo po bližnji okolici.

Toda tukaj se začneja ceste. S druga, bolj žalostna plat naše vasi. S naga, bo namreč na moremo kaj prirediti ali popraviti in tudi ne z nekaterimi potmi. Kot kj pelje pod »pilju« do gostilne Krizmančič je na primer tako razorana, da ne moreš po njej niti peš. Potrebna bi bila nunejša popravila, če ne zaradi drugega tudi zato, ker so tam že zgradili vrsto lepih hiš in kot kaže bodo zgradili še nove. Ko se sprehodiš proti omejenemu bloku pri Lipici je na levi strani ceste nasproti gostilne Leban napajališče za živino, po domače ekab. Ta kar je res prava sramota za vas. Vode v njem skoraj ni, ker je poln blata, starih avtomobilskih gum, drugih odpadkov, papirja in celo crknjenih živali. Pravo pravcato leglo komarjev, muh in vseh vrst mrčesna. Iz kaha se širi tudi neprijeten smrad. Kdor ne verjame, naj se sam prepriča.

Napad desnice na teze PSDI, ki je bil sicer predviden in pričakovano, nikakor ne tezi za tem, da bi postavljali omejevalne zahteve, ki naj služijo samo za pridobivanje glasov naivnežev, temveč imajo jasno notranjepolitične smotre, s vrazne socialni demokraciji in politiki leve sredine, v kateri predstavlja socialno napredno silo in hkrati največje jamstvo za obrambno demokracičnih ustanov. Hočejo namreč ustvariti za desničarske totalitarne avanture idealno osnovo z občutljivimi, nostalgičnimi, čustvenimi in človeškimi opozorili, ki so vredne največjega spoštovanja.

Tržaški demokrati in stranke, ki jih zastopajo, morajo razmisлити, presoditi in se izreči o tem problemu, ki ni dopušča krivde molka, temveč nalaga jasen pretek odgovornosti pred zgodovino. Ničas, da bi se izgovarjali s škodljivim čed, »kdo te je k temu prisilil?« Vprašanje je bilo postavljeno in terja nedvoumne odgovore.

Nekakšna »pisma« tisku ali domišljavost, da se govori v imenu kakega celotnega mesta, prav gotovo ne delajo zgodovine in je niti ne morejo ustaviti. Zaradi tega ni PSDI od sedaj posegla v umetno sproženo polemiko zavedajoč se, da se ta pogostoma konča, po ložbi sil in ne razuma, v korist listega, ki jo je hotel, spodbujal in vodil na instrumentalno moč

gradništvo zelo težko obdeluje, in da je od Barcolovi do Nabrežine vedno več zapuščenih vinogradov. Obdelani vinogradi so le še blizu lokalih. Skozi vas vodijo tudi nekatere glavne ceste proti Jugoslaviji in kraška magistrala. Zlasti v poletnem času so lokalni natrpani z gosti, ki se po kosilu radi sprehodijo po bližnji okolici.

Zakaj se ne bi odgovorni predstavniki na lastne oči prepričali, kako in s kakšnimi težavami obdelujemo naše vinograde? Ne zahtevamo mnogo, toda vsaj glavne ceste naj bi bile prevozne. Kot lastnik in vinogradnik na prosekem področju vam bom navedel nekaj primerov. Pred 10 leti je bila cesta, ki pelje v »Mačkuno« prevozna do »Zlanskega boršata«, danes ni mogoče po njej niti peš. Isto velja za ceste, ki peljejo v »Podstrane«. Še lansko leto smo s težavo zapeljali traktor ali voz, letos bo to nemogoče zaradi ve-

likih lukenj in zaraščene ceste. Ko dre kmet s Proseka v svoj vinograd, profi Miramaru ali profi Mačkunu ali Podstranom, to se pravi vasi, ali kamor je dostop do njih mogoče po cestah. Toda v kakšnem stanju so te naše ceste, ki peljejo v vinograde?

Zakaj se ne bi odgovorni predstavniki na lastne oči prepričali, kako in s kakšnimi težavami obdelujemo naše vinograde? Ne zahtevamo mnogo, toda vsaj glavne ceste naj bi bile prevozne. Kot lastnik in vinogradnik na prosekem področju vam bom navedel nekaj primerov. Pred 10 leti je bila cesta, ki pelje v »Mačkuno« prevozna do »Zlanskega boršata«, danes ni mogoče po njej niti peš. Isto velja za ceste, ki peljejo v »Podstrane«. Še lansko leto smo s težavo zapeljali traktor ali voz, letos bo to nemogoče zaradi ve-

Zlata poroka zakoncev Leban v Slivnem

Včeraj, 25.9. je v Slivnem praznovol zakonski par Leban 50-letnico dneva, ko sta si dva zakonca, enaka do podrobnosti, zaobjubila do smrtne skupno pot. »Zlati ženini«, Stefan Leban, je prišel v ta kratko siromašno Slivno 28.9.1897. v dobi, ko se je ta del Krasa začel zavedati svojega bogastva, podzemeljskih žil lepega kamna. Pod rojstno streho mu je drugopole v 8 lačnih ust, katerim je bila glavna hrana krompir in zelje, za približek pa arnjule in robinčice. V nabrežinskih kamnolomih, kjer se je izuril v kamnosekem poklicu, so delodajalci marljivo in bistrega fanta zelo cenili, čeprav je imel Stefan že »napakod«, da je rad klesal tudi značuje okrog sebe. Krepak revolucionarni duh ga je spremljal do današnjih dni, niti na

procesu pred Posebnim tribunalom, ki mu je napisl 5 in pol let internacije v Aleksandriji, ni ta zavedni proletarec kloml. Ob neki amnestiji mu je fašizem milostno »odpustil« dve leti prisilnega bivanja, ki je Stefanu še bolj utrdilo njegovo napredno prepričanje. Za časa nemške okupacije je moral okusiti »dobrote« nacističnega lagerja, odkoder se je vrnil še bolj žilav v predno prepričanje. V osvobodilnem boju našega naroda sta dala svoje življenje dva sinova, nadebudna mladenčca Maks in Milan. Vsemu navkljub se je Stefan zagrizeno oprjel svojih mladostnih težnj ter je s plodnim delovanjem in prepričljivo besedo pomagal ustanoviti napredno misljenje za svojemu okolišu.

In kaj naj povem o njegovi zvesti družici Rozaliji roj. Kralj, ki je 28.9.1900 začela v Slivnem svoj življenjsko pot. Razen zlate poroke obhajata slavljenca čez nekaj dni tudi obletnico rojstva. Jubilantka mi je v svoji skromnosti zabičevala naj se ne razpišem na široko o njenem življenju, a je nemogoče preskočiti ljudem. Še vedno rada pokramlja o tedanji okrutni dobi, enako so ji pri srcu dogodki današnjih dni, ki jih črpa iz narocenega naprednega časopisa.

Na željo slavljenke prekinjam z opisom življenja te vzglede zakonske dvojice; sorodniki, prijatelji in znanci z obeh strani slovenskega ozemlja, voščijo jubilantoma, da bi v zdravju in zadovoljstvu doživela še najmanj diamantno poroko! Uredništvo Primorskega dnevnika jima želi, da bi še dolgo vrsto let prebirala svoj priljubljeni časopis. Voziti res je lažje v dvojce — preko klancev in težav!

Naj Vaju spremljajo še želje moje: Da par bi Lebanov bil zdravi! Prijatelj

Disma uredništva

Ceste v vinograde so v obupnem stanju

Spoštovane uredništvo! Mislim, da ne bi bilo potrebno opozarjati, da se v naših krajih vino-

DRUSTVENA GOSTILNA NA PROSEKU

razpisuje

NATEČAJ

za novega gostilničarja.

Pršnje vložiti do 10. oktobra t.l.

SEBOFLEX

VSE ZA KINO IN FOTOGRAFSKI MATERIAL

Trst, Ul. Mazzini 53. Tel. 733-361

Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

Dragoceno!

Faksimilirana izdaja prvega slovenskega tržaškega časopisa iz l. 1849

SLAVJANSKI RODOLJUB

(Mesečni časopis na svitlobo dan od Slavjanskiga društva v Terstu)

Uredil Stanislav Renko

Sodelovala Samo Pahor in Ive Mihovilović

tržaška knjigarna

Trst - Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61-792

DANES V BOLJUNCU

Praznik grozdja v dolini Glinšče

Popoldne otvoritev novega športnega igrišča

Tudi to leto bo dolinska občina s sodelovanjem tržaške pokrajinske ustanove za turizem priredila že tradicionalni »Praznik grozdja v dolini Glinšče«, ki je letos že 16. po vrsti in bo danes, v nedeljo 26. septembra, na glavnem trgu v Boljuncu.

Od 11. ure dalje bo deloval kiosk, kjer si bodo izletniki in obiskovalci lahko kupili izbrano namizno grozdje po 100 lir zavojček.

V prodaji bo tudi letošnje sladko vino.

Popoldne, s pričetkom ob 14.30, bo na programu zborovsko-folklorna prireditev.

Letos bodo nastopili: pihalna godba iz Doline, pevski zbor »F. Prešeren« iz Boljunca, folklorna skupina iz Kranja »Sava« istoimenske tovarne gum, ki je imela pred kratkim vrsto nastopov po raznih krajih Italije, ter folklorna skupina »Santa Gorizia« iz Gorice, ki ima za seboj številne uspešne mednarodne nastope.

Popoldne bo v prisotnosti krajevnih in mestnih oblasti svečana otvoritev novega športnega igrišča.

Sledilo bo prijateljsko nogometno srečanje med domačo enajsterico »Breg« in ekipo iz Kočevja, t. j. mesta, s katerim se bo dolinska občina uradno pobratila naslednjo soboto, 2. oktobra 1971.

RADIO VELE VIZIJA

NEDELJA, 26. SEPTEMBRA PONEDELJEK, 27. SEPTEMBRA

TRST A 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Glasba za kitaro; 10.00 Melacrinov godalni orkester; 10.45 Za dobro voljo; 11.15 Dram. zgodba; «Poglavci pastirski»; 12.00 Nabožna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po želji; 14.45 Glasba z vsega sveta; 15.30 Bertolazzejeva drama; «Dedič»; 16.35 Parada orkestror; 18.00 Podobe in glasba; 19.15 Sedem dni v svetu; 19.30 Filmska glasba; 20.00 Sport; 20.30 Ljudske pesmi v komorni predelavi; 20.45 Ljubezna lirika (M. Kosuta); 21.00 Semeni plošče; 22.00 Nedelja v sportu; 22.10 Sodobna glasba.

TRST B 8.30 Poljedelska oddaja; 9.00 Glasba za orkester; 9.30 Maša; 10.30 Tržaški motivi; 12.10 Plošče. KOPER 6.30, 7.00, 12.30, 14.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.10 Jutrarnja glasba; 8.00 Glasbena matineja; 12.00 Glasba po želji; 13.30 Pogovor s poslušalci; 13.40 Ansambel lahke glasbe; 14.00 Sport; 14.05 Orkestri; 14.40 Sosedni kraji in ljudje; 15.00 Nedeljsko srečanje; 15.05 Glasba po želji; 16.00 Iz življenja voznikov avtobusov; 16.20 Poje ženski zbor iz Postojne; 17.00 Prensos RL; 18.45 Nedeljski sport; 19.00 Sportna nedelja; 19.30 Prensos RL; 22.15 Plesna glasba; 23.00 Prensos RL.

NACIONALNI PROGRAM 8.00, 13.00, 20.00 Poročila; 7.00 Jutrarnja glasba; 8.30 Poljedelska oddaja; 9.10 Katoliški svet; 10.15 Vi in jaz; 12.00 Plošče; 12.30 «Hit parade»; 13.15 Glasbena oddaja; 14.10 I. zibaldone; 15.10 Spored z E. Montesanom; 15.45 Popoln dan z Mino; 17.20 Glasbena oddaja; 18.15 Nedeljski koncert; 19.30 Operetni odlomki; 20.25 Variete z G. Bramierijem; 21.20 Koncert tria «Triste»; 21.55 Radjska nad.

II. PROGRAM 7.30, 8.30, 9.30, 13.30, 17.25, 18.30, 22.00 Poročila; 7.40 Jutrarnja popevke; 8.40 Plošče; 9.35 Veliki variete; 11.00 «Otto pite»; 12.30 Spored s F. Valerije; 13.00 Kviz narobe; 13.35 «Alto gradimono»; 14.30 Ansambli; 15.00 «La Corrida»; 15.40 Popevke pod senčnikom; 17.30 Glasba in sport; 18.40 «Interfonico»; 20.10 «Supersono»; 21.30 Ameriški kraji; 19. stotletja; 22.00 Plošče; 22.40 Stare pesmi;

III. PROGRAM 10.00 Koncert za začetek; 11.15 Koncert organista F. Vignanelija; 11.50 Ljudska glasba; 12.20 Brahmsove skladbe za klavir; 13.00 Medigra; 13.40 Mozartova opera; 15.30 Rad. komedija «Zbudiv se in poje»; 17.30 Plošče; 18.45 Odprta stran; 19.15 Vsakovečerni koncert; 20.15 Preteklost in sedanjost; 20.45 Poezija v svetu; SLOVENIJA 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.30 Poročila; 8.05 Radjska igra za otroke; 8.48 Orkestralne skladbe za mladino; 9.05 Koncert iz naših krajev; 10.05 Še pomnite, tovariši...; 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Z domačimi ansambli; 14.05 Slovenske narodne in raznih izvedbah; 14.30 Humorska tedna; O'Henry; Zelena vrata; 14.50 Kitara v ritmu; 15.05 Z velikimi zabavnimi orkestri; 15.30 Nedeljsko športno popoldne; 17.30 Radjska igra; 18.17 Melodije za razvedrilo; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 «V nedeljo zvečer»; 22.20 Plesna glasba; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Jazz za vse.

ITAL. TELEVIZIJA 11.00 Maša; 12.15 Poljedelska oddaja; 16.00 športno popoldne; 18.00 TV za otroke; 19.10 Prensos nog. tekme; 19.55 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV-film z A. Magnanijevo «La Sciantosa»; 22.30 Sportna nedelja; 23.15 Dnevnik. II. KANAL 17.45 TV priredba Deleddinga romana; «Marianna Sirca»; 21.00 Dnevnik; 21.15 Neapelj večer in danes; 22.25 TV-film: «Gli innamorati di Lenas». KOPRSKA BARVNA TV 18.45 Prensos vaterpolo tekme Jugoslavija - Italija; 19.45 Risankule; 20.00 Lutkovna igra: «Babičino hlipanje»; 20.30 Celovečerni film.

NEDELJA, 26. septembra 9.35 Po domače z ansambлом Dorika Skoberne in Jurjem Rem; 10.00 Kmetijska oddaja; 10.50 Otroška matineja; Prijatelj Ben, Svet, v katerem živimo; 11.40 Mestec Peyton; 13.15 Alpinizem na Grönlandu; 14.15 Mednarodne morborne dirke v Zenici; 15.45 Boks Monzon; Griffith; 17.10 Priznanje slabemu človeku - film; 18.45 Vaterpolo Jugoslavija; Italija; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Humoristična oddaja; 21.35 Športni pregled; 22.05 Poročila. PONEDELJEK, 27. septembra 9.05 Odprta univerza; 9.35 TV v slovi; Literatura, Obiranje in predelava sadja, Simetrijca; 10.30 Nemščina; 10.45 Angleščina; 11.00 Osnove splošne izobrazbe; Voda; 14.45 TV v slovi; 15.40 Nemščina; 16.55 Angleščina; 18.10 Francosčina; 17.45 Drečjek in trije marsovčki - 10. oddaja; 18.05 Risankule; 18.25 Obzornik; 18.45 Vater-

Iz sodelovanja s slovensko Osvobodilno fronto so nastale prve italijanske partizanske enote

Spopad z Nemci na goriskem kolodvoru 12. sept. 1943 - Govornik Vincenzo Marini-Banfi prikazal fašistično zatiranje Slovencev - Fašisti so na predavanju izjavili

Spopad med italijanskimi partizani in nemškimi enotami na goriskem kolodvoru 12. septembra 1943 je bil prvi v katerem so bili udeleženi partizani italijanske narodne vojske. V italijanskem partizanskem zgodovinarstvu je ta dogodek označen kot sprima bataglia partigiana d'Italia. Da je do ustanovitve italijanske partizanske enote prišlo že nekaj dni po 8. septembru gre zasluga predvsem slovenskemu odporniškem gibanju, ki je bilo na Goriskem in na Primorskem zelo razglašeno že precej časa pred sklenitvijo premirja med Badoglio vlado in zahodnimi zavezniki.

To dejstvo je v celoti izzvenelo na predavanju o goriskih frontih, ki ga je priredil krožek za svobodo kulturne sodelovanja s partizanskimi organizacijami ANPI in API ter nekaterimi drugimi kulturnimi krožki. Predavanje je bilo v nabitosti polni dvorani goriskega pokrajinskega sveta. Prisotni so bili številni slovenski in italijanski partizanski irci in zastopniki ustanov, združenj, krožkov, Omenimo partizanskega komandanta posl. Lizzera, zastopnika ANPI med katerimi je bil tudi Ladi Dornik, doberdogodnik podzupana Karla Černica, ju goslovanskega konzula v Trstu Dražava Žbava, podpredsednika pokrajinskega sveta, prof. Valtritscha, zastopnika API Faninija.

Uvodno besedo je imela predsednica krožka za svobodo kulture prof. Jolanda Pellegrini. Omenila je, da je ta krožek že v letu 1961 priredil nekaj predavanj o tukajšnjem odporniškem gibanju v sodelovanju s tržaškim inštitutom za preučevanje zgodovine odporniškega gibanja. Povedala je tudi, da je mnogo stvari o partizanskem gibanju v Gorici še nezaznane in nejasni, zaradi tega bi bilo potrebno zbiranje dokumentarne gradiva. To naj bi bila na njegovo krajevni upr. ki bi morale finančno podpreti takšno iniciativo.

Vincenzo Marini - Banfi, bivši partizanski vodja, je bil glavni govornik. Omenil je, da je bilo slovensko prebivalstvo Primorske do slednje profašistične in da so tu v času med dvema vojnama delovale profašistične skupine, med katerimi samo slovenske kot TIGR ali narodnostno mešane v okviru Komunistične partije. Fašistično strahovalno smo pri nas občutili hujše kot v drugih predelih Italije. Ene dvasjetina vseh obsojenih pred posebnimi fašističnimi sodišči je bila doma iz takratne goriske pokrajine, ena petina pa iz naše dežele. Posebno sodišče je na smrt obsodilo 38 ljudi; devet jih je bilo z Goriskega. Nešteto je bilo število konfinirancev, še večje število poslanih v posebne bataljone.

Odpor proti fašizmu se je povečal po priključitvi tako imenovane ljubljanske pokrajine. Borba slovenskih partizanov, ki so se pri nas pojavljali že v letu 1942, je dobila prijatelje in zaveznike v tu živelih Italijanih, saj so ti živeli s Slovenci rami ob rami v tovarnah, na železnici, v uradih, v mestih in na vaseh. Govornik je omenil samomor ločeniškega delavca Alberta Vianija 11. oktobra 1942 v vojašnici fašistične milice na Korzu, samomor števerjanskega rojaka Komica v poslopju goriske kvesture. Znani Musolinjevoj na Trgu Battisti v Gorici je pomenil preokret v fašističnem divjanju. Govornik je omenil vrline dr. Aleša Beblerja, Antona Veluščka - Matevža, ustanoviteljev prvih samostojnih italijanskih profašističnih skupin v Gorici, ki so delale sporazumno z Osvobodilno fronto, ki je takrat že uspešno delovala v Gorici in v okolici.

Italijanski delavci iz Gorice, Trčica in Krmina so bili zaradi vsakdanjih stikov s slovenskim partizanskim gibanjem pripravljani na 8. september. V tržaški ladjetnici je moralo vodstvo takoj po 25. juliju odpustiti fašistične špijone iz tovarne. Delavci so s kamioni ladjetnice prepeljali na Vogrsko stotine pušk, strojne in drugega orožja. Tako po 8. septembru so se delavci oboježili in ustanovili prve partizanske enice sestavljene iz italijanskih ljudi. Tj so se že 12. septembra popoldne, bila je nedelja, spoprijeli pri goriskem kolodvoru z nemškimi tanki in pehoto, ki so hoteli v mesto. Bitka je trajala nekaj ur, nato je Nemcem uspelo

razbiti partizansko obrambo. V naslednjih dneh pa so trajali srditvi boji med slovenskimi partizani in Nemci v neposredni okolici Gorice. V slovenskem zgodovinarstvu so ti boji znani pod nazivom «goriska fronta». Spopad pri goriskem kolodvoru pa je prvi v katerem so sodelovali partizani italijanske narodnosti. Svoje poročilo je Banfi zaključil s kroniko zbiranja furmanskih in italijanskih partizanov v mesecih po tem spopadu.

V debato so posegli številni prisotni. Daljše poročilo je imel partizanski poveljnik, Krminčan Padovan-Vanni, podrobno analiziral takratnega dogajanja v Gorici pa nam je podal Silvano Poietto. Govornik nam je o takratnem vzdušju v goriskih tovarnah, o odhodu delavcev iz naše pokrajine na delo v Nemčijo, o raznih skupinah, ki so se takrat delovale proti fašistični oblasti. V debato so posegli še dr. Cian, Pontini, Dellago, Waltritsch, Fantini, posl. Lizzero. Nato je prišlo do fašistične provokacije o kateri pišemo na drugem mestu, debata je zaključil prof. Teodoro Sala iz Trsta, ki je izrazil željo po zbiranju dokumentarnega gradiva o partizanskem gibanju v Gorici.

TO DOLOČENI ZA VODOVOD PRIBLIŽNO 944 MILIJONOV LIR. Od te vsote so že porabili 261 milijonov prvega obroka, v naslednjih dveh letih pa bodo potrošili še preostalih 683 milijonov, če bo to zadostovalo. Zupan Martina je s tem v zvezi omenil tudi potrebo, da bi večji del površine 25 ha, ki bo ostal površinsko skoraj neizrabljen, uporabljal za športne potrebe in za park ter nasadil drevesa, ki bodo čista ozračje ter prevpala na svojo bližnjo okolico. Po ogledu vseh naprav, o napravah za metan bomo poročali pozneje, so se gostje vrnili na sedež občinskih podjetij v Gorico, kjer so podjetja odgovarjali tudi na nekatere vprašanja novinarjev. Predstavniki Primorskega dnevnika Ivo Martinič je hotel vedeti, če bo voda iz novega vodovoda enakovredna oni z Mrzleka in zagotovili so mu, da je analiza ugotovila njeno popolno čistočo. Ob mahjni zakuski se je predsednik upravnega odbora podjetij dr. Marino Marin (prisoten je bil tudi odbornik dr. Stefan Bukovec) zahvalil občinskim pripravnikom za udeležbo in se jim priporočal za nadaljnjo podporo pri izvajanju teh načrtovanih del. Odgovori je zupan Martina, ki je pohvalil vodstvo in vse uslužbence podjetja ter zagotovil vsi pomoč občinske uprave za zagotovitev dobre preskrbe mesta z vodo, elektriko in metanom za zasebne in za potrebe industrije. Kar se metana tiče je bil govor tudi o tem, da je njegova uporaba v zadnjem letu precej porasla in da bo treba misliti tudi na možnost njegove poretitve pri nadravnih prodajih za potrebe gospodinjstva.

Pretekli petek popoldne je upravnemu odboru občinskih podjetij povabil občinske svetovalec in predstavnik tiska na ogled njegovih naprav, ki že delujejo ali so v gradnji, zlasti glede gradnje novega vodovoda na Mochetti in tamkajšnji razdelilni napravi za metan. Ob določeni uri so se zbrali na sedežu podjetja v Ul. IX. avgosta skoraj zupanstvo občinski svetovalec in zunanec na čelu ter predstavniki krajevne tiska in še nekateri drugi povabljeni. Najprej so si na dvorišču ogledali novo avtomatsko dvigalo, montirano na manjšem tornjaku vrste leoncio, ki bo koristno služilo pri popravilih na napeljavah skoro do višine 15 metrov. Izdelano je po ameriškem patentu ter stane 12 milijonov lir in je sedaj v preizkušnji. Njegovo delovanje je razložil inž. Rigonat, ki je nato obiskovalce popeljal na ogled v strojno dvorano, kjer imajo tri agregate za proizvodnjo elektrike, s katerimi lahko skupno proizvajajo okrog 2000 kWh energije, kar predstavlja nad 20 odst. goriskih potreb. Ti agregati lahko služijo kot rezerva in v dolgoročno, kadar ne zadostuje tok, ki ga dobavljajo ENEL. Poprečna mestna potrošnja elektrike znaša po 9000 kWh dnevno. Po tem uvodu so se gostje odpravili v mestnim avtobusom v Ločnik in nato na Mochetto, kjer so upravnice za metan in za vodne črpalke. Mestna občina ima na tem kraju, med cesto proti Gradiskim in namakalnim kanalom rezervirane kar 25 ha zemljišča. Na tem so že zgradili: črpalni vodnjak, drugih 7 pa jih je v gradnji ali v načrtu. Ti vodnjaki segajo s svojimi črpalnimi napravami v globlino do 42 metrov, čeprav je stalna podtalna voda že pri 9 metrih globline. Imajo kapaciteto do 40 litrov na sekundo za vodnjak, vendar so računali za redno proizvajanje po 25 litrov na sekundo za vsakega. Tako bo zajamčena dobava vode po 900 l na sekundo, kolikor znašajo sedaj maksimalne potrebe goriske občine, v čemer je vsota tudi voda za namakanje in industrijske potrebe. Poleg tega bosta še dva vodnjaka za rezervno. Kakor napoveduje gradnje je inž. Rigonat zagotovil, da bodo leta 1972 še delno odvisni od dobave vode z Mrzleka, konec leta 1973 pa se bodo lahko popolnoma osamosvojili ter omogočili svo redno dobavo iz novega vodovoda. Inž. Rigonat je nadalje zagotovil, da so preizkušnje ugotovile povsem čisto in zdravo pitno vodo, ki je ne bo treba niti klorizirati razen v izrednih primerih. Vodo iz vodnjakov bodo nato odvajali v bližnji zbirnik, ki je se v gradnji ter bo imel bazen s kapaciteto 7000 hl, nad bazenom pa v dveh etažah vse potrebne naprave za čiščenje in drugo. Od tu bodo po ceveh s premerom 600 mm sprajvali vodo do rezervoarja na pobočju Kalvarije, ki ga bodo zgradili v višini 135 m (vrh Kalvarije dosega 240 m) ali za 10 metrov višje kot znaša višina sedanjega zbirnika na Gradu, kamor bodo s Kalvarije speljali preko mostička v Strazicah vodo in vod tam v razdelilno mrežo po mestu. Ta dela bodo, vsaj tako računajo, dokončali še pred koncem leta 1973. Kar zadeva dosedanja dokončana dela, ona v gradnji ali v načrtu za vse tri sekcije, se pravi dobavo elektrike, metana in vode, bodo občinska podjetja ali preko njih goriska občinska uprava, potrošili skupno 1884 milijonov lir. Od tega

Novi Gorici orkester «Tita Martuziti» iz Vidma, ki je že z uspehom nastopil v Ljubljani. Spored obsega klasična dela Haydna, Schumana, Cherubinija, ter vrsto španskih, madžarskih in drugih folklornih motivov. Orkester ima 44 instrumentalistov; v njem prevladujejo kitare, mandoline, kontrabasi in drugi instrumenti. Dirigent je Angelo Prenno. Danes na Vrhu odprtje šole Na Vrhu sv. Mihaela bodo imeli danes zjutraj prijetno domačo slovesnost. Ob 11. uri bodo, ob prisotnosti krajevnih in pokrajinskih oblasti odprli prenovljeno poslovanje domače osnovne šole. Stavbo so popravljali leto dni, sodovščinski občina je za popravila porabila nad deset milijonov lir.

ROJSTVA, SMRTI IN POKOJE Od 22. do 25. septembra se je v Gorici rodilo 18 otrok, umrlo so 4 osebe, poročilo se je 18 parov in 9 so jih oklicali. ROJSTVA: Denis Pedranžini, Davide Loria, Francesca Coccini, Monica Devetak, Carlo Bavec, Stefano Bavec, Monica Rosolen, Cristian Morsut, Gaetano Rampulla, Fabio Bonetta, Emiliano Selva, Riccardo Melandrin, Walter Granvener, Erika Montana, Anna Rita Carlet, Katja Gruden, Milena Andrian, Rafaela Visintin, Roberto Fantini, Katja Zavec, Annalisa Visintin, Tula Ciccielli. SMRTI: gospodinja 85-letna Rosa Pojan por. Lavagno, uradnik 61-letni Bruno Postir, upokojenka 79-letna Maria Piculin vd. Leharnar, invalid 86-letni Pietro Poloni, koloničnik 64-letni Avgusto Bastiani, upokojenka 74-letna Alma Simonetti vd. Susmel, upokojenec 67-letni Giobatta Spizzo. POKOJE: podčastnik Pietro Grandi in prodajalka Mariassunta Pizzol; trgovec Giampiero Massi in študentka Nadia Zaninelli; tehnik Claudio Di Camillo in uradnica Miranda Birs; sofer Radivoj Jug in prodajalka Marisa Iaculla; kemik Giorgio Barbina in keničarka Maria Giordina Taccheo; pristanik Niki Silvano Puntin in bolničarka Bru-

V kratkem bodo razširili podvoz v Ulici Aquileia

Podujem za nakup šolskih knjig in prevoz slovenskih otrok v Podgoro

Petekli petek je bila na goriskih parcel. Odbornik Paulin je predlagal začasno namestitev nekaterih občinskih uslužbenec, med katerimi je tudi 7 novih mestnih stražnikov. Imenovali so tudi ocenjevalno komisijo za namestitev dveh bolničark pri občinski upravi. Odbor bo imel svojo ponovno sejo v ponedeljek zvečer.

Začetek šolskega leta

V petek 1. oktobra se bo na tisoče učencev in dijakov zbralo pred svojimi šolami za začetek novega šolskega leta. Kot običajno so bodo začeli s šolsko mašo, ki bo za slovenske dijake ob 10. uri v stolnici.

OGLED NAPRAV OBČINSKIH PODJETIJ

Čez dobri dve leti naj bi se Gorica osamosvojila glede preskrbe vode

Gradnja 14 vodnjakov, zbirnega bazena na Mochetti ter rezervoarja na Kalvariji - Skoraj milijarda stroškov - Porast potrošnje metana narekuje znižanje prodajne cene za gospodinjstvo

Pretekli petek popoldne je upravnemu odboru občinskih podjetij povabil občinske svetovalec in predstavnik tiska na ogled njegovih naprav, ki že delujejo ali so v gradnji, zlasti glede gradnje novega vodovoda na Mochetti in tamkajšnji razdelilni napravi za metan. Ob določeni uri so se zbrali na sedežu podjetja v Ul. IX. avgosta skoraj zupanstvo občinski svetovalec in zunanec na čelu ter predstavniki krajevne tiska in še nekateri drugi povabljeni. Najprej so si na dvorišču ogledali novo avtomatsko dvigalo, montirano na manjšem tornjaku vrste leoncio, ki bo koristno služilo pri popravilih na napeljavah skoro do višine 15 metrov. Izdelano je po ameriškem patentu ter stane 12 milijonov lir in je sedaj v preizkušnji. Njegovo delovanje je razložil inž. Rigonat, ki je nato obiskovalce popeljal na ogled v strojno dvorano, kjer imajo tri agregate za proizvodnjo elektrike, s katerimi lahko skupno proizvajajo okrog 2000 kWh

VESTI IZ ŠTANDEŽA

Pevci se pripravljajo na novo delovno sezono

Na zborovanju v četrtke zvečer bodo sprejeli tudi nove člane in izdelali program

Kot smo že preteklo nedeljo na kratko poročali, bo v četrtke 30. t. m. na sedežu društva v Štandehu ob 20.30 zborovanje članov pevskega društva «O. Zupančič» in njegovih prijateljev. Ob tej priložnosti bodo pregledali dosedanje delo odbora, ki je bilo vseokrog uspešno ter se pogovorili o njegovem bodočem delu. Ker je to ugodno razgovorjanje pred začetkom nove jesensko-zimske sezone, so najavili svojo prisotnost ne samo zborovanja Ciril Silič, ampak tudi društveni odborniki, ki niso peveci, ter drugi, ki so kakor koli zainteresirani pri izdelavi programa za bodočo delo pevskega zbora in za njegov nadaljnji razvoj. Zlasti polagajo veliko važnost pridobivanju novih pevcov, saj je ne samo od kvalitete, ampak tudi od številne moči pevskega zbora odvisen nadaljnji uspeh. Zato vabi odbor in društvo naj pridejo na sestanke vsi tisti, ki jim je pri srcu napredek zbora in društva «O. Zupančič» na splošno, ker je z njihovim napredkom poznan tudi sloves in ponos Štandeha.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POKOJE Od 22. do 25. septembra se je v Gorici rodilo 18 otrok, umrlo so 4 osebe, poročilo se je 18 parov in 9 so jih oklicali. ROJSTVA: Denis Pedranžini, Davide Loria, Francesca Coccini, Monica Devetak, Carlo Bavec, Stefano Bavec, Monica Rosolen, Cristian Morsut, Gaetano Rampulla, Fabio Bonetta, Emiliano Selva, Riccardo Melandrin, Walter Granvener, Erika Montana, Anna Rita Carlet, Katja Gruden, Milena Andrian, Rafaela Visintin, Roberto Fantini, Katja Zavec, Annalisa Visintin, Tula Ciccielli. SMRTI: gospodinja 85-letna Rosa Pojan por. Lavagno, uradnik 61-letni Bruno Postir, upokojenka 79-letna Maria Piculin vd. Leharnar, invalid 86-letni Pietro Poloni, koloničnik 64-letni Avgusto Bastiani, upokojenka 74-letna Alma Simonetti vd. Susmel, upokojenec 67-letni Giobatta Spizzo. POKOJE: podčastnik Pietro Grandi in prodajalka Mariassunta Pizzol; trgovec Giampiero Massi in študentka Nadia Zaninelli; tehnik Claudio Di Camillo in uradnica Miranda Birs; sofer Radivoj Jug in prodajalka Marisa Iaculla; kemik Giorgio Barbina in keničarka Maria Giordina Taccheo; pristanik Niki Silvano Puntin in bolničarka Bru-

Orkester iz Vidma jutri v Novi Gorici Jutri, v ponedeljek zvečer ob 20.15 nastopi v kinodvorani «Soča»

Orkester iz Vidma jutri v Novi Gorici Jutri, v ponedeljek zvečer ob 20.15 nastopi v kinodvorani «Soča»

OBČINSKI ODBOR V GORICI

V kratkem bodo razširili podvoz v Ulici Aquileia

Podujem za nakup šolskih knjig in prevoz slovenskih otrok v Podgoro

Petekli petek je bila na goriskih parcel. Odbornik Paulin je predlagal začasno namestitev nekaterih občinskih uslužbenec, med katerimi je tudi 7 novih mestnih stražnikov. Imenovali so tudi ocenjevalno komisijo za namestitev dveh bolničark pri občinski upravi. Odbor bo imel svojo ponovno sejo v ponedeljek zvečer.

Začetek šolskega leta

V petek 1. oktobra se bo na tisoče učencev in dijakov zbralo pred svojimi šolami za začetek novega šolskega leta. Kot običajno so bodo začeli s šolsko mašo, ki bo za slovenske dijake ob 10. uri v stolnici.

OGLED NAPRAV OBČINSKIH PODJETIJ

Čez dobri dve leti naj bi se Gorica osamosvojila glede preskrbe vode

Gradnja 14 vodnjakov, zbirnega bazena na Mochetti ter rezervoarja na Kalvariji - Skoraj milijarda stroškov - Porast potrošnje metana narekuje znižanje prodajne cene za gospodinjstvo

Pretekli petek popoldne je upravnemu odboru občinskih podjetij povabil občinske svetovalec in predstavnik tiska na ogled njegovih naprav, ki že delujejo ali so v gradnji, zlasti glede gradnje novega vodovoda na Mochetti in tamkajšnji razdelilni napravi za metan. Ob določeni uri so se zbrali na sedežu podjetja v Ul. IX. avgosta skoraj zupanstvo občinski svetovalec in zunanec na čelu ter predstavniki krajevne tiska in še nekateri drugi povabljeni. Najprej so si na dvorišču ogledali novo avtomatsko dvigalo, montirano na manjšem tornjaku vrste leoncio, ki bo koristno služilo pri popravilih na napeljavah skoro do višine 15 metrov. Izdelano je po ameriškem patentu ter stane 12 milijonov lir in je sedaj v preizkušnji. Njegovo delovanje je razložil inž. Rigonat, ki je nato obiskovalce popeljal na ogled v strojno dvorano, kjer imajo tri agregate za proizvodnjo elektrike, s katerimi lahko skupno proizvajajo okrog 2000 kWh

VESTI IZ ŠTANDEŽA

Pevci se pripravljajo na novo delovno sezono

Na zborovanju v četrtke zvečer bodo sprejeli tudi nove člane in izdelali program

Kot smo že preteklo nedeljo na kratko poročali, bo v četrtke 30. t. m. na sedežu društva v Štandehu ob 20.30 zborovanje članov pevskega društva «O. Zupančič» in njegovih prijateljev. Ob tej priložnosti bodo pregledali dosedanje delo odbora, ki je bilo vseokrog uspešno ter se pogovorili o njegovem bodočem delu. Ker je to ugodno razgovorjanje pred začetkom nove jesensko-zimske sezone, so najavili svojo prisotnost ne samo zborovanja Ciril Silič, ampak tudi društveni odborniki, ki niso peveci, ter drugi, ki so kakor koli zainteresirani pri izdelavi programa za bodočo delo pevskega zbora in za njegov nadaljnji razvoj. Zlasti polagajo veliko važnost pridobivanju novih pevcov, saj je ne samo od kvalitete, ampak tudi od številne moči pevskega zbora odvisen nadaljnji uspeh. Zato vabi odbor in društvo naj pridejo na sestanke vsi tisti, ki jim je pri srcu napredek zbora in društva «O. Zupančič» na splošno, ker je z njihovim napredkom poznan tudi sloves in ponos Štandeha.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POKOJE Od 22. do 25. septembra se je v Gorici rodilo 18 otrok, umrlo so 4 osebe, poročilo se je 18 parov in 9 so jih oklicali. ROJSTVA: Denis Pedranžini, Davide Loria, Francesca Coccini, Monica Devetak, Carlo Bavec, Stefano Bavec, Monica Rosolen, Cristian Morsut, Gaetano Rampulla, Fabio Bonetta, Emiliano Selva, Riccardo Melandrin, Walter Granvener, Erika Montana, Anna Rita Carlet, Katja Gruden, Milena Andrian, Rafaela Visintin, Roberto Fantini, Katja Zavec, Annalisa Visintin, Tula Ciccielli. SMRTI: gospodinja 85-letna Rosa Pojan por. Lavagno, uradnik 61-letni Bruno Postir, upokojenka 79-letna Maria Piculin vd. Leharnar, invalid 86-letni Pietro Poloni, koloničnik 64-letni Avgusto Bastiani, upokojenka 74-letna Alma Simonetti vd. Susmel, upokojenec 67-letni Giobatta Spizzo. POKOJE: podčastnik Pietro Grandi in prodajalka Mariassunta Pizzol; trgovec Giampiero Massi in študentka Nadia Zaninelli; tehnik Claudio Di Camillo in uradnica Miranda Birs; sofer Radivoj Jug in prodajalka Marisa Iaculla; kemik Giorgio Barbina in keničarka Maria Giordina Taccheo; pristanik Niki Silvano Puntin in bolničarka Bru-

Orkester iz Vidma jutri v Novi Gorici Jutri, v ponedeljek zvečer ob 20.15 nastopi v kinodvorani «Soča»

Orkester iz Vidma jutri v Novi Gorici Jutri, v ponedeljek zvečer ob 20.15 nastopi v kinodvorani «Soča»

DANES V VIŠNJEVIKU V BRDIH

Plošča v spomin Andreju Žnidarčiču

V Kobaridu je bil predhodnik Simonu Gregorčiču - Najpomembnejši narodni delavec v Brdih - Opozarjal je na usodo Beneške Slovenije

Goriška Brda, ta zlahka del slovenske zemlje, ki se onsrta Soče kopije v nulem obsegu sredozemskih sapic, ti vinski grici, ki se v jesenskem razkožju bleščajo za Koroško in Šabotinom, vabijo Slovence od blizu in daleč, da pridejo (kakor pravi vabilo pridelatelja) »na slovensko odkritje spominke plošče goriskemu rojaku, prosvetnemu delavcu, ustanovitelju narodno-obrabiškega društva «Slovenski jezik v Višnjevi-ku, borcu za pravice in napredek goriskih Slovencev, posebno na za kulturni in narodni vzpon goriskih Brd, dolgoletnemu vikarju v Gradnem Andreju Žnidarčiču (1845-1913), ki bo v nedeljo, dne 26. septembra ob 15. uri v Višnjeviku v Brdih».

Prizadevni, živahno in neustrahovano delujoči Klub starih goriskih študentov, ki ga vodi še čili in domiselni 83-letni France Goriček iz Vrtojbe, bo s sodelovanjem brških rojakov terej spet privedel pomembno politično in kulturno zgodovinsko slavnost, ki bo že druga v tem letu. Naj na tem mestu vsaj naštetimo spominke plošče, ki jih je ta klub sam ali v sodelovanju z drugimi že odkril v zadnjih šestih letih: Andreju Gregorčiču v Kobaridu in Antonu Gregorčiču v Vrtojbi (1935), Vin-ku Vodopivcu v Kromberku (spome-nik) in v Ročanju (plošča, 1966, 1968), Ivanu Predjuru na Metju na Soči (1967), Ivo Šorliju v Podmelcu (1968), Čitalnici v Vrtojbi ob nje-ni stoletnici (1969), Ivanu Laharju na šentvitski stori (1969), Dragu Ma-rišiču v Opatjem selu (1969), Stani-slavu Škrabcu na Kostanjevici pri Gorici (1970) in Ernestu Klavžarju v Vipavi (1971); razen tega pa so klubovci leta 1967 poskrbeli za ure-ditve groba in spomenika Simona Gregorčiča pri Sv. Lovrencu, naslednje leto (1968) pa uspešno izve-tili akcijo za odkup in ureditev gro-ba Karla Lavriča na goriskem po-kovališču, nagrobni spomenik so po-stavili tudi Andreju Gabrščiču na viskem pokopališču v Ljubljani (1970).

Na Žnidarčičevi proslavi v Višnje-vi-ku bo imel slavnostni govor ravnatelj Goriskega muzeja prof. Bran-ko Marušič, pridelatelj iz omenje-nega kluba pa so poskrbeli tudi za ostali slavnostni spored, v katerem se bo med drugim predstavil v nekaj izbranih pesmih priznani «Bri-ški oktet».

Andrej Žnidarčič je bil nesebeni narodni delavec, moč širokih pogle-fov, duhovska suknja ga ni ovirala, da ne bi dal polnega plosca svojim narodnoobrambnim in narodnoobrabiškim načrtom, ki se jim je z uspe-šnimi predaji, B. Marušič ga ute- meljeno primerja s Korošcem Ma-rtijom Majar-Ziljskim in Andrejem E-nspielerjem, ki sta prav tako kot Ž-nidarčič delovala na ožroženem delu narodnega ozemlja in najbolj prav zaradi tega znala bolj kot drugi bi-stro gledati daleč v prihodnost. Ž-nidarčič se je rodil 2. 12. 1845 na Gradišču nad Prvačino, umrl pa je kot upokojen duhovnik v Sempetru pri Gorici 31. 7. 1913; sva izmed šempetrskih ulic se imenuje po njem. Kot duhovnik je služboval v Srpen-ici in Kobaridu ter na Ponikvah in Banjšicah, nazadnje pa v Gradnem v Brdih, kjer je opravil svoj poklic največ časa (1880-1908).

Ze v Srpenici, kamor je bil pri-šel leta 1861, je postavil zasnovo o-sonovno šolo, skrb za šolo pa je imel tudi pozeve ves čas svojega javne-ga delovanja. Zavedal se je nevar-nosti, ki je pretila našemu rodu na zahodu, in je nanjo opozarjal: kul-turno in narodno je preoral brško zemljo in ustanovitev društva «Slo-venski jezik v Višnjeviku (leta 1882) je bil eden izmed njegovih velikih delovnih uspehov. Društvo je napi-sal himno, ki jo je uglasbil Kobari-

ški rojak Hrabroslov Volarič. Dve vrstici te himne se glasila: «Edinost bodi Bricem trdna vez, zato postavljamo «Slovenski jezik». Kako samostojen, politično moder-izviren in spontan je bil v delu za narod, kulturo in napredek vsehkozi v svojem delovanju, lepo kažejo na- slednja dejstva: 1. bil je prvi med Slovinci, ki je večkrat pisal časopis- ne članke o položaju beneških roja-kov, izmed Slovencev najbolj po- zabljenih, najbolj zapuščenih, ki že na pol tistično v žrelu neprilaznega i- talijanizma... 2. kot edini slovenski goriški duhovnik je bil med podpis- niki vabila za šempaski tabor leta 1868; 3. njegovo društvo «Slovenski jezik» je prvo dalo priznanje ter iz- razlo občoovanje in sočutje po kri- vici napadenemu «Goriškemu slav- čuku».

Andrej Žnidarčič zasluži, da se ga spominjajo današnji njegovi rojaki na zahodu. Hvale vredna pobuda Kluba starih goriskih študentov bo gotovo nagrajena tudi z velikimi ob- skom na slavo v prijaznih goriskih Brdih. **Tomaž Pavlič**

«Mladi literati, ki so brali svoja dela na otvoritvi razstave «Grupe U» v Kraški galeriji na temo «V začetku je bil Krass»

TEMA ZA I. KONFERENCO ZKPO SLOVENIJE

PROSVETNO IN KULTURNO ŽIVLJENJE SLOVENSkih IZSELJENCEV PO SVETU

Najboljše so organizirani v ZDA in v Argentini - Več kot 1100 organizacij in društev z več kot 200 tisoč člani vseh generacij

V sredo, 29. in v četrtek 30. L. m. bo v Celju I. konferenca Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije. Dnevni red konference predvideva po uvodu sprejem pravilnika o delu konfe- rence same, volitve organov kon- ference, uvodni referat, razpra- vo, sprejem sprememb in dopol- nitve statuta ZKPOS, razrešnico dosedanjemu vodstvu, predlog kandidatske liste, volitve in spre- jem izbranih pismenih priznanih «Bri-ški oktet».

Med gradivom, ki ga je Zveza kulturno - prosvetnih organizacij Slovenije razposlala je vnaprej svojimi članicam in tisku, je po- posebno zanimiv predlog republi- škega sekretariata za prosveto in kulturo o usmeritvi srednje- ročnega razvoja kulture v SR Sloveniji za razdobje 1971-1975. Predlog po uvodu in temeljnih izhodiščih, kot sta družbeno-politi- čno in družbeno-ekonomske o- snove, podrobno razčlenjuje za- misljeni razvoj v posameznih kul- turnih dejavnostih (knjižnice, gle- dališča, koncertna dejavnost, mu- zzej in galerije, varstvo kulturnih spomenikov, založništvo, kine- matografija, radio in televizija, sti- ku s kulturami drugih narodov).

Precej izčrpano je poročilo o delovanju ZKPO Slovenije po zad- nem kongresu, ki vsebuje tudi stike ZKPO s prosvetnimi orga- nizacijami Slovencev v zamej- svu. Posebno poročilo pa je na- menjeno pregledu kulturne dejav- nosti Slovencev, ki živijo zunaj SR Slovenije v Italiji, Avstriji, na Madžarskem, v Izseljenstvu in v drugih jugoslovanskih repu- blikah, posebej pa še o kulturni dejavnosti med slovenskimi de- lavci v tujini.

Za naše čitatelje bo gotovo zanimivo in v glavnem tudi nov pregled o kulturno-prosvetnem živ-

ljenju slovenskih izseljencev pred- vsem v ZDA, v Kanadi, v Južni Ameriki, v Avstraliji in še v ne- katerih zahodnoevropskih drža- vah, zato ga tudi objavljamo v celoti:

Slovenski izseljenci so organizir- anj v več kot 1100 organizacijah in društvih z več kot 200 tisoč člani vseh generacij. Vsaj polovi- ca teh organizacij in društev ima ali išče stike z domovino. Izseljenci aktivno delujejo v več kot 50 pevskih zborih, 40 dram- skih in folklornih skupinah in 50 zabavnih ansamblih. Naši izse- ljenci s svojo aktivnostjo v dru- štvi prispevajo pomemben de- lež pri ohranjanju in širjenju slo- venske kulture med izseljenci pa tudi med drugimi narodi.

V izseljenstvu deluje 17 slo- venskih šol, izhajata 2 dnevni- ka, 13 štirinajstodnevnikov in 21 mesečnih publikacij itd. Zanimiv je podatek, da so izseljenci po- vojni izdali okrog 1400 knjig.

Kulturno središče Slovencev v Ameriki je nedvomno Cleveland (država Ohio), kjer imajo pose- zna predela mesta celo imena slovenskih krajev: Ribnica, Žu- zemberk. V Clevelandu je 80 po- družnih slovenskih podpornih or- ganizacij, okrog 30 samostojnih društev, sedež Ameriške dobro- telne zveze, Progressivnih Slo- venski list (med njimi s izra- zivo protijugoslovansko usmerit- vo list Ameriška domovina), orga- nizirane so slovenske šole, narod- ni domovi (9 samo v Clevelandu); knjižnice, tiskarne in denar- ni zavodi.

Poglejmo, koliko je v posa- meznih ameriških državah sloven- skih društev: Pennsylvania (269), Ohio (188), Illinois (105), Min- sota (81), Colorado (80), Wiscon- sin (54), Michigan (32), Monta- na (25), New York (22), zahodna Virginia (21), Indiana (19), Kan- sasu (19), Washington (16) itd.

Ameriški Slovinci so v prete- klosti (od 1891. leta dalje) izda- vali okrog 95 slovenskih listov in revij; enajst listov izhaja še danes.

Pomembne organizacije ameri- škimi Slovencev so «podporne jed- note» in zveze (nadomeščajo ob- nezgodah in bolezenskih prime- rih) idr. Vsaka organizacija ima oddelek za odrasle in za mladino. Jednote in zveze so se razvile iz krajevskih društev. Krajev- ska društva prirejajo sestanke, predavanja, skrbijo za razvedrilo itd. Jednote razpolagajo s pre- cejsnjim premoženjem, zato tudi gradijo nove domove in rekre- acijske centre.

Med slovenskimi šolami v iz- seljenstvu naj omenimo le pet vidnejših v ZDA: slovenska šola pri krožku št. 3 Slovenske narod- ne podporne jednote v Clevelandu (ustanovljena leta 1965), slo- venske šole pri Sv. Vidu v Cle- velandu, v Collingwoodu, v Chi- cagu in v Samsulu.

Slovenski narodni domovi so po vseh večjih slovenskih nase- lbinah v Ameriki. V večini pri- merov danes domovi niso več to- bili se pred II. svetovno vojno, vose pa kaže, da se bo najmlaj- sha generacija slovenskih potom- cev spet vračala v slovenske domove. Najštevilnejši domovi so v Clevelandu, nato v Chicagu, Wankegamu, La Sallu in drugod.

Slovenski pevski zbori so de- lovali zlasti v obdobju med obe- ma vojnama. Samo v Clevelandu jih je bilo okrog 41, leta 1967 pa samo 14. Poleg pevskih zbo-

rov so delovale še manjše vo- kalne skupine.

Tudi dramske skupine so bile najštevilnejše v Clevelandu (7), veliko jih je prenehalo delati. Nedvomno igrajo svojevrstno vlogo med ameriški Slovenci tudi zabavni ansambli. Med voj- nama je delovalo 17 godb, danes pa so priljubljeni zlasti zabavni ansambli.

Na koncu naj omenimo še ne- kaj dejavnosti v okviru posebnih organizacij, kot so: klubi slo- venskih upokojencev in zavetišča za ostarele. Samo v Clevelandu imajo 5 klubov z okrog 1200 člani. Prirejajo predavanja, izlete, obiskujejo razstave itd.

Podobno kot Slovenci v ZDA so se organizacijsko povezovali tudi naši izseljenci v Kanadi. Vseh društev je bilo okrog 40, danes pa jih je nekoliko manj. Središčno vlogo imajo društva in njihovi odseki v Torontu, nato v Windsoru, Ontariu, Vancouveru in Montrealu. Dejavnosti kanad- skih društev se ne razlikujejo od tistih v ZDA.

V Kanadi so slovenske šole v Torontu, Montrealu, Sudburyu, Hamiltonu, Winnipegu, Londonu.

V Južni Ameriki so Slovenci zlasti v treh državah: v Argenti- ni, Braziliji in Urugvaj (največ jih je v Buenos Airesu, v Sao Paulu in Montevideu). Po- vsebo so slovenska društva z raz- ličnimi kulturnimi dejavnostmi cvetela med obema vojnama, medtem ko delujejo danes še 4 društva v Argentini, 4 v Urugva- ju in eno v Braziliji. Kulturno- prosvetna dejavnost je še prav posebej živahna v Buenos Airesu. Poleg pevskih zborov (mladinskih in odraslih) deluje še slovensko gledališče in več manjših dram- skih skupin. Razvita je tudi za- ložniška dejavnost (listi, revije, knjige). Za ohranjanje materin- ega jezika so poskrbeli z osnov- nošolskimi tečaji (leta 1967 je ob- skovalno tečaj več kot 700 otrok).

Omeniti moramo, da je bil od- nos južnoameriških Slovencev do domovine povečini odklonilen, da pa v zadnjih nekaj letih mlade generacije preraščajo politično nestrpnost.

V Urugvajju je aktivno zlasti Prvo slovensko prekmursko dru- štvo v Montevideu (ima folklor- no skupino, godbo, knjižnico). Le- ta 1967 so pri nas študirali 4 mladi izseljenci iz Urugvaja. V Sao Paulu je bilo ustanovljeno med obema vojnama društvo «Slo- venske šole».

Strnjena naselja Slovencev so v Melbourneu in Sydneyu in njeni okolici, raztreseni pa so po vsej Avstraliji. Delujejo v glavnem v 4 društvih, njihove dejavnosti pa so: pevski zbori, orkestri, slo- venske šole in založništvo.

Po obsegu kulturne dejavnosti so daleč pred drugimi Slovenci v Franciji, Nizozemski in Belgiji. V Franciji živijo v posameznih ru- darskih predelih in v Parizu. Dru- štva in podporne organizacije go- jijo pevsko, folklorno, dramsko, godbeno, založniško in rekreativ- no dejavnost. V Belgiji deluje okrog 10 društev, na Nizozem- skem pa 4. Slovenski izseljenci v ZR Nemčiji so zlasti v rudar- skih predelih (Porurje, Westfa- lija). Izseljenci v Švici in na Švedskem so se deloma priključili slabodelnim jugoslovanskim skupdam. Poudarek je na športnem in rekreacijskih prireditvah, skr- bijo pa tudi za knjižnice, ki jim jih je pomagala dopolniti Slo- venska izseljenska matica.

Strnjena naselja Slovencev so v Melbourneu in Sydneyu in njeni okolici, raztreseni pa so po vsej Avstraliji. Delujejo v glavnem v 4 društvih, njihove dejavnosti pa so: pevski zbori, orkestri, slo- venske šole in založništvo.

Po obsegu kulturne dejavnosti so daleč pred drugimi Slovenci v Franciji, Nizozemski in Belgiji. V Franciji živijo v posameznih ru- darskih predelih in v Parizu. Dru- štva in podporne organizacije go- jijo pevsko, folklorno, dramsko, godbeno, založniško in rekreativ- no dejavnost. V Belgiji deluje okrog 10 društev, na Nizozem- skem pa 4. Slovenski izseljenci v ZR Nemčiji so zlasti v rudar- skih predelih (Porurje, Westfa- lija). Izseljenci v Švici in na Švedskem so se deloma priključili slabodelnim jugoslovanskim skupdam. Poudarek je na športnem in rekreacijskih prireditvah, skr- bijo pa tudi za knjižnice, ki jim jih je pomagala dopolniti Slo- venska izseljenska matica.

Strnjena naselja Slovencev so v Melbourneu in Sydneyu in njeni okolici, raztreseni pa so po vsej Avstraliji. Delujejo v glavnem v 4 društvih, njihove dejavnosti pa so: pevski zbori, orkestri, slo- venske šole in založništvo.

Po obsegu kulturne dejavnosti so daleč pred drugimi Slovenci v Franciji, Nizozemski in Belgiji. V Franciji živijo v posameznih ru- darskih predelih in v Parizu. Dru- štva in podporne organizacije go- jijo pevsko, folklorno, dramsko, godbeno, založniško in rekreativ- no dejavnost. V Belgiji deluje okrog 10 društev, na Nizozem- skem pa 4. Slovenski izseljenci v ZR Nemčiji so zlasti v rudar- skih predelih (Porurje, Westfa- lija). Izseljenci v Švici in na Švedskem so se deloma priključili slabodelnim jugoslovanskim skupdam. Poudarek je na športnem in rekreacijskih prireditvah, skr- bijo pa tudi za knjižnice, ki jim jih je pomagala dopolniti Slo- venska izseljenska matica.

Strnjena naselja Slovencev so v Melbourneu in Sydneyu in njeni okolici, raztreseni pa so po vsej Avstraliji. Delujejo v glavnem v 4 društvih, njihove dejavnosti pa so: pevski zbori, orkestri, slo- venske šole in založništvo.

Po obsegu kulturne dejavnosti so daleč pred drugimi Slovenci v Franciji, Nizozemski in Belgiji. V Franciji živijo v posameznih ru- darskih predelih in v Parizu. Dru- štva in podporne organizacije go- jijo pevsko, folklorno, dramsko, godbeno, založniško in rekreativ- no dejavnost. V Belgiji deluje okrog 10 društev, na Nizozem- skem pa 4. Slovenski izseljenci v ZR Nemčiji so zlasti v rudar- skih predelih (Porurje, Westfa- lija). Izseljenci v Švici in na Švedskem so se deloma priključili slabodelnim jugoslovanskim skupdam. Poudarek je na športnem in rekreacijskih prireditvah, skr- bijo pa tudi za knjižnice, ki jim jih je pomagala dopolniti Slo- venska izseljenska matica.

Strnjena naselja Slovencev so v Melbourneu in Sydneyu in njeni okolici, raztreseni pa so po vsej Avstraliji. Delujejo v glavnem v 4 društvih, njihove dejavnosti pa so: pevski zbori, orkestri, slo- venske šole in založništvo.

SREČANJA Z NENAVALDNIM PISCEM FRANJOM NOVAKOM

Mojster turistične publicistike in ljubitelj slovenske krajine

Zadnja njegova knjiga «Klic gora» (1970) na izviren način opi- suje dogodivščine dveh mladih planincev na «slovenski transverzali»

Kličejo nas gore, ki na njih vrho- vih in pod njimi po sllemenih, ze- lenicah, ravnah, rebernih, lazih, košenicah razveseljujejo oko in raz- vedrilo našega duha, v svetu pod Triglavom, v najlepšem zaslono slo- venske zemlje. Kličejo nas temni gozdovi, ki v njih lesovih prisluh- nemo šumečim pesim smrek, jelk, borov, jutranjim in večernim spe- vom zvržolcih ptic, begu splašeni- sm. Kličejo nas reke, jezera, sla- povi, ki v njih tokovih, modrinah, mavricah se prelivajo naša čustva kot trenutki v brzem utripu srca. Mojstri čopičev, barv, mojstri pera- sa upodabljajo neskaljeno lepoto pri- rode. Vendar so še drugi mojstri, ki v vseh prirodnih pojavih, v pe- strih obrisih, in plastičnih prikazih znajo zajeti podobo slovenske kraj- ne z domačo, toplo besedo. V vrsti teh mojstrov se je visoko postavil na področnem obzorju med Pohor- jem, Kozjakom, Slovenskimi gorica- mi, Halozami, v zelenem Mariboru

turistično-literarni publicist Franjo Novak.

Nad padeset let razdaja svoje talente

Franjo Novak se je vsega razdal turistični dejavnosti, izdal je lepo število potopisnih, literarnih črtic, turističnih vodnikov, iz domišljije zajetih fabul. V desetih letih svoje strokovne zaposlitve v Rogški Sla- tini tam okrog 1920 je že prdri v bistvo svojega poslanstva. V besedi in sliki nam je predstavil Rogško Slatino, svetovno zdravilišče, toda na njemu svojstven način, da je ob poznavanju gostov in drugih okoli- ščin opisal njih zgodbe, potovanja, zdravljena, vse to povezal v pripo- vedno fabulo, literarno belestrično obdelano, mikavno orisano z naslo- vom «Jovo Omišanin u Rogškoj Sla- tini (Zagreb 1927)», v kateri je že nakazal družbene socialne spre- membe.

Iz zdravilišča je preselil na tu- rističnega konjčka. V Mariboru se je kmalu znašel v pisarnah turističnih ustanov. S pok. prof. Fr. Mišičem je ustanovil revijo za propa- gando in gospodarstvo - «Jugoslo- vanski biser», slikovito opremljeno, med vojno zatrto. Po vojni pa je v Novaku spet zavrelo. Priljikel je v novi čas «turistično-gospodarski informativni zbornik», ki ga izdaja Turistično društvo Lovrene v Po- horju pod knjižnim naslovom Po Ju- goslaviji. Od zbornikov omenjamo «Turizem na Pohorju 1967», pestro opisan in ilustriran, uredil Fr. No- vak s sodelavci - «Po Jugoslaviji 1968-1969», vodič, zajetna knjiga, spisal in uredil Fr. Novak - «Klic gora 1970» s črtico-fabulo «Klic gora» - pršeneljive dogodivščine dveh mladih planincev po slovenski transverzali in z opisom planinskih postojank (knjiga je namreč posve- čena 75-letnici Slovenskega planin- skega društva, danes Planinske zve- ze Slovenije), spisal in uredil Fr. Novak. - Njegove vrline v podaja- nju predmeta so častisloj, prizna- nje ocenili, to je prispevke k raz- vednemu novu zvrst turistične pu- blicistike.

Pojdmo na štajersko

Novakovi zgovorni spisi so nas vodili k Dravji, a preden smo se dvignili v višave, smo mimogrede v Mariboru obiskali tistega publicista- novatorja, res Novaka, avtorja vo-

dičev, zbornikov, fabul, burlesk, da ga vendar kaj pobaramo.

«Priatelj, zdaj pa te imamo. Veš, kadar listamo po tvojih pisme- nih staro in novorojenih in se ču- dimo skrbnemu, tako podrobno sestavljanju in razvrščanju gradiva v sklenjene pripovedne enote - se- stavke, se le sprašujemo, od kod v tebi tako nemirni nagibi, sila, na- ravnost izbruhni ob nenemnem sno- vanju in obdelovanju sicer zabavnih dogodivščin kot so v prirodi.»

«V Rogški Slatini sem se prerodil v novega človeka, ko sem spoznal, da so mineralni vrelci potrebni tu- di malemu človeku. Hotel sem vsem slojem približati Rogško Slatino, še posebej delovalnim ljudem, zraven u- pokojencem in ne le petičnim iz- branecem. Prezvel me je, da se ta- ko izrazim, socialni humanizem. Sem pa pozneje zamenjal umetnično ro- gaškoslatsko lepoto s prirodno. Presedel sem k turizmu. Pričel sem z opisovanjem krajev, vendar

veseljevanjem sopotnikov, dovtetnih za zabavne dogodivščine na potu, ki jih vpletam v pripovedovanje. No, kaj pravite k temu?»

«Da smo veseli tvojih prijetnih prispevkov, poučnih in zabavnih, ki jih je že velika zbirka.

Lepo znaš povedati in pisati - Franjo Novak.

Od kod pravzaprav si ti slavni rojak?

«Priatelj, kdaj pa te imamo. Veš, kadar listamo po tvojih pisme- nih staro in novorojenih in se ču- dimo skrbnemu, tako podrobno sestavljanju in razvrščanju gradiva v sklenjene pripovedne enote - se- stavke, se le sprašujemo, od kod v tebi tako nemirni nagibi, sila, na- ravnost izbruhni ob nenemnem sno- vanju in obdelovanju sicer zabavnih dogodivščin kot so v prirodi.»

«V Rogški Slatini sem se prerodil v novega človeka, ko sem spoznal, da so mineralni vrelci potrebni tu- di malemu človeku. Hotel sem vsem slojem približati Rogško Slatino, še posebej delovalnim ljudem, zraven u- pokojencem in ne le petičnim iz- branecem. Prezvel me je, da se ta- ko izrazim, socialni humanizem. Sem pa pozneje zamenjal umetnično ro- gaškoslatsko lepoto s prirodno. Presedel sem k turizmu. Pričel sem z opisovanjem krajev, vendar

veseljevanjem sopotnikov, dovtetnih za zabavne dogodivščine na potu, ki jih vpletam v pripovedovanje. No, kaj pravite k temu?»

«Da smo veseli tvojih prijetnih prispevkov, poučnih in zabavnih, ki jih je že velika zbirka.

Lepo znaš povedati in pisati - Franjo Novak.

Od kod pravzaprav si ti slavni rojak?

«Priatelj, kdaj pa te imamo. Veš, kadar listamo po tvojih pisme- nih staro in novorojenih in se ču- dimo skrbnemu, tako podrobno sestavljanju in razvrščanju gradiva v sklenjene pripovedne enote - se- stavke, se le sprašujemo, od kod v tebi tako nemirni nagibi, sila, na- ravnost izbruhni ob nenemnem sno- vanju in obdelovanju sicer zabavnih dogodivščin kot so v prirodi.»

«V Rogški Slatini sem se prerodil v novega človeka, ko sem spoznal, da so mineralni vrelci potrebni tu- di malemu človeku. Hotel sem vsem slojem približati Rogško Slatino, še posebej delovalnim ljudem, zraven u- pokojencem in ne le petičnim iz- branecem. Prezvel me je, da se ta- ko izrazim, socialni humanizem. Sem pa pozneje zamenjal umetnično ro- gaškoslatsko lepoto s prirodno. Presedel sem k turizmu. Pričel sem z opisovanjem krajev, vendar

veseljevanjem sopotnikov, dovtetnih za zabavne dogodivščine na potu, ki jih vpletam v pripovedovanje. No, kaj pravite k temu?»

«Da smo veseli tvojih prijetnih prispevkov, poučnih in zabavnih, ki jih je že velika zbirka.

Lepo znaš povedati in pisati - Franjo Novak.

Od kod pravzaprav si ti slavni rojak?

«Priatelj, kdaj pa te imamo. Veš, kadar listamo po tvojih pisme- nih staro in novorojenih in se ču- dimo skrbnemu, tako podrobno sestavljanju in razvrščanju gradiva v sklenjene pripovedne enote - se- stavke, se le sprašujemo, od kod v tebi tako nemirni nagibi, sila, na- ravnost izbruhni ob nenemnem sno- vanju in obdelovanju sicer zabavnih dogodivščin kot so v prirodi.»

«V Rogški Slatini sem se prerodil v novega človeka, ko sem spoznal, da so mineralni vrelci potrebni tu- di malemu človeku. Hotel sem vsem slojem približati Rogško Slatino, še posebej delovalnim ljudem, zraven u- pokojencem in ne le petičnim iz- branecem. Prezvel me je, da se ta- ko izrazim, socialni humanizem. Sem pa pozneje zamenjal umetnično ro- gaškoslatsko lepoto s prirodno. Presedel sem k turizmu. Pričel sem z opisovanjem krajev, vendar

veseljevanjem sopotnikov, dovtetnih za zabavne dogodivščine na potu, ki jih vpletam v pripovedovanje. No, kaj pravite k temu?»

«Da smo veseli tvojih prijetnih prispevkov, poučnih in zabavnih, ki jih je že velika zbirka.

Lepo znaš povedati in pisati - Franjo Novak.

Od kod pravzaprav si ti slavni rojak?

«Priatelj, kdaj pa te imamo. Veš, kadar listamo po tvojih pisme- nih staro in novorojenih in se ču- dimo skrbnemu, tako podrobno sestavljanju in razvrščanju gradiva v sklenjene pripovedne enote - se- stavke, se le sprašujemo, od kod v tebi tako nemirni nagibi, sila, na- ravnost izbruhni ob nenemnem sno- vanju in obdelovanju sicer zabavnih dogodivščin kot so v prirodi.»

«V Rogški Slatini sem se prerodil v novega človeka, ko sem spoznal, da so mineralni vrelci potrebni tu- di malemu človeku. Hotel sem vsem slojem približati Rogško Slatino, še posebej delovalnim ljudem, zraven u- pokojencem in ne le petičnim iz- branecem. Prezvel me je, da se ta- ko izrazim, socialni humanizem. Sem pa pozneje zamenjal umetnično ro- gaškoslatsko lepoto s prirodno. Presedel sem k turizmu. Pričel sem z opisovanjem krajev, vendar

veseljevanjem sopotnikov, dovtetnih za zabavne dogodivščine na potu, ki jih vpletam v pripovedovanje. No, kaj pravite k temu?»

«Da smo veseli tvojih prijetnih prispevkov, poučnih in zabavnih, ki jih je že velika zbirka.

Lepo znaš povedati in pisati - Franjo Novak.

Od kod pravzaprav si ti slavni rojak?

«Priatelj, kdaj pa te imamo. Veš, kadar listamo po tvojih pisme- nih staro in novorojenih in se ču- dimo skrbnemu, tako podrobno sestavljanju in razvrščanju gradiva v sklenjene pripovedne enote - se- stavke, se le sprašujemo, od kod v tebi tako nemirni nagibi, sila, na- ravnost izbruhni ob nenemnem sno- vanju in obdelovanju sicer zabavnih dogodivščin kot so v prirodi.»

«V Rogški Slatini sem se prerodil v novega človeka, ko sem spoznal, da so mineralni vrelci potrebni tu- di malemu človeku. Hotel sem vsem slojem približati Rogško Slatino, še posebej delovalnim ljudem, zraven u- pokojencem in ne le petičnim iz- branecem. Prezvel me je, da se ta- ko izrazim, socialni humanizem. Sem pa pozneje zamenjal umetnično ro- gaškoslatsko lepoto s prirodno. Presedel sem k turizmu. Pričel sem z opisovanjem krajev, vendar

SREČANJE STROKOVNJAKOV V OKVIRU «KRAŠKEGA TEDNA»

IZHODIŠČE ZA OHRANITEV KRASA V ZAŠČITI NJEGOVEGA PREBIVALCA

Kljub številnim težavam se na Krasu lahko razvijajo kmetijstvo, živinoreja, vinogradništvo in cvetličarstvo

V okviru Kraškega tedna je bilo v petek 10. septembra v Repu jugoslovansko-italijansko srečanje o temi «Kmetijstvo na Krasu».

Predvsem se mi zdi primerna pohvala prireditelju seminarja na tako odlični ravni, zadrugi «Naš Kras», kot prvega specializiranega po lanskem uvodnem in bolj splošnem o ohranitvi Krasa.

Tega človeka je torej treba vzeti kot izhodišče, njegovo življenje in delovanje na Krasu, če si hocemo resno prizadevati, da nam ga Kras ostal in pomenil še dalje, zanj in za vse, tisto bogastvo kulturnih, estetskih, znanstvenih, toda tudi človeških in socialnih dobrin zaradi katerega nam je drag.

Brez človeka, ki razvija svojo dejavnost v kraški naravi je zaman pričakovati, da nam ga bo uspešno ohraniti s samimi zaščitnimi ukrepi in vinkulacijami.

Le po se v zadnjih letih razvilo na Krasu cvetličarstvo in vrtnarstvo in odprlo tudi mladini možnost obstoja na zemlji in perspektive. Lani se je tudi ustanovila cvetličarsko-vrtnarska zadruga na Proseku. Gre za donosne kulture, katerim sta pa potrebna voda in znanje. Vode je pa premalo, še zlasti ko je najbolj potrebna, in je predragga. Za razvoj teh žlahtnih kultur, za katere so vrtnarji in cvetličarji, med katerimi je mnogo mladih, s svojo pridonostjo dokazali, da je perspektiva tudi na sedaj kraški zemlji in zato je prav sejal v teku pobuda DURK za finansiranje novih toplih konservov po SET, je treba rešiti vprašanje vode v kratkem roku.

Živinoreja, usmerjena izključno v mlekarstvo, je v krizi že vso povojno dobo in se hlevi praznijo, čeprav je živina izredno kvalitetna, tako da na tem ozemlju sploh ni več slišati o brucelozii in tuberkulozi, čeprav je velika večina hlevov moderno in higienično urejenih, čeprav je kakovost mleka neprimerno boljša od uvozenega.

Živinoreja, usmerjena izključno v mlekarstvo, je v krizi že vso povojno dobo in se hlevi praznijo, čeprav je živina izredno kvalitetna, tako da na tem ozemlju sploh ni več slišati o brucelozii in tuberkulozi, čeprav je velika večina hlevov moderno in higienično urejenih, čeprav je kakovost mleka neprimerno boljša od uvozenega.

Pojav bega mladine z zemlje je sicer vsesplošen, pri nas prav posebej občuten glede na blizino mesta vah iz produktivnih stroškov, pač pa le iz neutemeljene skrbi — glede na podoprečno potrošnje mleka na prebivalca — da se ne dvignejo življenjski stroški. Ceno mleka pri hlevu pa določa kar samo podjetje SALPAT, ki sploh ni nikoli hotelo skle-

nastopom, ki naj ustvari za kmečko mladino take pogoje za njeno delo na zemlji, da se ne bo čutila zapostavljena v primerjavi z drugimi delovnimi kategorijami. Poskrbeti je treba za moderno kmetijstvo potrebno strokovno vzgojo, kot že poudarjeno. Prikazati ji je treba perspektivnost in perspektivo njenega dela z izdelavo področnega načrta za razvoj kmetijstva v naši pokrajini. Kmečka zveza je že leta 1968 izdelala ob sodelovanju številnih domačih strokovnjakov okvirne predloge za tak načrt in jih izročila pristojnim delom in krajevnim ustanovam. Na žalost se do sedaj Deželna ustanova za razvoj kmetijstva, katere prvenstvena naloga je ravno sestavljanje potrebnih področnih načrtov, sploh ni lotila tega dela, da bi v sodelovanju s krajevnimi upravami in sindikalnimi organizacijami nakazala in urejevala ta razvoj. Kako bi na pr. koristil tak načrt v dobi, ko so skoraj vse občine izdelovale svoje regulacijske načrte, ki bi mu jih lahko prilagodile. Verjetno se ne bi znašli v situaciji, ko tržaška občina, ki upravlja površinsko večjo del Krasa in v kateri je več kot tretjina vseh kmetij — nima pa sploh odbornosti za kmetijstvo — sploh še ne ve kaj naj bo na tem njenem delu Krasa, kljub temu, da je že več kot poltrideset let v veljavi novi regulacijski načrt.

Druga postaja je bila v Bujah, kjer so se mrlično pripravljali na praznik grozdi. Ogledali smo si klet, ki jo je zgradila ena izmed prvih vinarških zadrug v Istri že pred skoraj 70 leti. Zdjaj spada ta klet, ki ima kapaciteto 150 vagonov, v sklop kmetijsko kombinata PIK — Umag. Iz te kleti izvažajo precej vina v Trst. Kaj zmore PIK, kaj so vse naredili, breskovih nasadov.

«Vam delajo škodo fazani? Vam plačajo odškodnino?» «Fazani napadajo samo prve vrste. Škodo nam poravnava lovski družina. Turisti, ki gredo tod mimo, večno bolj kupujejo breskve.» «Breskve so delikatne, dosti skrbi zahtevajo.» «Res je, toda že v prvih letih se krijejo stroški za nasad.»

Umagu so leta 1950 zgradili veliko klet (kapaciteta 450 vagonov), zdaj pa jo bodo razširili in še bolj modernizirali.

Po ogledu kleti smo na terasi napili na zdravje in srečo vsem, ki delajo in skrbijo za dobro kmetijstvo, po kosilu pa nadaljevali pot proti Pulju. Pred novo gradnjo nam je ustavila snemalna ekipa RTV — Zagreb in fotoreporter Istrskega lista iz Pulja, da bi napravili posnetke o ogledu vinogradov. V Forecru smo se ustavili nekaj ur ter si ogledali mesto ter znamenito baziliko.

V Pulju smo večerjali in prenočevali. Po večerji in pred odhodom smo si ogledali pristanišče in areno, nato pa krenili proti Kvarneru — Raša, Labin, Plomin — okrepljeno v restavraciji nad morjem, lep razgled na otoke, nato v srce Istre — Pičan in Pazin. Kakšna razlika med plodno pokrajino tam pri Umagu in temi goli griči. Malo bolje je okrog Pazin, kjer smo si najprej ogledali stari grad in muzej. Lep razgled na Pazin se nudi gostom iz motela «Lobanec», kjer smo imeli odlično kosilo. Tu je tržaške goste pozdravil v imenu občine predsednik pazinske občinske skupnosti Drago Cendak, po kateri je A. BUBNIČ

«Nadaljevanje na 8. strani»

Skupina izletnikov na dvorišču grada v Pazinu.

V SOBOTO IN NEDELJO NA IZLETU KMEČKE ZVEZE

Velika skupina kmetovalcev s Tržaškega v Seči, Bujah, Umagu, Pulju, Pazinu in Buzetu

Ogled ogromnih vinogradov in zanimivih zgodovinskih zbirk. Povsod prisrčen sprejem - Buzet si je treba še ogledati

Kako lepi kaktusi... 1500 raznih vrst

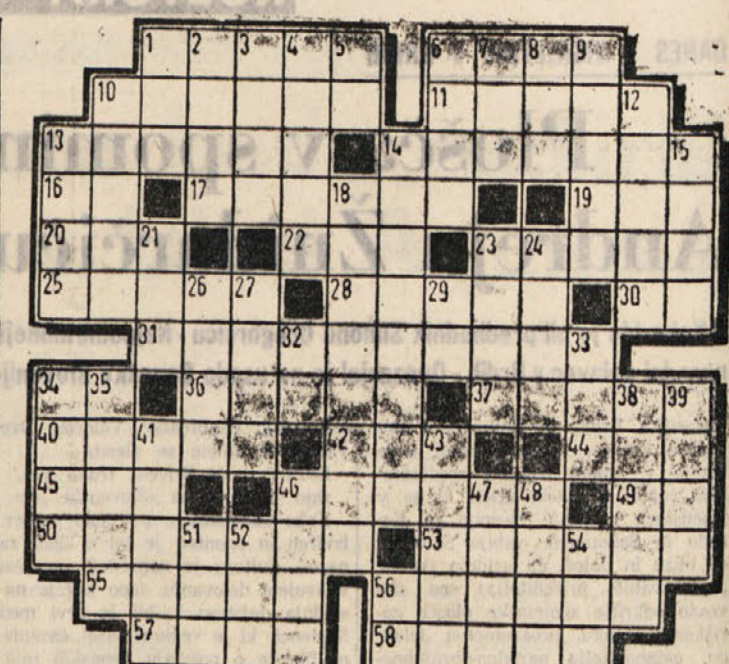
«Res je, toda že v prvih letih se krijejo stroški za nasad.» Umagu so leta 1950 zgradili veliko klet (kapaciteta 450 vagonov), zdaj pa jo bodo razširili in še bolj modernizirali.

Po ogledu kleti smo na terasi napili na zdravje in srečo vsem, ki delajo in skrbijo za dobro kmetijstvo, po kosilu pa nadaljevali pot proti Pulju. Pred novo gradnjo nam je ustavila snemalna ekipa RTV — Zagreb in fotoreporter Istrskega lista iz Pulja, da bi napravili posnetke o ogledu vinogradov.

V Forecru smo se ustavili nekaj ur ter si ogledali mesto ter znamenito baziliko. V Pulju smo večerjali in prenočevali. Po večerji in pred odhodom smo si ogledali pristanišče in areno, nato pa krenili proti Kvarneru — Raša, Labin, Plomin — okrepljeno v restavraciji nad morjem, lep razgled na otoke, nato v srce Istre — Pičan in Pazin. Kakšna razlika med plodno pokrajino tam pri Umagu in temi goli griči. Malo bolje je okrog Pazin, kjer smo si najprej ogledali stari grad in muzej.

Lep razgled na Pazin se nudi gostom iz motela «Lobanec», kjer smo imeli odlično kosilo. Tu je tržaške goste pozdravil v imenu občine predsednik pazinske občinske skupnosti Drago Cendak, po kateri je A. BUBNIČ

«Nadaljevanje na 8. strani»

VODORAVNO: 1. naočarka, 6. ožji stralska sopranistka (Nelle, 1850-1891), 12. omet, 13. sodobni slovenski dramatik (Ivan), 14. jermen na čedladi, 15. odlična ameriška filmska igralka (Patricia), 18. francoski pesnik, romantik (Pierre-Jean de, 1780-1857), 14. orjak, hrust, 16. avtomobilska oznaka Libanova, 17. znameniti nemški kemik (Justus, 1803-1873), 19. angleško svetlo pivo, 20. ime izruejskega znanega ministra Ebana, 22. kovarska naprava za razpohovanje ovca, 23. zaigralna vrstica, 25. merska enota za zlato in dragulje, 28. krsta, 30. kemični znak za aluminij, 31. izdelovalec preparatov, 34. avtomobilska oznaka Sombora, 36. eden izmed prvih ameriških kompozitov (John), 37. ameriški dramatik (Clifford), 40. del pristanišča, 42. kretinja, 44. znoj, 45. krilo rimske legije, 46. enota iz desetih delov, 49. oziralni znamenje, 50. srednjeveški konjenik z oklepom, 53. pas ozvezdij na nebu, v katerem imajo nekatera ozvezdja živalska imena, 55. ostanek kart po razdelitvi igralcem, 56. krvnik, 57. ugledni ameriški štirinajstletnik, 58. italijansko pristanišče v Jadranskem morju.

RESITEV PREJŠNJE KRIŽANKE: 1. Split — avtobus, 2. trava — gramofon, 3. radost — Alan — La. 4. Ugo — mentor — mit, 5. Pa — Sato — nakana, 6. Menart — oral. 7. Stan — Damask, 8. Poljak — tona — C(laudius) (Cardinale), 9. Aka — Rimini — Zei, 10. as — lira — defekt, 11. Kitajska — notar, 12. novotar — Enare.

Advertisement for 'HOROSKOP' (Horoscope) magazine. It features a large illustration of a telescope and lists various zodiac signs with their corresponding dates and descriptions. The text includes: 'Veljaven od 26. septembra do 2. oktobra 1971', 'OVEN (od 21. 3. do 20. 4.)', 'LEV (od 23. 7. do 22. 8.)', 'STRELEC (od 21. 11. do 20. 12.)', 'KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.)', 'VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.)', 'RIBI (od 20. 2. do 20. 3.)', 'SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.)', 'DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.)', 'RAK (od 23. 6. do 22. 7.)', 'DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.)', 'TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.)', 'BIZIČ (od 21. 12. do 20. 1.)', 'RAK (od 23. 6. do 22. 7.)', 'DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.)', 'RAK (od 23. 6. do 22. 7.)'.

STONE SVETINA

UKANA

194. DRUGA KNJIGA

«Za vse, kar je bilo, Pewalek, sva tudi midva zaslužila cigaro, kajne?» Pa prizgiva! Iz gozda so se valile nove kolone razbite vojske z ranjenci. Na Bohinjski Beli — pri kasarni — pa se je oglasila artilerija. Granate so tolike prek njih in eksplozivne daleč v gozdu. Ker je major Helm ostal s svojimi še na Jelovici, je major Wolf postal nazaj z vsemi zdravniki še poročnika Hartwicka in vodnika Pesjaka, ki je pokorno salutiral, za prvim ovinkom po tihu prekiel pol sveta in še Wolf.

Wolf, Pewalek in dva spramljevalca so se po bližnjih spustili do kasarn, kjer je Wolf dobil avtomobil, da jih je potegnil na poveljstvo. Tam je zvedel, da so zgodaj zjutraj krenile proti diviziji nove etnote. Telefonično je poklical generala, toda ni ga bilo v etnotu. To mu je bilo še bolj prav, saj bo lažje govoril, ko bo bolj poznal položaj.

Mračilo se je in bojni hrup boja na Jelovici je potihnil. Wolf se je najedel in pošteno odžejal, potem se je skozi park zavlekel v vilo, kjer je stanoval. Svojo bojno opremo in obleko je zmetal v kot in se zavali v posteljo. Komaj je zatislil oči, že ga je zbudilo rahlo trkanje.

kaj je z mojim možem.» «Vstopite no,» jo je povabil Wolf in utrujene oči so se mu sveže zalesketale. «Iskal sem vas, pa vas nisem našel. Vaš mož je ostal z enoto policije na Jelovici, mi pa smo privlekli v dolino mrtve in ranjene. Jutri se bomo vrnili, da bandede dotolčemo.» «Mislim, sem že, da se mu je zgodilo kaj hudega.» «Njemu?» se je zakrohotal Wolf. «Občudoval sem njegov pogum... Bilo je nekaj izrednega, doživetje, ki ga človek ne pozabi, čudovit gozdni boj.» Gretchen je nemo poslušala.

«Sedite, da mi ne boste odnesli spanja.» Objel jo je okoli bokov in jo posadil na posteljo. Občudojoče jo je gledal, kar je takoj opazila. «Očarljivi ste, Gretchen, nekaj vražje privlačnega imate v izrazu, česar se nisem opazil pri nobeni ženski, nekaj skrivnostnega... Ne znam si razlagati, zakaj me tako vznemirjate.» «Tudi vi ste drugačni. Disite po gozdu in po nevarnostih. Tudi oči vam drugače žarijo.» «Ne veste, kako se počutim. Blizina smrti me je prerodila. Velika nevarnost in tveganje me naravnost pomlajata. Tako se počutim kot dvajsetleten deček.» «Povejte mi po pravici, kako se je izkazal Kurt.» «Saj vam pravim, da imenitno... Končno je videl zblizna, kakšna je partizanska vojska.» «Nazadnje vam bom še hvaležna, da ste ga zvalili s seboj. Obotavljal se je, prav nič mu ni dišalo. Toda vedel je, da bi ga jaz globoko zaničevala, če bi se zbal.» «Prepričan sem, da pojde z nami, če bo tako naneslo.» «Ne vabite ga več, če se ne bo sam ponudil. Na vas je postal bolesten ljubosumen. Jaz ga pa še podžigam in uživam, ko se grize.»

«Promisil vas, Gretchen, ne podžigajte mu te neumne strasti. Več mi lahko škodite kot koristite, česar pa gotovo ne želite.» «Seveda ne, Helmut. Bolna sem bila od hrepenenja po vas, komaj sem čakala, da sva spet sama. Ne veste, kako je hudo... Odkar je zaslužil, da se ogrevam za vas, me prav znanstveno nadzoruje, preskuša in proučuje. To je neznosno...» «Ne samo vas, tudi mene. Dobre zveze ima in čas, jaz pa ne utegnem tuhtati, kje mi bo nastavljal mino. Njegova psihološka vojna proti meni me utruja in ovira pri delu.» Gretchen se je nasmehnila in ga pogledala po čelu — tam se je vlekla praska, ki mu jo je napravila suha veja, ko je bežal. «Ne bojim se za vas. Vi ste človek mojih sanj, ki zna premagati vse težkote.» «Ne gletajte name tako romantično in ne idealizirajte me, da se ne bom prevzel,» je odvrnil. Objel jo je okoli pasu in jo prevrnil na posteljo. Strastno se je privila k njemu in ga tesno prižela k sebi — komaj je verjel, da je to taista ženska, s katero se je dolgočasil pred nekaj tedni. Prevzelo ga je omamno pozešenje. Obutek previdnosti pa ga ni zapustil. Osvobodil se je njenih objemov in se skoraj odtrgal od njenih ust. Vprašal jo je, kot bi jo zasliševal: «Ali ste komu povedali, kam greste?» «Ne.» «Ali vas je kdo videl, ko ste šli k meni?» «Nič.» «Imate izgovor, če bi vas morda kdo vprašal, kjer ste bili?» «Tudi to, dragi Helmut.» «Wolf je zadovoljno pokimal, «Dobro.» Vstal je, stopil k vratom, jih zaklenil in zagrnil luč. Se sveži vtisi sivine, smrti in prepado, dvomov in bolečin ter studa nad življenjem so se pomešali z valovi omamne slepe življenju, ki mu jo je zbudilo voljno telo mlade, nepoštešene ženske. Čutil je, da se mu predaja z vsem ognjem, brez sramu in predsodkov. Njeni prvobitni impulzi so sprostil v njem strast, ki je zdramila vse moči, ki so mu preostale. Potrudil se je in vzdrljal, dokler ni vsa drhtela in trepetala pod njim in ječljala nerazumljive besede ugodja, od katerih je razumel samo svoje ime. Ko sta umirjena obežala, se je v Wolfu predramil občutek nevarnosti: morda se je medtem njen mož vrnil, ona pa je še vsa v blaženih sanjah in brez skrbi... Tesno se je

privijala k njemu in govorila: «Rada bi bila vaša žena, Helmut. Oh, kako si to želim...» «Ženske znajo mojstrsko zapletati položaj, ki je že tako in tako dovolj obupen,» je pomislil Wolf in prislutnji nje-nim razlogom. «Midva s Kurtom se ne ujemava, kar je slabo za oba. Vi ste mi sneli mreno z oči, zdaj pa je čas, da jo jaz snamem njemu. Dovolj dolgo sem bila slepa. Zaljublja sem se v vas, tako da pričujem sovražiti moža in da ga težko prenašam ob sebi. Zdjaj jaz proučujem njega, kot je on mene. Neusmiljena bom!» Z roko, na kateri je ležala njena glava, jo je privil k sebi in pokazal, kako so mu vseč njene besede. In ko se je izpovedala, je otožno dejal: «Srečen sem ob vaših besedah. Vse je lepo. Toda vojna je najslabša priložnost za razreševanje takih delikatnih odnosov. Če vse to poveste možu, se lahko zgodi, da me brez mesec dni ne bo več med živimi.» «Meni se ne mudi, Helmut. Če se lahko zanesem na vas, bova rešila zadevo po vojni. Edinka sem. Veliko premoženje imam. Pustili boste policijo in se posvetili stvarim, ki bodo nama obema v korist in srečo.» «Vaš mož je mlad, nadobuden strankin človek. Veliko grade nanj. Sami vidite, da ga štiti. Preden bo vojne konec, bo polkovnik, po vojni general. Prav gotovo se bo vrnil med elito, ki bo vladala državi. Kaj pa bo z menoj, draga moja, če bom ostal živ? Jaz sem individualist. Trpijo me samo zato, ker me potrebujejo, ker jim dosti koristim. Na pol sem že »amortiziran«, preveč vem o velikih lumparjih, da bi bil lahko zanesljiv. Med prvimi bom odletel. Dobra veste, da si vaš mož želi, da bi bilo moje truplo prva stopnica na njegovi poti nazgor, k činu majorja. Mene drži pokonci samo osebnost naklonjenost generala, pa še ta samo zato, ker me mož potrebuje za uredničev svojih skritih ciljev.» Gretchen ga je objela pritisnila k sebi in nežno poljubila. «Helmut, ne bodite črnogledi. Dajte mi upanje. Jaz hočem moža, ki bo resnično moj in jaz njegova. Ne veste,

SPORT ŠPORT ŠPORT

NAMIZNI TENIS

NA LESTVICAH NAMIZNOTENIŠKE ZVEZE

Sonja Miličeva od zgoniškega Krasa letos peta najboljša igralka v Italiji

Boris Košuta nazadoval v 2. kategorijo - Slovenski igralci so kot celota napredovali

Sonja Miličeva od zgoniškega Krasa je uvrstila na lestvicah Italijanske namiznoteniške zveze v kategorijo najboljših igralk v Italiji.

ŽENSKE: Milič Sonja I./5. (III./1.) Kobal Darja III./4. (III./4.) Devetak Mirjam III./4. (III./3.) Širca Vilma III./4. (III./4.) Dornik Neda III./5. (III./4.) Princič Darja III./5. (III./5.) Princič Nevia III./5. (III./4.)

Na lestvicah igralcev, ki v prejšnji sezoni niso nastopili, sta se Košuta Edi (II./4.) in Tavčar Adrian (III./3.).

Po teh lestvicah lahko rečemo, da smo pri moških zabeležili precejšen napredek. Nazadovanje Košute je treba pripisati njegovi slabi uvrstitvi na državnem prvenstvu, nazadovanje Boleta dejstvu, da je v vsej sezoni odigral le tri tekme, nazadovanje Ukmarja pa predvsem njegovim šolskim obveznostim, ki so mu preprečile nastop na državnem prvenstvu. Vendar pa se nam zdi, da je uvrstitev Ukmarja skupno s Fabjanom, Kochom, Cespo in Birsom nekoliko nerealna, saj je v prejšnji sezoni Nabrežinec s precejšnjo lahkoto odpravil vse te nasprotnike.

Pri ženskah smo zabeležili, če iz vzramo Miličevu, mrtvo sezono. Stabilizacija Krasa in nazadovanje Doma priča o tem. Prav po zadnjih športnih igrah pa lahko rečemo, da nam Kras s svojimi naraščajočimi za letos pripravila prijetno presenečenje.

NOGOMET DANES

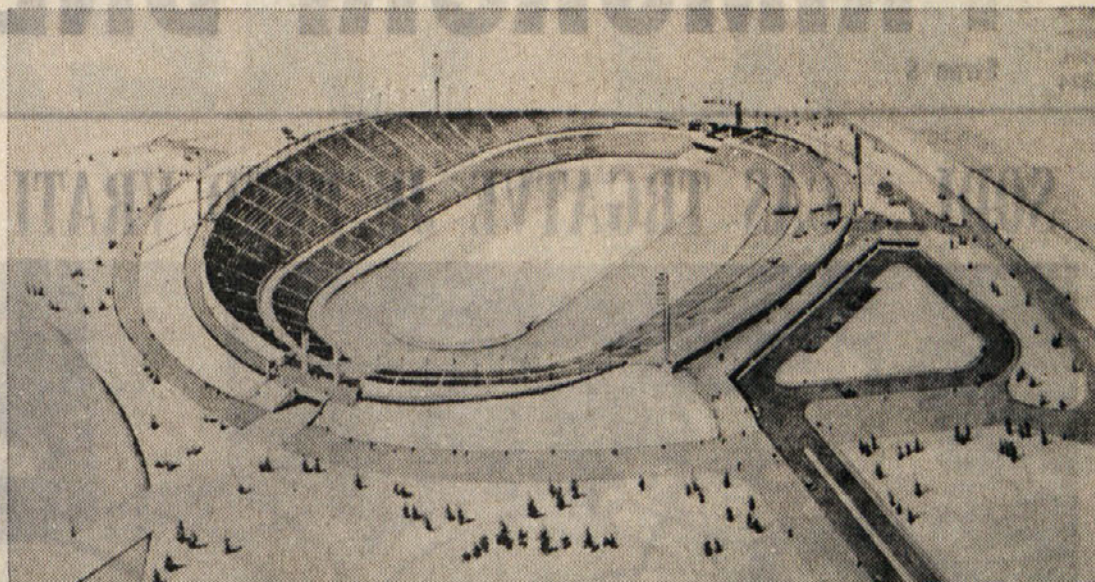
BLIGA

- 1. kolo BARI - REGGIANA Branzoni CATANIA - AREZZO Porcelli FOGGIA - SORRENTO Monforte GENOVA - CESENA Mascali LAZIO - BRESCIA Panzino LIVORNO - COMO Vannucchi MODENA - TERNANA Lazaroni PERUGIA - NOVARA Menegali REGGINA - PALERMO Motta TARANTO - MONZA Ciacci

KOŠARKA

Na mednarodnem moškem košarkarskem turnirju v Ischii so v prvem dnevu dosegli ta izida:

- Simmenthal - Eldorado 74:62 (39:24) Partenope - Lokomotiva (Zagreb) 62:58 (33:24)

Olimpijski stadion Makomanai v Sapporu na Japonskem, kjer bodo - poleg umetnostnega drsanja - opravili tudi otvoritveno in zaključno olimpijsko slovesnost prihajajočih zimskih olimpijskih iger

PREDOLIMPIJSKE VESTI

V Sapporu je že vse pripravljeno na prihodnje zimске olimpijske igre

Cez dva meseca se bodo že začela tekmovanja v zimskih sportih, med zimo pa bodo na vrsti tudi olimpijske igre v daljnem japonskem mestu Sapporu, ki se s svojim slovesom še ne more kosati z evropskimi smučarskimi centri v Švici in Avstriji, a je že pripravljeno, da sprejme v začetku februarja nekaj tisoč športnikov in časnika...

Neverjetno mnogo so Japonci investirali v svoje druge olimpijske igre. Na turistično malo razvitem otoku Hokaido so zgradili čudovite športne naprave in stadione ter uredili v slabih naravnih pogojih (nizki hribovi) tudi primerne proge za alpske smučarje. Zanimivo je, da bodo morali organizatorji po koncu iger nekaj športnih objektov celo podreti, ker sodijo nekateri predeli v strogo zaščiten naravni park.

Po zmogljivosti bo največji objekt stadion Makomanai. Na njem bodo otvoritvena slovesnost in tekmovanja v hitrostnem drsanju. Stadion bo imel tri po 5 metrov široke steze. Notranja bo za ogrevanje, dve zunanji pa za tekmovanja. Prvovrstno ledeno ploskev bo zagotavljalo kar 67 kilometrov cevi z notranjim premerom 32 milimetrov, ki bodo sestavljale gosto mrežo sistema za zmrzovanje. Stadion bo lahko sprejel 50.000 gledalcev.

Zelo blizu tega stadiona je tudi istoimenska pokrita športna dvorana za 12.000 gledalcev. V njej bodo tekmovanja v hokeju na ledu in v umetnostnem drsanju ter zaključna slovesnost. Dvorana je zgrajena po najmodernejših načelih, ni pa zaradi tega zgubila značilnega japonskega sloga.

Gene vstopnic za zimске igre v Sapporu ne bodo pretirano visoke. Izrazito olimpijske bodo cene same. Najboljše bodo veljale nekaj nad 10.000 lir, na razpolago pa bodo tudi take za samo 850 lir. «Slane» bodo tudi vstopnice za umetnostno drsanje in smučarske skoke (do 7.000 lir), za druge panoge pa se bodo najvišje cene sukale med 3500 in 1700 lirami. Za vse panoge, kjer ne bo na razpolago tribun, pa bodo prodajali tudi vstopnice po samo 170 lir!

V ponedeljek so se vrnilo odbojkarice Sokola, ki so bile na desetdnevem tečaju na Reki. Tečaj, ki ga je vodil pomožni trener južo slovske države reprezentance in trener Partizana Zvonko Bujanec, se je zaključil s turirjem, na katerem so nastopile tri ekipe Partizana in seveda Sokol. Nabrežinke so zairale zelo zadovoljivo in so v vseh treh tekmah zmagale. Med tečajem samim pa so odigrale tudi prijateljsko tekmo proti prvi ekipi Partizana (v kateri sta manjkali le Hreljačeva in Pesarijeva, ki nastopata v državni reprezentanci) in so tekmo zubile z 2:0, vendar z zelo tesnim izidom v setih (15:13, 15:13). Tečaj je sodil v osvir priprav za B ligo.

ODBOJKA

Gene vstopnic za zimске igre v Sapporu ne bodo pretirano visoke. Izrazito olimpijske bodo cene same. Najboljše bodo veljale nekaj nad 10.000 lir, na razpolago pa bodo tudi take za samo 850 lir. «Slane» bodo tudi vstopnice za umetnostno drsanje in smučarske skoke (do 7.000 lir), za druge panoge pa se bodo najvišje cene sukale med 3500 in 1700 lirami. Za vse panoge, kjer ne bo na razpolago tribun, pa bodo prodajali tudi vstopnice po samo 170 lir!

DOMAČI ŠPORT

DANES NEDELJA, 26. SEPTEMBRA 1971

KOŠARKA

- 9.00 na Opčinah, Prosvetni dom Polet B - RMV (mladinci) ... 15.00 na Opčinah, Prosvetni dom Cankar - Polet B (ženske) ... 16.30 na Opčinah, Prosvetni dom Polet A - Cankar (ženske) ...

NOGOMET

TROFEJA ZARJE

- 15.00 v Bazovici Zarja - Ponziana (za 3. mesto) ...

MLADINCI

- 9.00 v Krizu Primorje - CRDA ... 13.00 v Trstu, Sv. Alojzij Fortitudo - Gaja ... 10.00 v Štrandžu Juventina - Sudust ...

OBVESTILO

80 Breza obvešča vse člane in tiste, ki bi želeli postati člani šahovskega oddaka, da lahko trenirajo vsak torek in petek v društvenih prostorih v Boljuncu od 20.30 dalje.

Danes dopoldne v Dolini odprtje novega športnega igrišča

Danes zjutraj bodo svečano predali v uporabo dolinskim športnikom nov športni objekt, ki so ga v tej občini zelo potrebovali, nogometno igrišče. Otvoritvena slovesnost bo ob 9.30, uro kasneje pa se bosta v prijateljski tekmi pomerili med seboj nogometni enajsterici Brega in Kočevja, kot predstavnika obeh pobratenih krajev. Novi športni objekt bo, ko bo dokončan, veljal približno 200 milijonov lir. V sklopu tega objekta bosta poleg nogometnega igrišča in slatične tudi telovadnica ter večji parkirni prostor. Telovadnico so že začeli graditi in jo bodo predali v uporabo verjetno prihodnje leto.

kako zoprna mi je politika. Če se bo res zgodilo, kar ste našli, bodočnost popolnoma ustreza najinim skupnim ciljem. Wolfa je tako vznemirila temna slutnja glede prihodnosti, da se ni maral več pogovarjati o njej. Čvrsto je objel žensko in ji povsem pritrldil. Ta večer je njena želja postala njun skupni skrivni cilj. De ne bi v hotelu zbudila pozornosti, je kmalu odšla. Skozl okno je gledal za njo, kako je stopala mimo cestnih svetilk in se pogrezala v temo. «Kdo ve, kako se bo to končalo,» je pomislil. «Slabše, kot se je začelo, se nikakor ne sme. Prekletu prav je imel stotnik Kniecke, ko je dejal, da je ženska nekaj najbolj bedastega pod soncem in da je vsa njena pamet med nogami.» Dolgo se že nista videla in stžlo se mu je po njem. Kaj neki le počenja v zavrženem idrijskem kotlu? Vrgel se je na posteljo in zaspal kot ubit.

Preden so se premaknili na nove položaje, so na Seiški planini pokopali sedemnajst borcev, na Rovtariici pa devet. Z nočjo je divizija izgubila stike s sovražnikom. Nemce so pustili trohneti v ozkem kotu plen pitcam in zverem, ker tudi Nemci niso nikoli pokopavali ubitih partizanov. Kolona s težkimi ranjenci se je napotila v najbolj odljudna predele gozda, kjer ni bilo ne poti ne steza - proti bolnišnici v Bohinjki pod Ratitovcem. Vsi lažji ranjenci pa so ostali pri bolnih enotah. To noč je štab divizije z generalom Novljanom na čelu proučil položaj. Možnosti za manevriranje z divizijo so bile skrajno otežkočene in omejene na ozek prostor. Nemci so vdrli v gozd in postavili zasede povsod tam, kjer so pričakovali, da se bo skušala divizija prebiti. Imeli so idealno priložnost, da na ozkem prostoru divizijo vsaj razbijejo, če že ne uničijo. Tako sta štabu divizije preostali dve možnosti: z izčrpano in lačno vojsko prebiti se čez dva tisoč

metrov visoke mejne gore na Tolminsko ali pa nazaj čez Soro na Cerkljansko. Odločili so se za drugo možnost, čeprav so predvidevali ob neki spopad. Se ponoči je poslal divizijski štab na pot bataljon Prešernove brigade, da bi z zasedami zaščiti divizijske enote na obodu obroča v gorovju Ratitovca, od koder bi divizija zela čela preboj. V prvem svitu so krenile po skrivnih stezah tudi kolone drugih brigad in bataljonov, Vojkova brigada pa je varovala bok umikajoči se divizijski koloni. Nemci so zgodaj zjutraj udarili na partizanske položaje prejšnjega dne, seveda v prazno. Kot vedno so jim bile partizanske enote izginile izpred oči. Blisk in Tomo sta ostala pri Vojkovi brigadi. Jezila sta se: če se včeraj ne bi bili zakasnilli nekaj minut, bi bili lahko presekali Nemcem umik in jih obkolili. Blisk je prišel v brigado, ker je zvedel od gorenskih voscovcev za vrtnjenega agenta. Prestregli so bili pošto, namenjeno Nemcem. Navsezgodaj zjutraj je udarila na položaje brigade močna sovražna enota, ki je iskala divizijsko glavnino. Napad je bil tako nenaden, da Blisk, Tomo in obveščevalci Vojkove brigade niso mogli osumljenca zaslišati do konca. Na sredo je pod težo dokazov priznal, da že nekaj mesecev služi Nemcem, in bataljonsko sodišče ga je obsodilo na smrt. Ustrelili so ga tik za prednjimi položaji. Borci zaščitne čete so ga komaj slekli in sezuli ter si razdelili njegove stvari - prek glav so jim že pivkale svinčenke. Vključili so se v obrambo bataljona, ki ga je vodil brigadni komandant Rudar. Skušali so zamašiti vrzel, ki jo je napravil nemški klin. Kmalu so si stali nasproti z nemškimi streli. Strnili so obrambo in zaustavili napad, ki bi diviziji lahko ogrozil umik in priprave za preboj. «Le kaj čakamo na tej prekleti Jelovici, ki je bila akcija izdana» se je jezil Poljak, ki ni mogel pozabiti, da so jih Nemci pri vseh utrdbah čakali pripravljene. Blisk je bil prav tako nevoljen. Municija mu je kopnela. Tudi njemu je prese-

dalo vrtenje v krogu. V ostrih borbah zadnjih dni se je njegovo iskanje tistih, ki so izdali akcijo, izjavilo. V brigadah je popisal tiste, ki so jih Nemci ujeli, ter pobege in pogrešane. Nekaj se jih je raztepljo na domove in po gozdu, prišlo pa je tudi nekaj novih. Zjutraj je bil zapustil Melito. Dekle je dobro prenašalo mrz in pohode. V četi so jo pohvalili in ni se bal zanjo, ker je znala tudi že dobro streljati. S Primožem je govoril, preden so ga odnesli v bolnišnico. Ano je izročil v varstvo Vojku in Polju. Ves čas bojev na Jelovici se ni nihče poskušal približati Ani z namenom, da bi jo ugrabil. Blisk je bil priprčan, da se bo prej all stiel oglasil agent Alfa sam all kdo od njegovih. Ana je sprva izgubljala živec, potem pa se je umirila in vdala v usodo. Blisk je naročil, naj skrbno opazujejo Naca in Gorazda. Prepričan je bil, da bo tok dogodkov razjasnil tudi to uganko: če sta agenta oba all nobeđen all samo eden. Iz nemških zaporov in vojske vstopa v partizane mnogo ljudi. Seveda, vsi niso sovražniki. Ko je nemški pritisk zaradi močnega in organiziranega partizanskega odpora popustil, se je Blisk o teh stvareh menil s Poljakom, ki ga je bil komaj zadržal, da ni s Tušarjem udaril skozi nemške vrste. Blisk je zaskrbljeno gledal nanj. V zadnjem času je Tomo slišal in njegove oči so se še globlje udrele. Maščevalna slija pa se je v njem tako razplamtela, da je bilo Bliska kar strah. Bil je povsod tam, kjer je bilo najbolj nevarno, kot bi iskal smrt. Postajal je nemiren, kot bi ga dajala vročica. Ko so se med debli prikazali Nemci - zdaj bolj iz daljave - sta samo gledala, prepričana, da je njihov namen zadržati enoto na mestu, medtem ko bi oni pridrali naprej na bokih, kjer ni bilo odpora. In imela sta prav. Nekje precej daleč zadaj je nekajkrat vošlo zagrmelo. «Minometi!» Pritisnila sta glave k tlom. Nad vrhovi smrek je ostro švistnila mina in udarila v drevje. «Hudiči! Kar po položajih sekajo,» je zarobantil Tomo. Težke mine so eksplozirale že med drevjem, še preden

SPLOŠNA PLOVBA piran - jugoslavija. Zupančičeva 24 66330 Piran, pp 1. Telefon (066) 73-881 (10 linij) Telegram: Plovba Piran. Hotel LEV Ljubljana. VOSNJAKOVA TELEF. 310-555. Telegram LEVHOTEL Telex 31350. KATEGORIJA «A»: Sodobno opremljene sobe Apartmaj Restavracije Restavracijske terase Dan cing kavnara Zabavni in artistični program Dies na glasba Aperitiv dai Razgledna terasa Terasa za sončenje Banketne in konferenčne tvorane Citanica Frizerski salon Menjalnica Taksi služba Lasten parkirni prostor Pristajališča za letlkopte je - Boksi za pse - Hla dinica za divjačino.

GOLF BLED Hotel BLED JUGOSLAVIJA «A» KAT. TEL. 77591 - 77504. Oglejte si POSTOJSKO JAMO in VABIMO VAS v naš novi hotel «JAMA». GOSTIŠČE «ODDIH»: Plošča oddih:: Telecje in prasičje krače:: Domači piščanci:: Soške postroi in vsa jedila po naročilu:: Domača briška vina. NOVA GORICA TELEFON 215.68 Ob torkih zaprto.

CASINO PORTOROŽ PORTOROSE ROULETTE CHEMIN DE FER BACCARÀ V HOTELU «PALACE» PORTOROŽ Odprto vse leto.

HOTEL RIVIERA PORTOROŽ. Moderne sobe, moderna kuhinja, «GIRL BAR», z modernim programom odprti vse noč.

PARK HOTEL NOVA GORICA - TEL. 2142. MODEREN HOTEL 93 SOB:: 182 LEŽISC:: MODERNA RESTAVRACIJA:: kavarna:: nočni bar:: gostilna pri Hrasu:: gostilna Zvezda:: Vam nudijo kvalitetne gostinske storitve po nizkih cenah.

RESTAVRACIJA LIPA Sempeter pri Novi Gorici. ima vedno na razpolago izbrane jedi z domačimi specialitetami pristen krasok pršut in salame ter izbrana domača vtipavka in briška vina. SPREJEMAJU SE NAROČILA ZA SKUPINSKA SLAVNOSTNA KOSILA.

so dosegle tla. Z neba so se žvižgaje usipali jekleni drobcil in tresli po položaju strah in smrt. Borci so se ozirali na vse strani. Tudi Poljak in Blisk sta menila, da bi bilo najboljše umakniti se. Pod zaščito minometov so se jim Nemci bližali od drevesa do drevesa. Mitraljezi so spet zarohneli. Brigadni komandant Rudar je uganil nemško nakano in sklenil poslati na ogroženo mesto rezervno četo. Blisk in Poljak sta ga zagledala, kako se je s kurirjem bližal med vrtnici pokov, ne da bi se pazil. Bil je že blizu njiju, ko je z jedkim pokom usekala skoraj tik njega mina. Visok, tragično zravnan je izginil v slepečem ognju in oblaku dima. Potem sta slišala samo še krisk ranjenega kurirja, ki je obležal med okleščeniimi smrekami. V nekaj skokih sta bila pri Rudarju. S komolcem se je naslanjal na korenino, s prosto roko pa se je krčevito držal za prsi in ju stekleno gledal. Tomu, s katerim sta si bila prijatelja, so se zameglele oči, še preden pa se je sklonil nanj, mu je iz ust privrela kri in se razlila po bradi. Zavzdihnil je in omahnil na tla, posuta z igličevjem. Mrtvega komandanta in ranjenega kurirja so naložili na nosila. Povečevanje na tem odseku je prevzel komandant bataljona. Blisk in Tomo sta mu pomagala. Niso še natovorili na nosila vseh ranjenecov, ko so Nemci spet napadli. Med siva smrekovca debila je šinilo nekaj barvnih raket. Mine so nehale padati, napadla pa je pehota s peclenskim strojničnim ognjem in avtomatskim orožjem. Pred očitno premočjo so se partizani sprva postopoma, potem pa naglo umikali. Po vsem gazdu je bobnelo in hohnjavo odmevalo. Tudi na obodu v smeri, kjer se je zbirala divizija za preboj, so toliko mine in sekali mitraljezi. V tej oglušujoči, turbolntni simfoniji je bilo moč sklepati samo po streljanju in odmevih, kje je sovražnik in kje je še kaj varnega prostora.

(Nadaljevanje sledi)

TRŽAŠKI DNEVNIK

SINOČI V ŠKEDENJSKEM DRUŠTVU «IVAN GRBEC»

Razstava Vladimira Klanjščka in koncert tria Šiškovič-Kodrič

Števerjanski slikar je razobesil 21 slik, katerih glavna tema je trta

Škedenjsko prosvetno društvo «Ivan Grbec» je sinoči priredilo zelo prijeten večer ob odprtju razstave števerjanskega slikarja Vladimira Klanjščka.

Navzoce je najprej pozdravil predsednik društva Sergej Cerkvenič, nakar je spregovoril predsednik SPZ Klavdij Palčić, ki je kolegu Klanjščku izrekel še posebno spodbudne besede, pohvalil pa je tudi društvo samo, ki posveča precej pozornosti likovni umetnosti.

Za popostritev večera je poskrbel trio Šiškovič - Kodrič. Črtomir Šiškovič (z violino), Mojca Šiškovič - Panizon (ob klavirju) in Iz-tok Kodrič (s celom) so zaigrali Corellijevo skladbo «Follia» in Haydnov «Trio v A-duru».

Ob zaključku malega koncerta je Drago Pahor v imenu društva čestital Črtomiru Šiškoviču za dr-žavno priznanje, ki ga je prak-tično dobil. Navzoči so se nato za-držali v prijetnem razgovoru s slikarjem in mladimi glasbeniki, in si podrobneje ogledali razstavlje-na dela. Vladimira Klanjščka je za razstavo v Škedenju pripravil 21 slik katerih glavna tema je trta. Nekatere slike je že razstavljal pred kratkim v Sezani. Posebno pohvalna je pobuda škedenjskega društva, ker omogoča ogled raz-stave tudi tistim, ki običajno ne zahajajo v umetniške galerije, imajo pa na ta način možnost, da spoznajo vrsto mladih umetnikov in njih dela.

Orkester «Miramar» odpotoval na državno tekmovanje v Como

Harmonikarski orkester «Miramar» bo pod vodstvom prof. Oskarja Kjudra odpotoval jutri v Como, kjer se bo udeležil držav-

nega tekmovanja za harmonikar-ske ansamble. Tekmoval bo v naj-višji kategoriji.

Orkester sestavlja trenutno 28 članov (22 harmonik, kitarar har-monij in štirj instrumenti iz sku-pine tolkal), na tekmovanje pa se bo predstavil s tremi izredno zah-levnimi deli: z Gluckovo Uverturo k operi «Ifigenija in Evridika», z Dvoržakov Deveto simfonijo «Iz-novega sveta» in z Lizstovo Sim-fonično pesnitvijo št. 3.

Orkestru želimo, da bi kot že v preteklih letih požel obilo uspe-ha.

VČERAJ POPOLDNE KAR DVE NESREČI PRI BAZOVICI

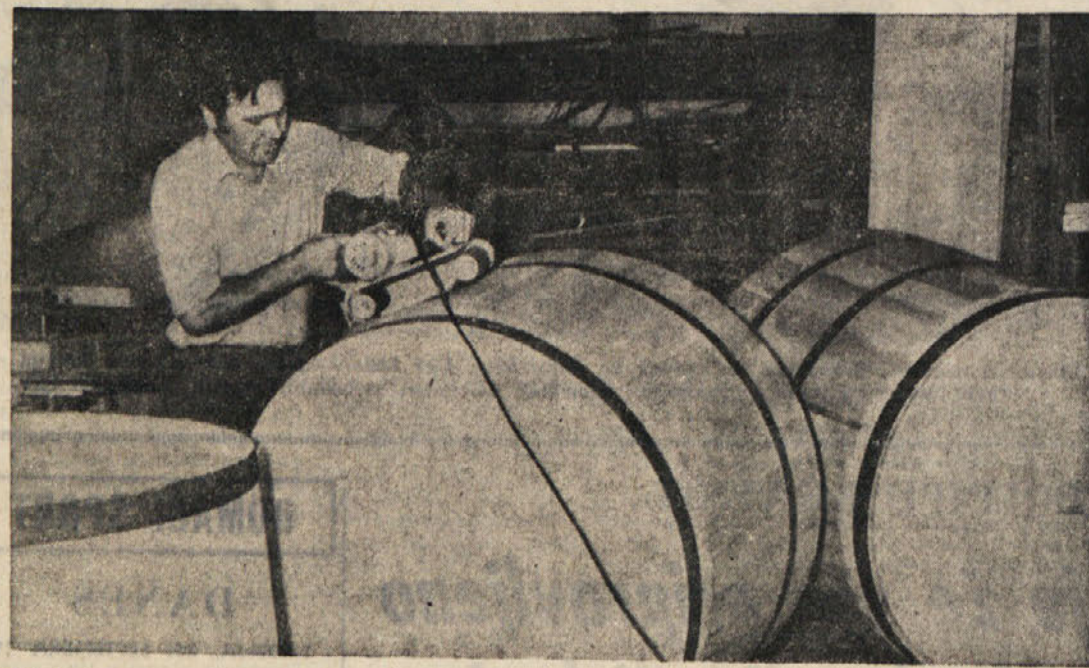
AVTO NEAPELSKE REGISTRACIJE PODRL IN HUDO RANIL DOMAČINA

Ranjenca so s pridržano prognozo sprejeli na ortoped-skem oddelku - Trije ranjeni pri trčenju dveh avtov

Včeraj proti večeru so z rešilnim avtom pripeljali v bolnišnico 48-letnega Karla Kalca iz Bazovice 144, katerega so zdravniki zaradi izredno hudih poškodb, ugotovili so mu nam-reč zlom obeh nog, odrgnine po celu, rano na nosu z notranjim zlo-mom kosti, rane na levi strani lica in pod očesom, na ustnicah in izpah z verjetnim zlomom zapetja desne roke, sprejeli s pridržano prognozo na ortopedskem oddelku.

Karabinerji hitrega posega so po-jasnili, da je Kalc prečkal na kri-žišču z Gradnovo ulico cesto, ki pe-je na Pesek, ko je vanj že na sredi cestišča trčil z alfo romeo junior 29-letni Francesco Serato iz Neapla, ki je s precejšnjo hitrostjo vozil proti Trstu.

SODI... ČAS TRGATVE JE PRED VRATI

Pri Sv. Ivanu ima svojo mizarско delavnico Anton Korsič. K Sv. Ivanu se je pred 11 leti preselil iz Jazbin pri Števerjani na Gorškem. Za mizarja, predvsem pa za sodarja, se je izučil pri znamenit mojstru Bregantu v Ločniku. Danes je Korsič verjetno edini sodar na Tržaškem in Gorškem. Sode izdeluje na Gorškem ali največ dva na leto pred trgatvijo, sicer opravlja stavbena dela in izdeluje pohištvo. Kot drugim obrtni-skim poklicem tudi mizarstvu pri-manjkuje delovne sile. Zato Korsič priporoča mladim naj se oprejejo mizarškega poklica, saj nudt — kot sam zatrjuje — veliko zadoščena in tudi zaslužka.

Mlad avtomobilist podlegel poškodbam

Včeraj zgodaj zjutraj je na ki-rurškem oddelku bolnišnice komaj 18-letni Stello Giovanni iz Ul. Cisternone 25 podlegel hudim notra-njim poškodbam. Fant je prejšnjo ne-deljo s fiatom 600 nedaleč od Ko-znice izgubil oblast nad avtom in za-vozil v grapo, kjer je hudo ranjen obležal. Njegov prijatelj Marino Sa-har z Lonjerske ceste 92 ga je po-tenjil iz razbitin in s svojim fia-tom 850 z vso hitrostjo odpeljal v tržaško bolnišnico.

Izhodišče

(Nadaljevanje s 6. strani)

bi v svojih načrtih ne upošteval po-vezave s Krasom, od katerega je le nekaj minut vožnje do plaž. Turist iz severne in zahodne Evrope bi imel tako možnost, da si na svežem Krasu naravnata hrbenica po dolgi vožnji po avtostradah, se hrani s pristnimi kra-škimi pridelki, se kopa na obali in se po nekaj dneh spočit odpelje, ce že hoče, dalje na dalmatinsko plažo. Tak mali agroturizem bi koristil ta-mu kmetijstvu zaradi integracije do-hodkov od posestva z oddajanjem nekaj sob in s prodajo nekaj pridel-kov (mleko, vino, vrtnine) kot turi-zm, kjer bi se od njega okoristili tako večji obrabi ob obali kot kraško gostinstvo. V perspektivi bi se celo ves kmetijski pridelok mogel usme-riti za potrebe turizma. Predstavljal pa ne bi nobene nevarnosti za ohranitev ambienta, ravno narobe.

Toda medtem ko je v Avstriji a-groturizem že zelo močno razvit in mu v Sloveniji, kolikor nam je dano znati posvečajo resne študije, bi lo pri nas vročeno do sedaj nobene pozornosti možnosti razvoja te dejavnosti. Pa vendar že naše osmice pomenijo zvrst agroturizma, občinske vinske razstave prav tako, sem bi mo-gode tudi vključili tradicionalni let-ni kmečki tabor na Opčinah, pa se-veda ta «Kraški teden». Zato ga je treba spodbujati, pa s primernimi prispevki in olajšavami, ki jih dežel-na uprava lahko izda.

Če bo torej zadoščeno pogojem, ki smo jih v tem prispevku navedli in ki jih zaradi preglednosti še enkrat naštevamo: resna skrb krajevnih u-prav, dežele, pokrajine in občin, de-mokratsko izdelan razvojni načrt, kmetijske infrastrukture, podpora za-družnim pobudam, urejena strokovna vzgoja, javna spodbuda razvoju kmeč-kega turizma, bo kraško kmetijstvo uspevalo in se bo razvijalo ter nam pomagalo ohraniti kraški ambient ka-rnškega ljubimo. Drugače je po mo-jem skromnem mnenju utvara misli-ti, da ne bodo v kratkem ali vsaj srednjem roku prevladale močne sil-nice spekulativne urbanizacije in nam ne bo mogel pravzaprav pomagati ni-ti zakon o kraških naravnih rezervah niti omejitve občinskih regulacijskih načrtov.

S Kmečko zvezo po Istri

(Nadaljevanje s 6. strani)

silu pa je inž. Vlan razkazal tovarno za močno krmo Prehrabnega kombinata — Pazin, ki ima tudi veliko farmo puranov in piščancev, telet in krav ter hektare vinogradov.

Ure so hitro minevale in je bilo treba misliti na povratek. Radi bi si ogledali Motovun, toda ni bilo časa, soferja pa s tako velikima avto-busoma ne bi mogla speljati po ovinkih. O tem so se kmalu prepričali potniki v drugem avtobusu, ko so morali izstopiti, ker je avtobus s te-zavo premagal. Čeprav navzdol, hu-de ovinke in grdo cesto pod Moto-vunom do doline reke Mirne.

Počasi in previdno smo ob mraku prispeli v Buzet, starinsko, zelo zna-čilno in zanimivo mestece, ki ga pre-malo poznamo, čeprav je zelo blizu. Tu nas je sprejel Miro Cerovac, ki nam je na kratko orisal zgodovino Buzeta in njegove okolice ter razka-zal nadvse zanimive zbirke zgodovinskega, narodopisnega in folklornega materiala, ki je zbran kar v petih hišah. O teh zbirkah smo pred leti že obširno pisali v našem listu, po-novno pa bi radi opozorili nanje zla-sti naše sole in prosvetna društva, da bi organizirala poučne izlete za ogled Buzeta, obnem pa tudi cerkvi-ce s freskami v Hrastovljah.

Ko sem opazil kmeta s Krasa, s kakšnim zanimanjem si je ogledoval izkopanine in razne predmete, sem ga vprašal: «Kaj se vam zdi, ali se je splašalo priti sem?»

«Pa še kako! Tudi, če bi samo to videli škoda, da nimamo več časa. Vrnil se bom.»

Spodaj v gostini «Pri mostu» smo odlični priskot zalili s še bolj odličnim vinom, sam po sebi je nastal pevski zbor ter zapel narodne in partizan-ske, slovenske in hrvaške, da so drugi gostje kar gledali, poslušali in ploskali. Med vso vožnjo je imel vsak avtobus svoj zbor, ali celo več, ter humorista, ki jih je kar tresel iz ro-kava, da so se vsi smejali.

Ob povratku na za slovo: «Prisr-čno in hvala in na svilenje na prihod-njem izletu. Bilo je zares prijetno in lepo.»

SPORT SPORT SPORT

ODBOJKA

SZ in Poljska v višjem kolu

Švica — Švedska 3:1
(15:10, 10:15, 15:10, 15:12)

ŠVICA

Elisabeth Kessler, Barbara Boucherin, Christiane Cornaz, Lisbeth Euck, Vreni Meyer, Ursula Müller, Silvia Rainoni, Ursula Ritter, Regina Rosler, Anneli Sagesser, Martha Sagesser, Helen Zigerlig.

ŠVEDSKA

Gunila Ramstroem, Ing-Britt Andersson, Inger Anderson, Britt Borg, Eva Borg, Helene Johansson, Suzanne Granelli, Margareta Hjelmquist, Maria Wessman, Yvonne Olsson, Anita Andersson, Anita Kjell.

Sodnika: Solansky (V. Nemčija) in Facchetti (Italija)

Srečanje je bilo dokaj izenačeno. Ekipi nista pokazali posebno lepe odbojke. Švicarke so bile nekoliko bolj igrane, kar je prišlo do izra-za zlasti v četrtem setu, ko so si tudi zagotovile zmago.

Sledila je zadnja tekma tega go-riškega turnirja:

Poljska — Avstrija 3:0
(15:0, 15:1, 15:1)

POLJSKA

Celina Aszkiewicz, Krystyna Karasinska, Elsbietta Lezon, Teresa Malowiczka, Bożena Modnicka, Krystyna Ostromecka, Barbara Niemczyk, Halina Wojno, Malgorzata Denisow, Krystyna Mioduszevska, Maria Zaucha, Barbara Miazek.

AVSTRIJA

Martha Majoros, Therese Avhhammer, Andrea Heilig, Margit Valenta, Herta Keyzlar, Carla Windsberger, Sigurd Mark, Elisabeth Ju-dex, Hertha Kohagen.

Sodnika, Coher (Izrael) in Quin-tin (Francija)

O tej tekmi dejansko ni mogoče povedati ničesar. Rezultat je sam dovo-ji zgovoren in jasno kaže, da odpor Avstriji ni bil niti simboli-čen. Bila je to le formalnost, ka-teru sta pač morali opraviti obe ekipi.

Goriški del tega izločilnega tur-nirja se je zaključil s krajšo slo-vošnostjo, kateri pa je prisostvovalo le malo gledalcev. Za večeršnji del tega tekmovanja namreč ni bilo posebnega zanimanja.

Kot je bilo že prej pričakovati, sta se v višje kolo uvrstili So-vjetlaka zveza in Poljska.

KOŠARKA

Danes zjutraj bi morali v ok-viru 12. SŠI odigrati mladinsko košarkarsko tekmo Breg-Polet A. Zaradi današnje otvoritvene slo-vošnosti v Dolnu, ob odprtju nove-vega nogometnega igrišča, pa so to

ŽENSKO EP V GORICI

Atletika

VCERAJ V S. VITU OB TILMENTU

Lep dosežek D. Švaba

V San Vitu ob Tilmentu je bilo včeraj atletsko tekmovanje, na ka-terem je dosegel Duško Švab nov društveni rekord Bora: progno 400 m z ovirami je namreč pretekel v 57"6. S tem časom je zasedel pe-to mesto, zmagal pa je Degantni od AS Udinese s časom 54"4. — Na istem tekmovanju je v metu kopja zmagal borovec Stojan U-dovič z metom 61,46 m.

BOKS

Argentince Monzon je sinoči v Buenos Airesu premagal Amerikan-ka Griffitha s tehničnim k.o. v 14. krogu in je tako ohranil svoj naslov svetovnega prvaka srednje teže.

NOGOMETNI TURNIR ZA TROFEJ ZARJE

Breg osvojil drugo mesto

CMM — BREG 1:0 (1:0)

Ekipa CMM je osvojila trofejo Zarje. V finalni tekmi za prvo mesto je včeraj popoldne v Bazo-vici premagala Breg z avtogolom, ki ga je dal Brežan Vatta tik pred zaključkom prvega polčasa. Brežan, ki so nastopili brez Vižintina, so sicer igrali zelo dobro in so bili v prvem polčasu celo v premo-či. V tem delu igre je imel Krmeč veliko priložnost za doseg gola, katere pa ni izkoristil. Na splošno je bila igra obeh ekip bolj ali manj enakovredna in bi srečanju gotovo bolj pristajal neodločen izid.

Enajsterica Brega bo danes ob 10.30 nastopila v Dolni proti Ko-čevju ob otvoritveni slovošnosti no-vega igrišča. Mladina dolinske ob-čine je z velikim veseljem pozdra-vila dograditve novega športnega objekta in se bo današnjeza odpr-tje udeležila v velikem številu, kar bo dalo slovošnosti še poseben pou-darek.

V tekmi začetniškega prvenstva je včeraj Breg premagal gladno nogometaše Primorja z visokim izi-dom 4:0.

KOŠARKA

V Ostrovu so Borovi igralci odigra-li svojo predzadnjo tekmo poljske turneje. Tekmi je prisostvovalo ve-liko število gledalcev. Bor je igral

NOGOMET

Italija - Mehika 2:0 (0:0)

GENOVA, 25. — Italijanska no-gometna reprezentanca je v prijateljski tekmi premagala Mehiko z izidom 2:0 (0:0). Čeprav je bila tekma prijateljska, pa je bilo za-noj precej zanimanja, zaradi mno-gih poskusov, ki si jih je tokrat italijanski trener Valcareggi pri-voščil. Po daljšem presledku se je namreč vrnil v mostvo Riva, ki pa kljub požrtvovalnosti ni mogel poplačati zaupanja, saj je dokazal, da je še zelo daleč od svoje standardne forme. V dveh polča-sih je Valcareggi poleg tega pov-sem zamenjal vrsto na sredini i-grišča, saj sta v prvem delu tek-me nastopila Corso in De Sisti, v drugem pa Benetti in Rivera. Pravzaprav so vsi štirje razočarali z izjemo Corso v prvih 15 minu-tah. Če je Italija premagala si-ker zelo skromno nasprotnico, ima za to vso zaslugue predvsem ra-zigrani Mazzola, ki je bil vodja vseh domačih napadov, za njim pa Boninsegna, ki je v 16. min. in 20. min. drugega polčasa z glavno točno prestrelgel Riverin oz.

Mazzolin strel in neubranljivo pre-magal odličnega Puentesa. Precej dobro se je izkazal Bertini, Facchetti pa, ki je slavil svoj 59. na-stop v državni reprenzen. In je s tem izenačil Calligarisov rekord, je bil zelo aktiven v napadu. Med gosti so izstopali poleg vratarja, branilce Bernudes, središnji igra-lec Hernandez ter tu in tam slo-vitvi Borja, ki pa ni mogel ničesar proti mirni in dobro organi-zirani italijanski obrambi.

NOGOMET

OB 14.30 V PODGORI

Danes

Sovodnje-Piedimonte

Po nedeljskem porazu proti S. Lorenzu, igrajo Sovodnje danes proti Piedimontu za 3. in 4. mesto.

Za danes sklicuje trener nasled-nje igralce: Tomasini, Malič, Florenin, Batišič, Paškulin, Kovic, Tri-vellato, Montico, Vižintin, Marson, Tomsič B., Tomsič E., Tomsič L., Peric, Ferfolja, Novak.

Danes bodo paraščajniki igrali na tujih tleh in sicer v Starancanu ob 10. Igralci naj se zberejo na igrišču v Sovodnjah ob 8.30.

D.

PRIMORSKA CONSKA LIGA

Prva presenečenja

V primorski nogometni ligi, v kateri nastopa letos 6 ekip s področja koprške podzveze in 3 ekipe s področja gorške podzveze, so doslej odigrali dve koli, ki sta že prinesli prvi presenečenja. V Ilir-ski Bistrici je Transport premagal «Sovratnika» iz ZCNL, Tabor iz Se-žane, v Idriji pa je eden izmed favoritov, dekanski Jadran, podle-gel domačemu Rudarju. Po prvih dveh kolic vodijo Proleter, Trans-port in (presenetljivo!) Rudar. Seveda pa to še ne odraža resnič-ne vrednosti posameznih ekip. Za-nimivo je, da vodči Proleter še ni prejel zadetka, zadnjejuvrščena Vipava pa še ni zatresla nasprotni-kove mreže. Gola ni še dosegel niti renški novinec, vendar je odi-gral šele eno tekmo.

V prvem kolu so dosegli nasled-nje rezultate: Transport — Tabor 4:2, Jadran — Hrvatini 4:3, Bora — Rudar 2:4 in Vipava — Proleter 0:6. Proste so bile Renče. Rezultati drugega kola pa so: Ru-dar — Jadran 2:1, Renče — Trans-port 0:3, Tabor — Vipava 5:0 in Proleter — Branik 2:0. Prosti so bili Hrvatini.

Part tretjega kola: Hrvatini - Rudar: Branik - Tabor; Vipava - Renče in Jadran - Proleter (derbi kola), Prost je Transport. B. P.

VČERAJ POPOLDNE KAR DVE NESREČI PRI BAZOVICI

AVTO NEAPELSKE REGISTRACIJE PODRL IN HUDO RANIL DOMAČINA

Ranjenca so s pridržano prognozo sprejeli na ortoped-skem oddelku - Trije ranjeni pri trčenju dveh avtov

Včeraj proti večeru so z rešilnim avtom pripeljali v bolnišnico 48-letnega Karla Kalca iz Bazovice 144, katerega so zdravniki zaradi izredno hudih poškodb, ugotovili so mu nam-reč zlom obeh nog, odrgnine po celu, rano na nosu z notranjim zlo-mom kosti, rane na levi strani lica in pod očesom, na ustnicah in izpah z verjetnim zlomom zapetja desne roke, sprejeli s pridržano prognozo na ortopedskem oddelku.

Karabinerji hitrega posega so po-jasnili, da je Kalc prečkal na kri-žišču z Gradnovo ulico cesto, ki pe-je na Pesek, ko je vanj že na sredi cestišča trčil z alfo romeo junior 29-letni Francesco Serato iz Neapla, ki je s precejšnjo hitrostjo vozil proti Trstu.

SPORT SPORT SPORT

ODBOJKA

SZ in Poljska v višjem kolu

Švica — Švedska 3:1
(15:10, 10:15, 15:10, 15:12)

ŠVICA

Elisabeth Kessler, Barbara Boucherin, Christiane Cornaz, Lisbeth Euck, Vreni Meyer, Ursula Müller, Silvia Rainoni, Ursula Ritter, Regina Rosler, Anneli Sagesser, Martha Sagesser, Helen Zigerlig.

ŠVEDSKA

Gunila Ramstroem, Ing-Britt Andersson, Inger Anderson, Britt Borg, Eva Borg, Helene Johansson, Suzanne Granelli, Margareta Hjelmquist, Maria Wessman, Yvonne Olsson, Anita Andersson, Anita Kjell.

Sodnika: Solansky (V. Nemčija) in Facchetti (Italija)

Srečanje je bilo dokaj izenačeno. Ekipi nista pokazali posebno lepe odbojke. Švicarke so bile nekoliko bolj igrane, kar je prišlo do izra-za zlasti v četrtem setu, ko so si tudi zagotovile zmago.

Sledila je zadnja tekma tega go-riškega turnirja:

Poljska — Avstrija 3:0
(15:0, 15:1, 15:1)

POLJSKA

Celina Aszkiewicz, Krystyna Karasinska, Elsbietta Lezon, Teresa Malowiczka, Bożena Modnicka, Krystyna Ostromecka, Barbara Niemczyk, Halina Wojno, Malgorzata Denisow, Krystyna Mioduszevska, Maria Zaucha, Barbara Miazek.

AVSTRIJA

Martha Majoros, Therese Avhhammer, Andrea Heilig, Margit Valenta, Herta Keyzlar, Carla Windsberger, Sigurd Mark, Elisabeth Ju-dex, Hertha Kohagen.

Sodnika, Coher (Izrael) in Quin-tin (Francija)

O tej tekmi dejansko ni mogoče povedati ničesar. Rezultat je sam dovo-ji zgovoren in jasno kaže, da odpor Avstriji ni bil niti simboli-čen. Bila je to le formalnost, ka-teru sta pač morali opraviti obe ekipi.

Goriški del tega izločilnega tur-nirja se je zaključil s krajšo slo-vošnostjo, kateri pa je prisostvovalo le malo gledalcev. Za večeršnji del tega tekmovanja namreč ni bilo posebnega zanimanja.

Kot je bilo že prej pričakovati, sta se v višje kolo uvrstili So-vjetlaka zveza in Poljska.

KOŠARKA

Danes zjutraj bi morali v ok-viru 12. SŠI odigrati mladinsko košarkarsko tekmo Breg-Polet A. Zaradi današnje otvoritvene slo-vošnosti v Dolnu, ob odprtju nove-vega nogometnega igrišča, pa so to

ČAS JE MISLITI NA OGREVANJE

TERMOSHELL
Tekoče gorivo za ogrevanje
KEROSHELL
Petrolej za ogrevanje doma

TELEFONIRAJTE NA: 811-304 — 812-316
LA NAFTA
di FURLAN GIUSEPPE - Rio Primario 2 - TRST

PRODAJA PO PREDSEZONSKIH CENAH

PEČI na kerozen
PEČI na metan
PEČI z jeklenkami +)
PEČI na električni tok +)

+) prenosne brez izpušnih cevi

Radiobacchelli

UL. PASCOLI 24 - TRST - TEL. 90552

Naša toplota je «vse vključeno»

Res, mi vam nudimo goriva višje kakovosti (in v skladu z zakonskimi pred-pisi proti smogu). In hkrati vam poskrbimo finanširanje za preureditev in na-peljavo novih gorilnih naprav ali za doba vo plinskega gorilnika; servis za redno vzdrževanje; za načrtovanje dobave. «Vse vključeno»: v tem je ko-rist TERMO SHELL PLAN, PROGRAM, KI VAM PRINESE VSO TROPLO-TO NA DOM.

termo plan

skrbi za toploto

ANTONIO SFERCO

UL. VALERIO ŠT. 41 - TEL. 94590 - 93936

POOBlašČENI
PRODAJALEC

BP CALOR
BP CALOR PLUS
TRDA GORIVA
BP DETERGENTI

LA CARBONIFERA

TRST
Sedež: Ul. Mercato Vecchio 3 - Tel. 36-666, 37-523

Skladišče: Ul. Revoltella 23/1

VIDEM

Podružnica: Feletto Umberto
Ul. Galilei - Tel. 68-441, 68-331

SILVIO BONIFACIO

VAS GREJE Z VSEMI SREDSTVI

SAMOSTOJNE IN CENTRALNE
OGREVALNE NAPRAVE

S KOTLI | NA OLJE
| NA METAN

ELEKTRICNE PEČI

S KAMINOM
Z RADIATORJEM
TERMIČNI VENTILATORJI
INFRARDEČI ŽARKI

PEČI | NA KEROZEN
| NA PLIN METAN

NAMESTITEV CELOTNIH NAPRAV S SPECIALIZIRANIM OSEBJEM
PRODAJALNA IN TEHNIČNI URAD: UL. ROMA 20 — TEL. 61-361 - 69-338
NACRTI — POBUDE ZA SODOBNE NAPRAVE